

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עו'מי
עו'לים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת במדבר תשפ"א

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטרסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי
טעלעפאון מעסידזשינג
אימעיל
347-630-2876
chizikyomi@gmail.com

והרי אברים ופרדים - לא גרסין כלבילה דך גרסא דאברים והרתמת הרשן הבא. דהא מנין לוח לבני פלוגתיהו דרב ולי בעבודה שאין אחריה עבודה. ואגב שיטתא דרישאה גרסא דלעיל דלשעל קמא דרבי וזיא הדר גרסיתו בלישנא בתרא. והכי גרסינן: יש לך עבודה שיש אחריה עבודה ופסולה בור אלא אי איתמר כו. והאלל ועבודה תמה - ושלום ליה סידור. - אלא עבודה

והרי אברים ופרדים! - סוף עבודה ד'ימקא היא. - והרי תרומות הרשון - תחילת עבודה ד'ימקא היא. דאמר רבי יוחנן: קדש ידיו לתרומת הרשון - למחר אינו צריך לקדש, שכבר קדש מתחלת עבודה. - אלא קשאי! - יוחנן: וך ששירי שני גזירי עצים - חיבה. הוילא ועבודה תמה היא. - מתקוף לה רבא: אלא מעתה תבעי פייס! - ולא בעאי פייס? והתניא: מו שנה בתרומת הרשון וזכה בסידור שני גזירי עצים! - הכי קאמר: ופיסו לה כפני עצמה, כדאמרנו. למימרא דעבודה תמה וך חיב עליה מיתה - כעאי פייס, אין וך חיב עליה מיתה - לא בעאי פייס? והרי שחיטתו - שאני שחיטתו התחילת עבודה ד'ימקא היא. למימרא דעבודה תמה בעי פייס, עבודה שיש אחריה עבודה - לא בעי פייס? והרי אברים ופרדים! - סוף עבודה ד'ימקא אמר מך זמירא ואיתחיא רב אישי: אף אגן נמי תניא, אמר להם הממונה: צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה. ואילו זמן סידור גזירי עצים לא קתני. - הך דלית לה תקנתא קתני, הך דאית לה תקנתא - לא קתני.

הדרן עלך בראשונה

משנה אמר להם הממונה - הוא הסגן. צאו וראו - על התמנה או על הגג וכן השחיטה. שחיטת התמיד, כלומר: אם היא המותרת שהשחיטה פסולה בלילה. כדכתיב (ויקרא טו) 'ביום וזבחכם'. הריאה - זה שעלה לגג. בריקא - לישן צורה, ממי למען היות לה ברק (וחוקאל בא) אהירא. בריקס' (החלים עז). עד שהוא בתכין - עד שראה הגזרה עד הברון. ותוא אמר ליה תן - מפרש בגמרא. לפה חוציכו לבך - לעלות לגג ולראות. קלה פאור הלכנה - צמח תורה. הלכנה סמוך לשחיטה. וריפו - והשכיבו. והוציאורו לביט השריפה - כשהבינו ששחטו בלילה. תורירו כהן גדול בו' - מהפיש לה בגמרא. מיפך תעלו - נקבים הגדולים. ולשן מיסך - כמו אילן המוסק על הארץ (גמר נדרב). לפי שהצריך לנקבים גדולים ברוע עד ברובי ומכסה גופו את רגליו, וכן בשאלו כתיב (שמואל א כז) 'זשם מערה ריבא שאול הלחך את רגליו'. קידוש ימים ורגלים - מן הכיור. גמרא

הדרן עלך בראשונה

משנה אמר להם הממונה: צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה! אם הגיע, הריאור אומר: בריקאי! מתיאי בן שמואל אומר: האיר פני כל הממונה עד שפכהרין? והוא אומר: הן. ולמה הוצרכו לך? וצאורו אחת עליה מאור הלכנה, ודימו שהאור מורה, וישתבו את התמיד והוציאורו לביט השחיטה. תורירו כהן גדול לביט הפסולה. זה הפלל היה במקדש: כל המוסק את רגליו מעון טבילה, וכל המפולח מיס - מעון קידוש ימים ורגלים. גמרא

הרשן ולא לביעי פייס ומישו: סוף עבודה דרימנא ניהו. אמילו כשענשין בלילה לא שייכא ליה תרומת הרשן. כדפרישית לעיל, דהרי תרומת הרשן, ודני דומינן לא הוירא תרומה ברה - מכל מקום כיון כדשדו ציבין וזו מוציאין אחר תרומת הרשן, כדכתיב ברה דרמה (ויקרא ו) 'ושפט את גבריו ולכש גברים אחרים הוציא את הרשך וגו' אמר כן לאו עבודה

תמה הוא, הלא מקרי עבודה תמה אלא עבודה שאין אחריה עבודה לעולם. כדפרישית. ומשני: משום מעשה שדחה. כך גרסא לה לפרש גרסתא הספרי. משהו רשוי לא נראה ליה. ולפי מה שפירשתי לא יקשה מה שהקשה רש"י.

אף אגן נמי תניא וכו' - ואילו שני גזירי לא קתני, אלא: עבודת לילה ניהו. ואף על גב דכתיב 'בבקר בבקר' - יש לומר: כיון דכתיב בבקר בבקר תרי זמני, נניא: תן בקר לבקר. לפי לילה יפסו לה בפני עצמה - כיון דעבודה תמה היא, דעבודת לילה היא. ועבודת התמיד שחן עבודת יום לא שייכא ליה. והא דלא פריך מוריקא, דעבודה תמה היא ואין מפיסין לה בפני עצמה - יש לומר: נתי דאין אחריה עבודה, לפי שהקטורה איתורין שאחריה או מבטב, והזמין דליתא כגון שנטמאו איתורין או שאבדו - מכל מקום, הלא יכתי איתורו מבעבין - לא חשיבא וריקא (ועבודה) תמה כל כך להפסי לה בפני עצמה. ולכתי פריך. דהרי תרומת הרשן, דאף על גב דהוצאת הרשן שדא אחריה זמני דלתיא, מכל מקום כיון דומינן דאיתא - לא מישב להפסי לה בפני עצמה, כדפרישית בוריקא. אי נמי, יש לומר: שאני וריקא שיש אחריה עבודה בו ביום. שחן כן בסידור שיש אחריה עבודה עד עבודה כל הלילה. ואם תמנה קטורה, כיון דיש אחריה עבודה בו ביום אמאי מפייסם עליה בפני עצמה? יש לומר: שאני קטורת משום דבעי לה שנתא חרשים. ומאיא דאמר עד יפסול לה בפני עצמה הוי הכל מאיכא דאמר, ועתה נחור

לסומא דלעיל מנח קשיא דרבא דפריך: ופיסו לה בפני עצמה. אלא אי איתמר הכי איתמר: אמר רבי אסי אביר רבי יוחנן וכו' שסידר שני גזירי חיוב שהתלמוד מאריך לדקדק יותר במילתא דרבא. למימרא דעבודה תמה בעיא פייס. אף אגן נמי תניא דקא מסייע למילתא דרבי יוחנן, וכיון דרדו ליה לשיטתא - תו לא מוטבאמא מילתיה דרבי יוחנן מנח קשיא דרבא. לכתי צריך לומר: אלא אי איתמר הכי איתמר כדלעיל, לפי שאין עבודת יום. והשתא לא מצי למיפך פייסו לה בפני עצמה - וטובא איכא עבודת יום שאין מפיסין לה בפני עצמה. ואין מפיסין ליה בפני עצמו. שחן אחריון כמה עבודת בו ביום - אין מפיסין לה בפני עצמה. אלא סידור שני גזירין - אין אחריון עבודה עוד כל אותה הלילה, ולכתי הוה לן למימר דחשיבא כולי האי להפסי עליה בפני עצמה. ולפי דהרי אברים ופרדים בו. ומשני: סוף עבודה דרימנא היא. ואין עבד עבודה אחריה בו ביום - ולכתי מפיסין לה בפני עצמה, לפי דכפייס ושרותיה וזו מפיסין נמי איתמר מיהו על כן הערבים, והך אברים אין אחריהם עבודה כל אותו היום. ופריך: דהרי שחיטה, דמפסי לה בפני עצמה דעיקר הפייס הוה (ומי שחט), ואור אחר הכתובים משכין עבד אמר גררא דרייה.

הדרן עלך בראשונה

ושיך לעמוד בו אמר' להם דמונה בוראו וכו' - שנאמר 'וישכם אברום בבקר'. בפרק קמא דפסחים (ו"א פ"ד) ונכירוק מצערא. מי לא תניא: כל בל כשר למילה, אלא שהוריון מקדימין שנאמר 'וישכם אברום' וכו'. ותמה: הכי גמר מהבא דאין וריין מקדימין מאורא: דלמא מה שאברום לא עמד בלילה - משום דתלמיד חכם לא ינא חידוי בלילה, כדאמר בפרק 'גזי תנש' (חולין צ"א.) ויש לומר: דמשום וכו' לא היה אברום ננעז מלשכים בלילה. כיון דשלוחו מנעז אין נחוקין. מיהו, קשה: דהוא גופא דלא ינא חידוי בלילה מדישכמ אברום בבקר' ליהף תמו. ועוד קשה: כיון דשלוחו מנעז אין נחוקין - למה ננעז מלשכים בלילה מתוך דה"ח אלא ינא חידויה ויש לומר: דהרי 'וישכם' מתיבזי וזו עקריה וזו כשהתחיל על סודם. והבא מתייך קרא דעקידה. הלכך פריך שפיר מיהו בפסחים. אין וריין מקדימין למנעז מאורא - אם כן אברום נמי לקודם באורא שריר לא היה ירא כלום. דהא - דשלוחו מנעז אין נחוקין, ועוד - דשני גזירי עמו והוי. ובפרק קמא דסוטים, דדעת חידוי הוה, שלא ירא מנפלתה על סודם כדאשכחן באשוח על טעו, ולא היה נמי שלח מנעז. כי לא היה תפך הקדוש ברוך הוא שישא בעדם ומה תפלה.

1 **גמרא** עלה בראי - ואזי יתור מברק. לשבור פועלים - האי "וצאו איש למאכתי" לאו על הפועלים קאי, אלא בעל הבית שהוא משכים ביותר למצוא פועלים לשבור. צלותה אברהם - תפלת הערב שלו. מבי משחירי כותלי - תומת הפונת למורה, שולכתי ממצני תומה הבאת מן המורה נוצרת עליו, ובתחלת שבע שעות, שהחמה

באמצע הדקיע בראש כל אדם - אינה עושה עמוד, אלא התחוקו משחירין אותו הבתלים 6 לפי שאין תומה נוצרת אלא בראש הכותל 7 בעובי, ומיכל חדרו של שפת עובי על קופת הכותל ומשחרת, מהדיא שעתא נטוים צללי 8 ערב, וקרי עובי. און מאברהם ניקום ונטמר - 9 באת ללמורו להיות ויזין כאברהם: תל ליתוי 10 עיקר שבת - הוצרך למור תמיד של בין 11 תריסרם בכל יומלו, לפי שפסידו ששטו 12 אחריה, ויבין לצלותו מבעד יום. ואמרינן התם מוקמינן ליה ארדינה, מינו יבטי צללי ערב. וקמינן 13 נשחח תמיד בשש ומחצה, ואי מבי משחירי 14 כותלי המדין בן תריסרם - נשחחיה מבי 15 משחירי, הדיינו מחלה שבע. דלא מכוני - 16 לא הו קופים בצמצום, ולפי שהחמה היה רחבה למטה, והולכת ומתקצרת ועולה 17 ולפיכך אין חדרו של שפת עובי למעלה מיצל 18 המולת והחולת השעות, דרבי תניא בבבא 19 על קופתו להשחרו, עד שתימשך תמה 20 למערב. איצטנגינות - ליתוי בקי בחליכות 21 המולת והחולת השעות, דרבי תניא בבבא 22 בתרא (טו.טז) "הי בך את אברהם בכל" - 23 איצטנגינות גדולה היה כלבו, לכל מלכו מורח 24 ומערב משכימין לפתוח לשאלו במולתו, דולת 25 ומשקה - נטריקון של דמשק. שבע מנות - 26 שנצטוו לשאר כל בני נח, אבל תורה לא נתנה 27 לו. אפילו עירובי תבשילין - שאינו הלה 28

גמרא תניא, רבי ישמעאל אומר: "פרק בראי". רבי עקיבא אומר: "עלה בראי". נחומא בן אפקיטין אומר: "אף בראי בחברון". מתיא בן שמואל (אמר) הממונה על הפיסות אומר: "האיר פני כל המורה עד ששחברון". רבי יהודה בן בתיא אומר: "האיר פני כל המורה עד שחברון", ויצאו כל העם איש איש למלאכתו. - אי הכי נהה ליה מוכא? - לשפור פועלים קאמרין, אמר רב ספרא: עלותיה דאברהם מבי משחירי כותלי. אמר רב יוסף: אגן מאברהם ניקום ונימרי? - אמר רבא: תנא גמר מאברהם, ואגן לא גמרינן מנייה? דתניא: "וביום השמיני ימול בשר ערלתו". - מלמד שקל היום בשר למילה, אלא שחברון מקדימין למנות, שנאמר "ושכם אברהם בבקר ויחבש" וגו'. אלא אמר רבא: רב יוסף הא קא קשיא ליה; דתני: הל ערבי פסחים להיות עקרב שבת - נשחט בשר וימחה וקרב בשבע ומחצה. ונשחטה מבי משחירי כותלי? - מאי קשיא? ודילמא כותלי דבית המקדש בשר ומחצה משחירי, משום דלא מפוניו מוכא! אי נמי: שאני אברהם דאיצטנגינות גדולה היה כלבו, רבי תניא: מושם דוקן ויושב בשיכה היה. דאמר רבי הקא

למשה מסיני, אלא תקת סופרים שתדירן לתקן. ואיזו בפשר - פותר החלום. כלומר. הוא שואל הוא משיב. אמר איזו - זה שעל הגג. עד שבתברון - שאלה היא. ואיכתיא אימא האי דקאי ארעא - אמר קו, כיצד? אמר האי דקאי ארעא. האי פני כל המורה בלשון שאלה. וזה אמר לו: עד שבתברון תאיר. ואמר לו האי דקאי ארעא. הן, כך אני שואל. ומצני בתלמוד ירושלמי (פרק שלישי הלהב ראשונה) כדי להוכיח זכות אבות מוכיחין חברון. ופי מילתא - צימוה תימור תומה בעימות תימור לבנה. תימור של חם - עלות השחר. שנבקע נראה כחמר וקוף. לשון "ותמרות עשן (ויאל א) על שם שחוק העולה. יום המעונן - הדקיע קשור בעבים, ואין תימור נראה בעד שרפא אלא במקום פיזור העבים במקומות הרבה. בין עובי. שבע מנות - מקראם ביום המעונן נבקע במקומות הרבה. וקאמרינן דיעבא מילה שימשא - אפילו במקום על, שהחמה בוקעת בכל מקום ואינה יוצאת דרך חצי כננו הלונה, והעבים עומדים בפניה, והיא מתפשטת עליהם ובוקעת בכל פיסוק שבוקן. לשחח ערות - ליבש. לא תלוש - בפסת והיא דשמשא - אותו חום של יום המעונן. ודא דחלא - שפיה סתום פיה. שלא יצא ריחו ויחלוש. וכשאתה נוקב נקב - יוצא שם ריח חזק מאוד, כך יום המעונן, נקב שהחמה מנטה, וחום שלה כבוי - נוקב בחב דרך נקב העבים. שבידו דשמשא - "סטרס" (בראשית טז) מתרומינן שבידו. שמש תוקבת בחב דרך נקב העבים קטנים. הנתון עיני כננו תבק קשים לו הסטרס יתור מן המסתכל בחמה שבאורו. ומינעין יליפא - קשה דלף היודר על האדם משאם נכנס כל גופו למים. דהרריו

22 ברבי חנינא: מימיהן של אבותינו לא פָּרְשָׁה ישיבה מהם. היו במצרים - ישיבה עמהם, שנאמר "לך ויאספת את יקני ישראל", 23 היו בפרך - ישיבה עמהם, שנאמר "אספה לי שבעים איש מוקני ישראל". אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר 24 "ואברהם זקן בא בנימין", יצחק אבינו זקן ויושב בישיבה היה שנאמר "ויהי פי זקן ויצחק", עקב אבינו זקן ויושב בישיבה היה, 25 שנאמר "ועני ישראל כבדו מוקן". אלעזר עבד אברהם זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר "ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו 26 המשל בכל אשר לו", אמר רבי אלעזר: שמואל בחורת רבו. "הוא דמשק אלעזר" - אמר רבי אלעזר: שדולה ומשקה מתורתו של רבו לאחרים. אמר רב: קיים אברהם אבינו כל התורה כולה, שנאמר "עקב אשר שמע אברהם בקול" וגו'. אמר ליה רב 27 שימי פר תיאי לרב: ואמא שבע מנות! - הא אפא נמו מלה. - ואימא שבע מנות ומולה! - אמר ליה: אם פן 'מצותי' ותורתך 28 מזה ל? אמר רב ואתימא רב אשי: קיים אברהם אבינו אפילו עירובי תבשילין, שנאמר "תורתך" - אחת תורה ששבתך ואחת 29 תורה שבעל פה. "מתניא בן שמואל אומר וכו' והוא אומר הן". מאן אמר הן? אימא תך דקאי אאיגרא - הוא תלים והוא 30 מפשר? אלא, תך דקאי ארעא - מנא דע? - איבעית אימא: תך דקאי ארעא, ואיבעית אימא תך דקאי אאיגרא. איבעית 31 אימא תך דקאי אאיגרא, אמר איהו: האיר פני כל המורה. ואמר ליה תך דקאי ארעא: עד ששחברון? ואמר ליה איהו: הן. ואיבעית אימא תך דקאי ארעא, אמר איהו: האיר פני כל המורה? ואמר ליה: עד ששחברון, ואמר ליה: הן. "ולמה הוצרכו 32 לך?" וכו'. וכו' מי מחלוף? ותניא: רבי אומר: אינו דומה תימור של לבנה לתימור של חמה, תימור של לבנה - מתמר ועולה כקמל, 33 תימור של חמה - מפניע לכתא וליקאן. תנא דבי רבי ישמעאל: יום המעונן היה, ומפניע לכתא וליקאן. אמר רב פפא, שמע מנייה: 34 וימא דיעבא - כולה שמשא. למאי נפקא מנייה - לשחחיה עורות. אי נמי, לכדדרש רבא: אשה לא תלוש לא בחמה ולא בחמו 35 תמה. אמר רב נתנן: וחקא דשמישא קשי משמישא, וסימנדי: דגא דחלא. שרדיו דשמישא קשו משמישא, וסימנדי: וילפא. 36

יומא. פרק שלישי – אמר להם הממונה דף בט עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קכט רש"י

1 ההורי עבדיה – תאנת נשים, קשים להכביש את כשרו יותר מגופו של מעשה. רחא
2 דבישיא – המריה בשר צלי קשה לו ריח נטור. שמתאוו לו. שליחי תיקיפא – אלו,
3 שהוא סוף הקץ קשה מוקיפא. קשה וזמן מוחם הקיץ של הזמן, לפי שכבר נתחמו כל
4 האויר וגוף הבריות בחום הקיץ שעבר עליו תמיד, ומתחמם הוא עתה בחום כל ומזיק.
5 וסמינך תנורא שנייא – תנורא שחוסך פתוח.

6 פנעמי ועלמי, הם הוא ונח להסקי בעמיס
7 מבעימי. אישאת יסיתוא – קדחת של ימות
8 החורף. מחמתות את היחלה – בידוע שהוא
9 קשה מאד יותר מקדחת המבערת בימות
10 הקיץ. וסמינך תנורא קרייא – עריך עצים
11 מרובים להסקי. אף זה שהאירי צונן והתוף צונן
12 והחציל מבעיר – בידוע שהוא חליל קשה.
13 מינבר כעתיקתא קשה מחרתא – שלומה.
14 והסחי דענו ושכח – קשה לחזור וללמוד מה
15 ששכח, ודחי מנחל למה למר. וסמינך מינבר –
16 מינא – טיט שנבטלים אותו מטיט חומר כחל
17 יש, קשה לגבול יותר מטיט של עפר חדש. מאי
18 קרנא דרורין עליה העללה איירי בהקטרה. ועד
19 אילת וי – לא דווקא נקט, שהרי אין קרנים
20 להקטרה. למח נמשלה אסתר באילת – מנסבת
21 מנולה (מ.ט.ב.) אמרין דאסתר אמרה מנימו דהי
22 כיון שהגיעה לבית הצלמח נסתלקה הימנה
23 שבינה, אמרה 'אילי אילי למח עובתי'. תניא
24 למאן דאמר – פלוגתא במסכת מגילה (א.ו.)
25 איבע למאן דאמר נשטתא את הדיים, ואיכא
26 למאן דאמר דאינה נשטתא את הדיים ללא
27 ספר היא. מוקים לה בר' בניטין בר יפת –
28 כלומר: דריש להאי שחר כרבי בנימין בר יפת.
29 לפה נמשלה תפילת של צדיקים בי' – היא
30 שחר לשון תפלה ודא דריש ליה, כמו ירוח
31 בקרבי אשחרך' (ישעיה בו), למנצח על
32 התפלה שהוא באילת. שכל זמן שמגדלת
33 בשר ממפצלות, ככל שנה ושנה נוסק בה פיצול
34 אחד. אימת איליפא בי' – קא סלקא דעתיה
35 וירודו כהן גדול לבית הטבילה, סיפא
36 דמתניתין הוא. וביום שטעו לשוחט את התמיד
37 בלילה קאמר הירודו כהן גדול לבית הטבילה
38 לשחוט תמיד אחר הטבילה. אימת היה האי
39 טענה? אי נשא בשאר ימות השנה – ללא
40 ימים הכפורים, ובסוף אחד מן החודשים
41 כשהלכה מנחתם שחטו עלות השחר. לא יצי
42 ללא כהן גדול – לא יוד עבדת שאר ימים
43 ללא ככהן גדול. מאור הלכתי בי איפא – לעצמו סמוך לשחר. הכי קאמר: וימים
44 הכפורים בי' ארבע בריקא בי' – והיציאות לבית השריפה מסקנא דמילתא הוא.
45 והירודו כהן גדול מילתא באפה נפשיה היא, ומחדר לאוריחי כסדר עבודה דיום
46 הכפורים. הכי קאמר: שחוראיה אמור בריקא וזו מורדיין כהן גדול ביום הכפורים
47 לבית הטבילה שחורת. לא זו בלבד – לא לבח לבדו שטתא בלילה אמור ישרת, אלא
48 אף מליקת העוף וקמיצת הנחנה בלילה תשרף – דגמרו ליה משחזיה, דמליקת העוף
49 וקמיצת נחנה במקום שחוטת הבהים הם. מאי הוה תוה – אי אפשר לתלויה.

1 **אלא** אפילו עלת העוף שנמלקה ומנחה שנקמה תנא לבית השריפה – משמע
2 דרשום ונגשו בלילה. ותימה: תיפוק ליה משום דקריבו קודם למידי של שחר.
3 ואמרין (למקנ לרא.א.) גניק שלא יזא דבר קודם למידי של שחר – דכתיב "העולה"
4 עלה גרה ראשונה. וכן בפרק קמא דעירובין (ד.ב.) דאמר: שלמים שחטין קודם פתיחת
5 הירחות (ההכלל) – מפולין, שנאמר 'ושחטו פתח
6 אהל מועד' ולמה לי קרא: תיפוק ליה דקודם
7 תמיד שחטין. דכיין ודלא נפתחו הירחות היכל
8 אבן בן גב בלא – דאין על גב בלא
9 כתיב ביה 'ושחטו פתח אהל מועד' – משלמים
10 גמרינן קודם ללשחט ליה אלא בזמן שהוא פתוח
11 כדתנן במידי (ב.ב.) לא ליה השחט שחטו עי
12 שדחה שומעו קול שער הגדול שפתח. מיהו, שי
13 לדחות: הדיא בשפתו הירחות ושחטו התמיד,
14 ושבו סגורו דלתיים. ויש לומר: דאמרינן קרא
15 למיפסל משום שחטות. דאי משום קודם התמיד
16 – הוואו בהקטרה דווקא איירי. כדומכח בריש
17 פרק 'תמיד נשחט' (פסחים נט.א.). ועוד, דבוליה
18 קרא דרורין עליה העללה איירי בהקטרה. ועד
19 אמור רבינו יצחק: דהא דאמר שלא יזא דבר
20 קודם למידי – היינו נמשלה. והכי איזא בתרא
21 בפרק 'התכלת' (גיטות נט.א.) ודא פסלין
22 בשמעתא משום דהוי קודם פתיחת לוחות ההיכל
23 אבן בן גב בלא – דאין על גב בלא
24 'ושחטו', אבל בלוקי קמיצה – לא, והשתא
25 למאי אמרין 'העולה' עלה ראשונה איזא
26 אלא למנצח. אם כן, 'עלית השלם לם הקרבנות'
27 נמי לא ליה אלא למנצח. ותימה: דאמר בסוף
28 פרק 'אילו בריים' (פסחים עג.ב.) שחטו ונתעד
29 שנשכו ובעלים את עם – יצא לבית השריפה.
30 ואי אמרת לא בעי עקרה – פסולו מחמת מאי
31 קא אזי – משום ושחטו אחר המידי של יבין
32 הערבים וכו'. הא אמרין דלמענה בעלמאן ויש
33 לומר: אי לקריבו – כשר, אבל אסור להקריב
34 ואמרו: אמור אחר הנהיג, ולהכי נזא דבשר לבית
35 השריפה. ואם האמר ויעלה, וילין אותו בראשו
36 של מבוזי ויש לומר: דסבר במאן דאמר ליה
37 מועלת בראשו של מבוז. דפלוגתא דאמרייא
38 היא בפרק 'מנחות מקדש' (מנחות פ.א.) ודילמא
39 הוואו אמורא דאמר דהם לא בעי עקרה –
40 סבר כוותיה. ואם האמר: ביה, אמאי יצא לבית
41 השריפה? נשחרי בשר בוריקת את בלא תכלת
42 אימורים. דכיון דלא אפשר להקטירם – ניטא
43 עשאום כמי שנשטמו או שאבדו. וכי האי גונאן קאמר בריש פרק 'תמיד נשחט' (פסחים
44 נט.א.) לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא, דאמר מחסוך כפורה של ימות
45 השנה טובל מייחין כפורה אחר התמיד ואוכל בקדשים לערב, וקאמר ההם דמליעה
46 בראשו של מבוז. ופריך: מכוין כל מבוז לא תוקשרי איביים – לא מאכלי בשר
47 וכו'. עד שישאום כמי שנשטמו אימורים או שאבדו ויש לומר: שאני הכא, דכיון
48 דמשכו הבעלים את ידם לא הוו מעיקרא אימורים להקריבו – הלכך לא משחרי
49 בשר בוריקת דם לחייה. אבל דהם, כיון דהוה חזי להקריבו קודם תמיד, אף על
50 פי שדמוזין עת אחר התמיד, והשתא לא מצי לקריבה – אמרין שפיר עשאום כמי
51 שנשטמו או שאבדו – אי נמי: ההם דרשטו ונדע משמשכו הבעלים ידם – אסור לרוק הדם מרובק, גינה ודילמא אתו להקטיר אר השמימי. ורבי ישמעאל בנו של רבי
52 יוחנן בן ברוקא לית ליה הדיא יודיה. ולפי תירוץ זה, דכל הקרבן פסול מחמת שאסור לרוק הדם לתכלתה משום גינה. נחא מה מנא שמשקש רבינו יצחק בן אשר, דבפרק
53 'התכלת' (מנחות מט.ב.) משמע דהוואו פסול לרוק הדם. ובתוספתא (פרק דו פסחים תניא: כל הקדשים שהקריבו קודם תמיד של שחר, או שעבך אחר תמיד של בין הערבים
54 – פסלין, והשתא, אי אמרין דהוואו פסול דרבנן – נחא. ועוד, תנן בפרק 'תמיד נשחט' (פסחים ט.א.) דקאמר רבי שמעון: ושאר כל הבחיים שחטו על העומץ בזמן
פסח

גהרה

1 פסח, בין לשמן בין של אשלשן - טעור. ומפרש טעמא בגמרא (שם סה.א.) דבמנן המידויכ
2 אובח אל מדיחיב אובחיס. ומאי איצטרך להוואי חתווא טעמא? חיפוק ליה דפטור משום דחוביס
3 פסוליך הן, כיון דרשחון בומן פסח דחוי בחר תמידי של בין הערבים, כי היכי דפטור הוהם פסח
4 ששחטו במזוה לשמנו על הדמין, משום דחוב פסול הוא. אבל למאי דפרישה. דרשעשטו

5 חזוב קודם התמיד של שורז או אחר תמיד של בין
6 הערבים. אשארז הבמיס לזרוק חרם משום יגודה.
7 וממלא מפסל יבזחא - היה נירוא. אבל לשון
8 התוספתא משמע אפילו אם זרק חרם דחיי דרבי דרבי, דרבי
9 ועשה כל מצוה - אפילו הכי פסוליך. דקדמי:
10 שהקדישן, ולא קתני ששחטון. ואי מדרבנן אמאי
11 פסוליך? נרואה דפסולין דקאמר - היינו הבשר
12 מלאכול, אבל בעלים נתכפרו. כדאשכחן כי האי
13 גזנא פקרי יש דבאדם (מ.ב.ב.) אור חרם דחיי דרבי דרבי
14 שלא כנגד היסוד הכי כע פסול. נטלו על גבי הבשר
15 פסול הבשר, אבל בעלים נתכפרו. והיה נרוא
16 לזרוק דלא מופסל אחר תמיד. דבמנן פסוק בפר
17 'מי שחזה טמא' (פסחים צח.א.) פסח שנערב
18 בכבוד, אם חבורת בתים - אי באלו. ותערב
19 מתיים קאמר, מרביח עליה בגמרא הוא אן
20 מניאין קרשים לכתב הפסול. אלאמא: דלא מיפסל
21 אחר תמיד. מיהו, מעיני הלוחות. דפסח הדתם
22 היינו מותר פסח דחיי שלמים, ושחט לחו קודם
23 לתמיד של בין הערבים. הוא פריך אור הן
24 מניאין קרשים לכתב הפסול - דאיני ששחטעט
25 באבילת מותר פסח שנאכל לזרים, ואובלו
26 כדבריים שאינו נאכלים אלא לכהנים הדין חן
27 למישר יעד. ולעון חבורה קשה, ומשמעט פס
28 ממש. שעינין עליו חבורה חבורה. ועד אמר
29 בפרק 'אדשים' (פסחים מ.ב.ב.) גבי חמשה
30 שנערבו ערות פסחון ונמנא בילת באחר מן
31 כן, דפסולת מלשונת פסח שני משום דלא

32 אפשר. ופריך: ליתיה פסח ולינתו בשלמים. ומאי קושיא? לישני משום דרפילו פסח שני ומניה
33 בחר תמיד, דכתיב ביה 'בין הערבים' כמו פסח ראשון. ועוד: דלא חשיב לאח דהוה בפרק 'מי
34 שחזה טמא'. (שם עה.ג.) דברבים שבין ראשון לשני. ואם כן לא אפשר לאתנויי בשלמים,
35 דפסוליך אחר תמיד של בין הערבים. וליבא למישר משום דאחי עשה דפסח שיש בו ברת
36 ודחי עשה השלמה לרית ביה ברת. דבאמר בריש פרק תמיד נשחט' (שם נט.א.) דהא ליבא
37 דבא ברת, ודבכל דהא חודא מנייהו איבא למישר שמא הוא מן הרוב שכבר יצא. ומיהו,
38 אפילו אל ידא נפסל אחר דתמיד קשה, דמכל מקום לכתחילה אסור מדראייתא. ואי
39 אמרינן דפסח שני מצי לאקדומיה לתמיד, כיון דלא כתיב 'בערבי' אלא 'בין הערבים' דחיינו
40 טעמא דפסח ראשון קריב אחר התמיד, דרדישנין יאחר דבר שנאמר בו 'בערבי' ריבין
41 הערבים' לדבר שלא נאמר בו אלא 'בין הערבים'. אבל פסח שני - אי מנייהו ודבחי דקמי
42 ועבדי ברישא. דלא חשיב חבדי דברים שבין ראשון לשני - יש למור תמידי. דהא
43 נמי שרי ברה, דאיבא למנא דאמר (שם ג.א.) חייב ערב על הראשון על פי השני. ואיבא
44 למנא דאיבא נשים ברישא שחב ביה רשות. או נחא? אה פריך ליתיה ולינתו.

45 **נהריה** - תקצוזה מינצנא וכי כל שרת מקדישין שלא במננו - שיקם מנצלה דמקדישי
46 שלא במננא? והא לא קתני אלא נקצוזה, וכיון דאנו מוסיפין על הבריתא שיקדש

47 הקומין - אם כן נספין נמי ונמנא דבידרי שהקדיש הקומין בלילה. ולחיי תנא לבית השריפה. אבל משום קידוש קומין לחודיה - לא חי אמרינן תנא לבית השריפה? ויש לומר: אי מיידי
48 כשנקצוזה קידוש קומציה ותו לא - או קאמר שפיר לאו בזבד דכתיב ביה בחדא. 'ביום ובזמנם יאכלו', אלא אפילו מליקה. ולא מיבעיא מליקה דרמאי קצת לזבח שכן מצי רבמי. אלא
49 אפילו נקצוזה קידוש הקומין בלילה. דאין על גב דלא כתיב בה ביום הדיא - תנא לבית השריפה. אבל אי חוה אמרינן דהקדיש קומציה - איבא מיבעיא ליה. ושפי שפיטא לן דהקדשת
50 קומין ביום ממליקה, וכתביב 'את התורה לקצוזה למנוחה' וכו' ובתיב בתריה 'ביום עתו להקריב'. ועיקר לשון תקצוזה הינו הקדשה ומיהו, בתום דרוק רש"י לפרש בן, דקדושת קומין איירי
51 דאיבא למישר דלא נתקדש הקומין אלא התנחה נתקדשה בכלי ונקצוזה בלילה. ופריך: ונהדר הקומין לזוכתה ונהדר תקצוזה בימנא. ומשני: כיון דהתנחה נתקדשה בכלי - נפסלה בעמוד
52 השחר כיון כי קידוש כלי. וקשה לוי: בלא נקצוזה נמי תנא לבית השריפה כיון דנתקדשה בכלי ויש לומר: אי לא נקצוזה אל תנא לבית השריפה בלילה עד שתופסל בעמוד השחר. אבל
53 השתא ונקצוזה בלילה - תנא לאחרי כלבית השריפה, אלא עיבור חורה. **במ** - סידור הקוף - דהא אמרינן נמי דכלי בעי, כיון שקידושו שלא במצוה נעשה כמו שנתנו גם הקוף
54 - יש לומר: דהתם נתחון לקדש, שכסבור דהו שוה יומא. ומאי דמתניתין שעלה טמור הלבנה וכו'. אבל דא, כיון דרבנותה עשה וידע שסידורו שלא במצוה - נעשה כמו שסידרו הקוף.
מצוה

יומא פרק שלישני - אמר להם הממונה דף כט עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"
רש"י

1 הוא תני לה - ולדא מתניתין, והוא אמר לה האי חירוצא מודיעת. כלי שרת מקדישין
2 שלא במננו - והקומין טעון מתן כלי. וכיון שקדוש הקומין בכלי לשם קומץ - אינו חזור
3 להיות טבל כמנחה שלא נקצוזה. ועל כרחיה. מאורו שוה קרוי קומץ - אינו חזו שריים.
4 כל הקרב ביום - כגון המנחות והלכנה ודומה הקדושות. קדוש - בבלי שרת ביום.
5 והוא קודם התמיד של שורז או אחר תמיד של בין

6 הערבים. אשארז הבמיס לזרוק חרם משום יגודה.
7 וממלא מפסל יבזחא - היה נירוא. אבל לשון
8 התוספתא משמע אפילו אם זרק חרם דחיי דרבי דרבי, דרבי
9 ועשה כל מצוה - אפילו הכי פסוליך. דקדמי:
10 שהקדישן, ולא קתני ששחטון. ואי מדרבנן אמאי
11 פסוליך? נרואה דפסולין דקאמר - היינו הבשר
12 מלאכול, אבל בעלים נתכפרו. כדאשכחן כי האי
13 גזנא פקרי יש דבאדם (מ.ב.ב.) אור חרם דחיי דרבי דרבי
14 שלא כנגד היסוד הכי כע פסול. נטלו על גבי הבשר
15 פסול הבשר, אבל בעלים נתכפרו. והיה נרוא
16 לזרוק דלא מופסל אחר תמיד. דבמנן פסוק בפר
17 'מי שחזה טמא' (פסחים צח.א.) פסח שנערב
18 בכבוד, אם חבורת בתים - אי באלו. ותערב
19 מתיים קאמר, מרביח עליה בגמרא הוא אן
20 מניאין קרשים לכתב הפסול. אלאמא: דלא מיפסל
21 אחר תמיד. מיהו, מעיני הלוחות. דפסח הדתם
22 היינו מותר פסח דחיי שלמים, ושחט לחו קודם
23 לתמיד של בין הערבים. הוא פריך אור הן
24 מניאין קרשים לכתב הפסול - דאיני ששחטעט
25 באבילת מותר פסח שנאכל לזרים, ואובלו
26 כדבריים שאינו נאכלים אלא לכהנים הדין חן
27 למישר יעד. ולעון חבורה קשה, ומשמעט פס
28 ממש. שעינין עליו חבורה חבורה. ועד אמר
29 בפרק 'אדשים' (פסחים מ.ב.ב.) גבי חמשה
30 שנערבו ערות פסחון ונמנא בילת באחר מן
31 כן, דפסולת מלשונת פסח שני משום דלא

32 אפשר. ופריך: ליתיה פסח ולינתו בשלמים. ומאי קושיא? לישני משום דרפילו פסח שני ומניה
33 בחר תמיד, דכתיב ביה 'בין הערבים' כמו פסח ראשון. ועוד: דלא חשיב לאח דהוה בפרק 'מי
34 שחזה טמא'. (שם עה.ג.) דברבים שבין ראשון לשני. ואם כן לא אפשר לאתנויי בשלמים,
35 דפסוליך אחר תמיד של בין הערבים. וליבא למישר משום דאחי עשה דפסח שיש בו ברת
36 ודחי עשה השלמה לרית ביה ברת. דבאמר בריש פרק תמיד נשחט' (שם נט.א.) דהא ליבא
37 דבא ברת, ודבכל דהא חודא מנייהו איבא למישר שמא הוא מן הרוב שכבר יצא. ומיהו,
38 אפילו אל ידא נפסל אחר דתמיד קשה, דמכל מקום לכתחילה אסור מדראייתא. ואי
39 אמרינן דפסח שני מצי לאקדומיה לתמיד, כיון דלא כתיב 'בערבי' אלא 'בין הערבים' דחיינו
40 טעמא דפסח ראשון קריב אחר התמיד, דרדישנין יאחר דבר שנאמר בו 'בערבי' ריבין
41 הערבים' לדבר שלא נאמר בו אלא 'בין הערבים'. אבל פסח שני - אי מנייהו ודבחי דקמי
42 ועבדי ברישא. דלא חשיב חבדי דברים שבין ראשון לשני - יש למור תמידי. דהא
43 נמי שרי ברה, דאיבא למנא דאמר (שם ג.א.) חייב ערב על הראשון על פי השני. ואיבא
44 למנא דאיבא נשים ברישא שחב ביה רשות. או נחא? אה פריך ליתיה ולינתו.

45 **נהריה** - תקצוזה מינצנא וכי כל שרת מקדישין שלא במננו - שיקם מנצלה דמקדישי
46 שלא במננא? והא לא קתני אלא נקצוזה, וכיון דאנו מוסיפין על הבריתא שיקדש

47 הקומין - אם כן נספין נמי ונמנא דבידרי שהקדיש הקומין בלילה. ולחיי תנא לבית השריפה. אבל משום קידוש קומין לחודיה - לא חי אמרינן תנא לבית השריפה? ויש לומר: אי מיידי
48 כשנקצוזה קידוש קומציה ותו לא - או קאמר שפיר לאו בזבד דכתיב ביה בחדא. 'ביום ובזמנם יאכלו', אלא אפילו מליקה. ולא מיבעיא מליקה דרמאי קצת לזבח שכן מצי רבמי. אלא
49 אפילו נקצוזה קידוש הקומין בלילה. דאין על גב דלא כתיב בה ביום הדיא - תנא לבית השריפה. אבל אי חוה אמרינן דהקדיש קומציה - איבא מיבעיא ליה. ושפי שפיטא לן דהקדשת
50 קומין ביום ממליקה, וכתביב 'את התורה לקצוזה למנוחה' וכו' ובתיב בתריה 'ביום עתו להקריב'. ועיקר לשון תקצוזה הינו הקדשה ומיהו, בתום דרוק רש"י לפרש בן, דקדושת קומין איירי
51 דאיבא למישר דלא נתקדש הקומין אלא התנחה נתקדשה בכלי ונקצוזה בלילה. ופריך: ונהדר הקומין לזוכתה ונהדר תקצוזה בימנא. ומשני: כיון דהתנחה נתקדשה בכלי - נפסלה בעמוד
52 השחר כיון כי קידוש כלי. וקשה לוי: בלא נקצוזה נמי תנא לבית השריפה כיון דנתקדשה בכלי ויש לומר: אי לא נקצוזה אל תנא לבית השריפה בלילה עד שתופסל בעמוד השחר. אבל
53 השתא ונקצוזה בלילה - תנא לאחרי כלבית השריפה, אלא עיבור חורה. **במ** - סידור הקוף - דהא אמרינן נמי דכלי בעי, כיון שקידושו שלא במצוה נעשה כמו שנתנו גם הקוף
54 - יש לומר: דהתם נתחון לקדש, שכסבור דהו שוה יומא. ומאי דמתניתין שעלה טמור הלבנה וכו'. אבל דא, כיון דרבנותה עשה וידע שסידורו שלא במצוה - נעשה כמו שסידרו הקוף.
מצוה

יומא פרק שלישי – אמר להם הממונה דף ל עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קבג

מנוחה לשפסק – תימה: אמאי צריך לשפסק? והא מסתמא קיימא לן ברבן דרבי אליעזר דאסור לאחז באמה ואמרו ליה רבנן הלא ניצטות ניתון על רגליו וכו'. אלא – דכשאוהו באמה אין ניצטות ניתון על רגליו ויש לומר: אי פן יא אפשי שרי דוד מעט ניתון על רגליו, דוינצן מישתלי ולא אשתתיה לאחז באמה עד לבסוק. אי נמי, דרבנן מורו לבסוף דלדבי רבי אליעזר, ערע, דברפי כל הדי' (גדה זכא). פרך שמואלא, דאמר ליה לרב יודיה: שינא אחוז באמה, והתיא רבי אליעזר אמר: כל האחוז וכו'. וכן בפרק "יבירד" שכתב (א.מ.א. 40). ואי רבנן פליגי – מאי פרידן מיה, יש לדחות זה, דאפילו רבנן לא שרו אלא שלא יוציא לעו על בניו – הא לא רבי לא. והוא ד"ריבד" לא או משום חבי יהוה. הוא דרב יהודה –

מנוחה לשפסק בידו – ניצטות של מ רגלים הניתון על רגליו, שלא יצא בזה דין, ונראה ככרות שפכה, שאין מ רגליו מקלחין אלא שותחין, וכרות שפכה אינו מוליד – וימרו על בניו שאינם שלו. במקומה – בבקב פי הגבעת – אסור זה לקרות קריאת שמוע ידו **בית הכסא** – מדינתה מפקטה, ודבי הכסא לפנים מהמוציאה, וזה הבגים ידיו דרך רוח שבמחיצה. ורב תהא **אמר אבוי** –

מנוחה לשפסק. מסייע ליה לרבי אמר, דאמר רבי אמאי: אסור לארס שינא בניצטות שעל גבי רגליו, מפני שגראה כפרות שפכה, ומוציא לעו על בניו שהן כמוריים. אמר רב פפא: צוזה במקומה – אסור לקרות קריאת שמע, היכי דמי? אי דנראית – פשטא, אי דלא נראית – לא ניתנה תורה למלאכי השרת! – לא צריקא, דיושב – ונראית, עומד – ואינה נראית, ומאי שטא מציאה על פשוהו? דאיהמר, צוזה על פשוהו או שריו דיו בבית הכסא, רב הונא אמר: מותר לקרות קריאת שמע, ורב הספדא אמר: אסור לקרות קריאת שמע! – במקומה – נפיש וזרמא, שלא במקומה – לא יפיש וזרמא. תנו נטל דיו אתה וזרמא, פסוקה: ארם יוצא לתשתין מיס – נטל דיו אתה וזרמא. דיבי עם חברו והפליג – נטל שתי דיו ונגנס, וכשהוא נטל לא יטול מבחנין ונגנס, מפני חשה, אלא נגנס ויושב במקומו ונטל שתי דיו, ובחזרו חפסיה על הארזיחין, אמר רב הספדא: לא אמרין אלא לשמות, אלא לאכול – נטל מבחנין ונגנס, דיעדע דיע דאניא דעמיה, אמר רב נחמן בר יצחק: ואנא אפילו תשתות נמי, מודע דיע דאניא דעמיה. משנה אין ארם נגנס לעורה לעבודה מותר, עד שיתמבל. משם מבלות ועשרה קדושי טובל בתן גדול ומקדש בו ביום, וכולן מקדש על בית הפרוה, חוץ מזה בלבד. פרסו סדיו של בויז בינו לבין העם קדש דיו ורגליו. נברא שאנו את בן זומא: מבילה זו למנה אמר להם: ומה הבישנה מקודש לקדש, ומקדש שענוש פרת למקום שענוש פרת – מעון מבילה, למקום מחול לקודש ומקום שאין ענוש פרת מקדש – אינו דין שפוען מבילה? רבי יהודה אמר: כרף מבילה היא זו, כדי שיקבור מוצאה ישנה שגדו ופרוש. במאי קא מופלגי? באחול

מנוחה לשפסק בידו – ניצטות של מ רגלים הניתון על רגליו, שלא יצא בזה דין, ונראה ככרות שפכה, שאין מ רגליו מקלחין אלא שותחין, וכרות שפכה אינו מוליד – וימרו על בניו שאינם שלו. במקומה – בבקב פי הגבעת – אסור זה לקרות קריאת שמוע ידו **בית הכסא** – מדינתה מפקטה, ודבי הכסא לפנים מהמוציאה, וזה הבגים ידיו דרך רוח שבמחיצה. ורב תהא **אמר אבוי** – משום 'כל בעמורו תמנינה' וכו' (תהלים לח). טעמא משום 'קל בעמורו, אלא בל משום וזמנת' – היכי שפסקי רב ניצטות. ארם פפא מפרש: ארם במקומה נפיש וזמא – שותמה היא, שלא יצאת לאויר, ולא תפור ריחה. הלכה במקוה – כלמטה: הלכה זו אמרו בהלכות סעודה. ארם – שינא מותר הסעודה להשתין מיס, גויל ידו – ארחה, אותה ששפסק בה ניצטות. חפליג – שיה. נטל שתי דיו – כתיב שדפדלי שעה אחת או שתי – הסיח דעתו מסעודה, ולא נהר לשמור דיו, וכו'. עסקינה: לא יטול מבחנין – שלא יאמרו עליו לא טל. מחזור חפסיה על – חזרו, ארחה ורגליו ביה תסתפתא ופרסו רבינו דרברכות טעיה – פך שיוצק מנעו מיס – מחזורי על הארזיחין ומסובין, והשמש מחזירי עליו, ואמרו: יש בכס הערין לטולק ואת אלא לתודע שנטל כה שבכס את ידיו. לא אבין – דלא יטול בחוץ אלא שאינו צריך לו לטובל אלא לשמות וזא נגנס, שהו רגליו לארזיך לשותת בשתיה אתה הבחן, והיה, דאין לטול שמת יתן פרסיה לחון פי. מודע דיע דאניא דעמיה – לון חזר ליה **משנה** לעורה – לא זרקא, דאין ארם נגנס לעורה שתיטול, וטעמא מפרש בגמרא. חש מבלות וכו' – יליף לה בגמרא. על בית הפרוה – על כל ששכת בית הפרוה. חוץ מזה – הראשונה, שאינה באה וזכה ליום הכפרים דאל כל יומא נמי איתא. אבל טבילות הבאות וזכה ליום הכפרים כתיב בתן 'מקדש קדוש' בעינא דאריז מוה. **נברא** מבילה זו – של כל שרתיה, למה לטורח? ומה הבישנה מקדש וכו' – בתן גדול מבלות וזמא חש בהם הכפרים, המשתנות מחוץ לפנים ומפנים לחוץ, שישן בהמקום קדש ועל שרתיה ענוש פרת דנגנס סתומא. מעון מבילה – על בית העבודה, כדילף בפרקי' (לכא). וזה הבא מבינו לעורה, שהוא מחול אל הקדש וכו'. כרף מבילה היא זו, ועוד, דאניא אינא למפרך: מה ליום הכפרים שהוא הוה, שלא הושהה עבודת יום כהן הרוח אלא בתן גדול, או ליפרך: שכן מוצא בפרתי של היום, כדברפי פפרק קמא שדבעת (א.מ.א. 40) אמר עירך לומר רבן זומא לא מחשיב ליה פריכות, דארבחה אפילו אילם ללק לחומר' על ידי כר, ונגנס אתן חומרי כלק לחומר, ומה דבעינא מקדש לקדש, על פי שכתב רב טבילה חשובה במקום קדוש, ואף על פי שהוא בתן גדול דקדוש טפי, ואף על פי שהוטלה עליו כל עבודת היום וזוהי טעם מותר כן, ומחמת שפירת היום מחובה – אפילו חבי צריך טבילה, השגחה מחול לקדש לא כל שכן, והיא ולא טביל במקום קדוש – טברא וכו', היא דאבתי לא נוקדש בגבדי קדוש שטיטול בחול.

ומה המענה בין קדש לעבודה – תימה ליה איכא למפרך מה להם – שכן רבנו לעבוד עבודה אבל טהור ונגנס שלא לעבודה – מניין? ויש לומר: דודאי הילך חזומא אינא אבל טהור ונגנס דיד לעבוד, אלא מודרבן גורו אפילו נכנס שלא לעבוד, גורה שטא יעבוד. והא אמר אבתי ליפרך: מה ליום הכפרים כשהוא מענה מקדש לקדש – עשן כובל במקום קדוש דיש לומר: דרשאי ימות השנה נמי יטובל במקום קדוש מהאי דינא. אבל קשה: אם כן כי קאמר בסמוך בגמרא אי מפיילגי – לימא רובא פליגי, ולכן זומא טביל במקום קדוש ולרבי יודיה: לא ועוד, דאניא אינא למפרך: מה ליום הכפרים שהוא הוה, שלא הושהה עבודת יום כהן הרוח אלא בתן גדול, או ליפרך: שכן מוצא בפרתי של היום, כדברפי פפרק קמא שדבעת (א.מ.א. 40) אמר עירך לומר רבן זומא לא מחשיב ליה פריכות, דארבחה אפילו אילם ללק לחומר' על ידי כר, ונגנס אתן חומרי כלק לחומר, ומה דבעינא מקדש לקדש, על פי שכתב רב טבילה חשובה במקום קדוש, ואף על פי שהוא בתן גדול דקדוש טפי, ואף על פי שהוטלה עליו כל עבודת היום וזוהי טעם מותר כן, ומחמת שפירת היום מחובה – אפילו חבי צריך טבילה, השגחה מחול לקדש לא כל שכן, והיא ולא טביל במקום קדוש – טברא וכו', היא דאבתי לא נוקדש בגבדי קדוש שטיטול בחול.

רב

קכד יומא. פרק שלישו – אמר להם הממונה דף ל עמוד ב – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" תוספות

רבי יהודה אמר לא מוצע כלבד אמרו אלא כל אדם – לפירוש רש"י. פירוש לעיל
בפרק קמא (ט"ז) רב אריה רב אבהו אמר האי גמי רבי יהודה היא דחמי, משום
דאשכח דפליג אמרתי ומדוחי ברייתא דשמעון ליה לרבי יהודה דאמרו מבזה
מוצע, וסתמא דמדות ליה ליה מבזה ממוצע, מרד אהו הוה מיני לאתווי דפליג אסתמא
דרשיא, יש לומר: מרד הוא דרבא אל מבי לאיתווי

אריה, דאיכא למישר: שאני הכא דפליג בהריא
במשנה, אבל היכא דלא הוזכרה במשנה דפליג
— דילמא לא פליג, לרבי מייחו מנחיה דמבזה
מוצע, ועוד יש לומר: דמבא אל דהה שמעון?
דפליג, דאיכא למישר: כולה רבי יהודה היא,
ומשום דקתיני ברישא שהלשכה קרויה לשבת
מוציעין, ופירש למה נקראת כך — לפי ששם
מוציעים טובלים, ומעיקרא נחנקה בשביל זה,
קאמר רבי יהודה דלאחר שנתקנה הורגלו לטבול
בה כל ארם טהור הורגה ליבנה לעורה.

א דלא טביל הערב שמש בעי — תימה לי: נמא!
קפריין? דהוה בנימי ספרא אנו אסור ליבנה אלא
במחיה שכינה, ולשבת מוציעים אל דהיה
בקדוש, ומבגסא ליה מחסירי כפרים: יש לומר
דבני כורין: פון דלא מיני להבניס דידו לכהנות?
היום עד שיערב שמשו, למה לי דיעביל בהר הדת?
לטבול שמי כלשמו? אי בשמיני אידי, וכבר טביל
מבעוד יום — טביל הוהם כדי שלא יחיה דעת,
שיכור לו להבניס דידו מיד, אי גמי יש לומר: נהי
דמוארייתא מותר ליבנה בהר הבית כל מיני
ספור, כלבד דנקים מדרבנן וורו שלא יבנס, דבפרק
בתרא דבגעים ומשנה ג' קאמר לאלתר תגרות
יש (ומרו) הרי הוא כשרין, ובפרק קמא דבבלם
ומשנה ח' תנן: עורות נשים מוקדשת הימנו שאין
שום טביל יום נכנס לשם, ולשבת מוציעים היתה
עומדת בערות נשים, היא אשת מארבע לשבת?
שארבעה מקצועתיה.
הסח הדעת שלישו שבעי בעי — טמא שרץ
ונבילה, וכל הנה דלא ידעביל דתו הובית
שליש ושבעי — שרץ לומר כגון דלא אסוח
דתימיה.

נימא רבנן דפליגי עליה דרבי יהודה בין זומא
סבירא ליה — פירש רש"י: ונימא דהני
רבנן לאו היינו רבנן דפליגי עליה במדות, ותימה
לי: אם כן נמא ומספקא ליה לאבוי? דפישטא דלית
לי למישר דפליגי ארבנן ומסכת מדות — דאם כן
קשה דרבנן אדרבנן, דבבמה דוכתי פירך הכי
דרבי יהודה אורכי יהודה קשיא, דרבנן אדרבנן
לא קשיא, ומשוי וכו', ולא ממושיטו לשוני בשום
דוכתא תרי כבן ניהוה אלא שרץ לומר דאפסלו
אי סבירא ליה כבן זומא — לא פליגי ארבנן דרבי יהודה ומסכת מדות
יש שכן שרץ לטבול ולהבניס דיהם לאלתר לכהנות, אי גמי נקט מוציע דלחודש כחו דרבי יהודה, דפליג ואמר: לא מוציע אמרו אלא שאר כל אדם דוקא, אי נמי דוקא נימא דבזאי
פליגי, דתנא קמא סבר לא לשאר כל אדם הנבנס לעורה וזה מבוקש אמר, ורבי יהודה סבר דלא מוציעים כלבד טובלין עם שלשבה אלא אף כל אדם הנבנס לעורה, אי גמי, איכא למישר:
כולה רבי יהודה היא, ומשום דקאמר מעיקרא שהלשכה נקראת לשבת מוציעים, לפי שנתקנה תחילה לטבילת מוציעים — חוצרין לחורו ולפרש לא מוציע כלבד טעון טבילה, אלא אף
שאר כל אדם.

כבן זומא וסתא ליה — דהוה הדין דכרבי יהודה גמי סבירא ליה, דער כאן לא פליגי כן זומא ורבי יהודה אלא אי דאורייתא אי דרבנן, אבל תרייחו מרוד דטהור הנבנס לעורה פי טבילה,
אלא נקט כן זומא משום דעיקר השאלה נשאלה מנוט, ומשיר דבעי טבילה.

באחולי עבודה קא מיפלגי: לכן זומא מחיל עבודה,
לרבי יהודה לא מחיל עבודה. — הלכך זומא מי מחיל?
והתניא: כהן גדול שלא טביל ולא קידש בין בגד לכהן
ואחר כהן הדין, שלא קידש דיו ורגליו שחרית ועבד
עבודה — עבודתו פסולה. — אלא למקם בעשה קא
מיפלגי: לכן זומא קאי בעשה, לרבי יהודה לא קאי
בעשה, וגי אית ליה לרבי יהודה האי סברא? והתניא:
מוציע טובל ועומד בשער נקובר, רבי יהודה אומר:
אינו צריך טבילה, שפכר טבל מפקערה. — הוהו כדתיני
שעמא: שפכר טבל מפקערה, דקארי ליה מאי קארי
לה? — משום דקא פני למרמא אחריתי עליה: לשפת
המוציעין ששים מוציעין טובלין, רבי יהודה אומר: לא
מוציעין כלבד אמרו, אלא כל אדם. לא קשיא; הא
דמביל, הא דלא טביל. — אי דלא טביל — הערב שמש
עמי! — אלא, אודי ואודי דמביל, הא דאפש דעתיה,
הא דלא אפש דעתיה. — אי אפש דעתיה הוהא?
שליש ושבעי בעי? דאמר רבי יוסתאי בר מיהו אמר
רבי יוחנן: הסח הדעת צריך הוהא שלישי ושבעי.
אלא, אודי ואודי דלא אפש דעתיה, ולא קשיא;
הא — דמביל על דעת ביאת מקדש, הא — דלא
מביל על דעת ביאת מקדש, ואי בעית אימא, תני:
לא מוציעין אמרו אלא כל אדם, רבינא אמר: רבי
יהודה לרביהם דרבנן קאמר להו; לרדיו — מוציע
אין צריך טבילה, לרדיו — אודי: לי איזי מיהת דלא
מוציעין כלבד אמרו, אלא כל אדם, ורבנן: מוציע
דריש בטומאה, כל אדם לא דריש בטומאה, אמר
ליה אבוי לרב יוסף: נימא רבנן דפליגי עליה דרבי
יהודה כבן זומא סבירא להו, והאי דקתיני מוציע
לחודש כחו דרבי יהודה, אי דילמא: שאני מוציע דריש בטומאה. — אמר ליה: שאני
מוציע דריש בטומאה, אמר ליה אבוי לרב יוסף: לרבי יהודה דאמר סרך טבילה היא זו
הצנן

באחולי עבודה — אם לא טביל שחרית ועבד, לכן זומא — דאמר דאורייתא היא, שחר
ניתן לו וחומר לירדש — היא עבודתו מחוללת, לרבי יהודה — דאמר רבנן היא — לא
מחיל, ולכן זומא מי מחיל — והא מוכח גדול ביום הכפרים ליתף לה, והוא עומד שלא
טביל ולא קידש כיום הכפרים בין גזרי וכו' לכגור בין שזוא משנה בה — עבודתו כשירה
אמר כהן גדול מי עבודתו פסולה — בפרק כהן
הבחוס (ט"ז) לפיכך, דבשלא הורץ דים
ורגלים מחלל עבודה, לכן זומא קאי עליה
בעשה — מקל חומר דוכון גדול בשום הכפרים ליתף לה, והוא עומד בעשה
דכרתיב (ויקרא ט"ז) ורוחץ את שדרו ביום
ולבשם, ופי אית ליה לרבי יהודה חרף כבירא —
דמתניתין, שיהו זה הנבנסין לעורה צריכין
טבילה מוציע — בשמיני שלו, אף על פי שטביל
בשבעי, דכרתיב (שם ט"ז) וזהו היום השביעי
לילחל וכו' — דחור וטובל בשמיני שבמיני
קרבנותיו, ועודו בשעי קיטר — להבניס דיו
ורגליו בפנים לתמן בודעות מרם דאשם ושמן
הלז, כתיבי מנמא שכבר טביל בערב — רבי
יהודה לשעמי, דקארי לה מאי קארי לה — מי ששטק
הבאים לעורה אלא לומר טומאה ישנה, וזה אף
שרץ לכך — שחרי טבל אמר לכל טומאה
יהודה לשעמי, דקארי לה מאי קארי לה — מי ששטק
במשנה זו להשיב מנהג בבית התדרש למה
דנתקף אלהי טעם מופרש כחו לשבת מוציעין
למה נקראת לשבת מוציעים, ששם מוציעים
מוביל — בשביל שמתכנסין בהותחין לעורה,
איאל כל אדם — הנבנס לעורה, מרקאמר כלבד
מבכל דאית ליה טבילה במוציע, דלא מגלח
— מבערב לערערו, אפש דעתיה — משמיית
גופ שרץ הוהא, שטמ נבנס לאהל תמות ולא
שם אל לבו, לרדיו מוציע אין צריך טבילה —
שכר טביל, דריש בטומאה — אוחת טומאה
והורגל עד כעשוי ליגע בטומאה, לפיכך הוה
כחשש טומאות, שמא אחר טבילה נגע, נימא
רבנן דפליגי עליה דרבי יהודה — במתניתין
קמייתא, דקתיני מוציע טובל ועומד וכו', כבן
זומא סבירא להו, דאמר דאורייתא היא לכל
אדם, הלכך לא שנו כלבד מבערב ולא שנו לא
טביל ולא היינו רבנן דמתניתין, דפליגי עליה
במשנה מדות, או דילמא חרף תנא היא,
והאני מוציע דריש בטומאה.

הצנן
אמר ליה: שאני
מוציע דריש בטומאה, אמר ליה אבוי לרב יוסף: לרבי יהודה דאמר סרך טבילה היא זו
הצנן

יומא. פרק שלישי – אמור להם הממונה דף לא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (טוסינזליץ)" קבז רש"י

1 חוצין או אינו חוצין – לרי יודיה, דאמר מפני סרך טבילה בעלמא היא, מפלה בה
 2 חציצה כשאר טבילות או דילמא כיון דאינה באה אלא להכזיבו על הטומאה ישנה
 3 ולא לטהר בה היא הלא ספלה בה חציצה שמת ביאה – לענין טבילה זו, ועריך
 4 לטבול אם בא להכניס אחד מאיבריו לעורה. מהו שיקשה סבן אידיבה – לפטור עצמו
 5 מן הטבילה ויעמוד חוץ לעורה וישתי דו
 6 לפנים וישתו מן מיפטר בחבין מן הטבילה או
 7 דילמא בעי טבילה, ולענין הבשרה הקרבן אל
 8 קא מביעה ליה דאף על גב דנעמד במחצית
 9 ושחט כשרה דתניא בבוהם (לכב.) "בן הבקר
 10 לפני ה' ולא שחט לפני ה', הכין לבן וזמא
 11 – דמתחב בה. תיבעי לרבנן הפליגי עליה
 12 דרבי יודיה – ואמר כל אדם לא בעו טבילה.
 13 לנאי – והנבט לו, ק"ל ע"כ קשם – משמו באה
 14 אמת המים לביב טבילת שער המים שעל
 15 החומה, ולפי ענין המקראות נראה לי שהוא
 16 מעיני מן הפתח האמור בספר הידוע (טו)
 17 שמשם הגבול משפע הורד למורח ולעשר.
 18 והוא והגדה בכל ארץ ישראל, הך מילתא
 19 דאבי משום דאמרנן בבוהם (ג.ד.) סבור
 20 למביעה לביב המקדש בעין עטם, אמרי' ניהוי
 21 ביה פורתא, ורחיבי (דריסר) (ג) זבין בתפי
 22 שכן שדמענין מניה שדאז נגהו מן הכל, ולא
 23 פריש מנא ליה, ופרשי על ידי אביי הבא, נבוא
 24 מקרקע עורה עשרים ושלש אמות – כמות
 25 גובה שער המים, ובגין כלי שלש אמות
 26 מלמעלה לחזיון ארבעים אמה, שאי אפשר
 27 למוט לעלות לרד שדאז נבוא מקרקע שנובע
 28 שם, חוץ משל אולם – שגבהו ארבעים ורחבו
 29 עשרים.
 30 והאיכא
 31 "ורחין בשרו מביים" – במי מקוה, "כל בשרו" – מים שפיל גופו עולה בהן, וכמה
 32 חן – אמה על אמה ביום שלש אמות. וישערו חכמים מן מקוה איתעביה סתא.
 33 והא

לחול חולו הגנותין קודש – בשנותיהן שוין לקרקע עורה. אבל תימה לי: אי גב בית הפרה שיה לקרקע עורה מסיבה למה לא דיימא בפרק קמא (ט.א.) לשבת ומדריחין בו עד משם
 34 מסיבה שעלה לנג בית הפרה ויש לומר: דנג בית הפרה, אף על גב דרשה לקרקע עורה – לא היה לו פתח לעורה משום צניעות, לפי שהיה גזול טובל שם, אלא היו נבסכו לו דרך לשבת
 35 ומדריחין שיהיה תחת הקרקע, ומשם מסיבה שעלה לנג בית הפרה. ועריך לומר לשבת ומדריחין תוכה קודש, דאי לא תימא הכי – והיה ליה גב בית הפרה כבני נבסכו תחתיה בקודש
 36 ופתוחות לחול, דאמר לעיל דתוכן חול, אלא על כרחך לשבת ומדריחין שנג בית הפרה פתוח לה תוכה קודש, ואף על גב דפרישנא דלשבת ומדריחין מחילה היא, ואמר רבי יוחנן בפרק
 37 "כרעי צולין" (פסחים פ.א.) מחילת לא נתקדשו – את אוקימנא דהם לאו דרבי יוחנן בפתוחות לרד הבית, אבל פתוחות לעורה – נתקדשו. ואין להקשות: כי פריך דהם מהלשכות וכו',
 38 ואוקימנן בשנותיהן שוין לקרקע עורה דרד פריך מסופא: אם כן היה לה מחילת, ואמר רבי יוחנן מחילת לא נתקדשו. אמאי לא פריך ממתניתין דפריך ממתניתין מדות כדפרישנא?
 39 דיש לומר: מאי נפקא מינה דהיא הולשכות נמי מתניתין היא, בפרק שלישי ומסכת מעשר שני (משנה ח.) ואדרבה, ניהא ליה למיפריך מניה טפי ממתניתין דהבא ומדוח, לפי שהיא שניה
 40 בסדר ורעים שהוא קודם לסדר מועד וסדר קדשים, ועד: משום דפריך שתי קשיות מניה מביהא ומסיפא.

עין עינם גבה מקרקע עורה עשרים ושלש אמות – תימה לי: ומגן דבית הנעילה היתה גבהה שלש אמות: דילמא לא היתה גבהה אלא אמה, ואורכה שלש אמות, והבין היה משכניו
 41 עצמו בתוכו: אי נמי, לא היתה גבהה אלא שתי אמות, והבין גדול וישב וטובל ויש לומר: מסתמא לא מה שהיו יוכלין לקבל עליה, מאי לאו דהיה חולש דבין גדול היו עשין, עריך דהיה
 42 היה טובל, כי זה נקל לו יותר לעשות.

אמה על אמה ברוב שלש אמות – אין דבור הגובהו של אדם מראשו עד רגליו אינו אלא שלש אמות, דאם כן גבי הזק ראייה דרעי ארבע אמות בפרק קמא דבבא בתרא
 43 (ב.ב.) למה לו כולי האי? אלא של דבור רעד בחיפיו הוא שלש אמות, ואף על פי שאין צוירו וראשו מתוך אמה, כיון דאפיקתיה משלש אמות – אוקמא ארבע אמות.
 44 ועוד: דאי אפשר לקרקע שתלקט בגולתו ורדענה, ותעמיס עישו בשבושית פתח משלשה טפחים סמוך לכותל, וחוציני נמי עומד על אצבעות רגליו ורואה מעבר לכותל, ובגין כוכין,
 45 בפרק "ומכור פירות" (שם ק"ב ושם) דארכו ארבע אמות – הניינו בין ראשו ובין דפי הארץ שלמעלה ולמטה, ועוד: צריך שיאה בריחה, חוץ דסני אבא ביה מקוה שלש אמות
 46 – היינו כדכתיבנה הדימם שלש אמות בגובהן כדן צפן פה, ומה שיש בתוכם של אמה שיש בתוכם של אמה שיש בתוכם של אמה שיש בתוכם של אמה שיש בתוכם של אמה שיש בתוכם של אמה
 47 אסתר, מפרשנא אינשטבל על צליבא דתלת אמה, ולפון אינשטבל על צליבא דתלת אמה וכו', יש לומר כולם קטועי ראש היה, שנורחו ואחר כך נתלה, וכן משמע בפרק "המציעי"
 48 (שבת צ.ב.) (שם) דהא דאמר נופו של אדם שלש אמות: ליה אינו עם הראש, קאמר דהם: הוציא משוי למעלה משרה – חיב שבן משא בני קדוש, דאמר רבי אבהו: חוץ ארץ חשע
 49 וכפרת פת, ומיכיר לכל טנא דמדריכלי מנותח תולתא ומלעיל תרי תולתי מלחמא, והשוא, אי מרתא שבתא דעד דהקף אתא שלש אמות דהויה שנובעה שיש טפחים – אם
 50 מוכח שפיר כי בחקף ישאו נמצא שהיה מן הארץ למטה מן הכתף ששה טפחים ושני שלישים, נמצא דשבתא היה גבהו מן הארבעה עשר טפחים ושליש, אבל אי היה עם
 51 הראש

1 וראש שמונה עשר טפחים - והלא הוציא דוא יתר מטפו ושליש, אשתכח אראון לנטה
2 מעשרו ובפרק "מי שהוציא אור" (עירובין מהא.) בני אמרין דמקומו של אור ארבע אמות,
3 ומפרש רמפו של אמה אמות. אבל כדי שישלח חפץ חרות מראשותיו בר - יתינו בני נופו שלש
4 אמות שלימות. ואבה הטרפת נביבל ראשו לבר שישפוט דיו למעלה מראשו. ואם תאמר:
5 אם כן היה עין עיטם גבוה יותר מעשרים ושלוש,
6 שאם לא היה לוחץ עיניהם שישלש, אם כן היו
7 הדמם ויזאק לרחץ. אי נמי, קשיא. והדאי עין
8 עיטם לא היה אלא עשרים ושלוש. אבל החקיק של
9 בית הטבילה היה גבוה יותר משלש אמות, אף על
10 פי שדמם עולים למעלה כשנכנס לתוכו - לא
11 היה מדי באים ארדים תחתיו מעין עיטם. ואין
12 לקהשת דכיון דאמר בכל דוכתא דמיקם האדם
13 והיו רוחב אמה. והיה נביבל בבלי שאנו אלא אמה
14 על אמה. דאמרת באמות היכי ויתב? דכי לומר -
15 היה דאמר מקום האדם והיו רוחב אמה -
16 היינו כשהוא לוקח. ודעת רבנן כיון אמרין רבנן
17 ששה טפחים, ובהם מנביסין אראון והמה אבון.
18 כיון דאשחא הוא ממשוה עבדי ליה -
19 למעוטה. וכיון דמעוטה רועה דקה היא מאד
20 - לא בעי בני נמי אקריה אלא שיהו.
21 **כדמאר** רב כהנא כדי שייכר כהן גדול
22 שעברתו הדיום של בוך - לקמן בני
23 הביאו לו בני רבן. ומה: מאי אשחא אמה
24 למעוטה? אסיפא ולא ארישא. ונראה לי דארישא
25 לא חש לאמונה, דפשיטא דרצין הכריא. שלא
26 יענה ולבש כל שמונה בגדים כדרך שהוא עשה
27 כל ימות השנה כשהוא פושט בגדי חיל שהוא
28 לובש כל שמונה בגדים, ולכן פוסט בגדי חיל -
29 שייכר ששהו חיל. וכן ללבוש בגדי בוך עם בגדי
30 חב, אלא בפני עצמם. אבל ספיא שהוא פושט
31 בגדי חב ויש לו ללבוש בגדים ארדים - לסיק
32 דעתך אונא דלא היה צריך הכריא. והדאי לא
33 פוסט פנים אתת סרין של בוך כדי שייכר וכו' -
34 טי בהכי, להכי איצטריך רב כהנא לפרש דהרי
35 הכריא הוה עבדי.
36 **ופשט** ורחץ ורחץ ולבש - ורבי נמי אמרין
37 בפרק "איהו נשך" (בבא מציעא סאא.)
38 "אז כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית" רבנן
39 ובמרבית לא תתן אבליך. ודמשה דבפרק קמא
40 דקידושין (לבב.) אמרין: תנתן אמי לא לסיקא
41 דעתך אונא רבי יוסי הגלילי - לכתוב רומנא
42 מפני שיבה תקום הודרת. תקום הודרת פני וכן
43 וכו'. ואמאי לא ינטא אף על גב דלא תביב "תקום
44 הודרת" אלא חד זינא, ונתן דקאי לפניו
45 ולאחריו כי יבואו שני לומר: דהם לא שייך תקום
46 על פני, כדביבין (אבהו ה) "פני וקני לא תודרה". והוא דרמשה פסוקים שאין להם
47 אלא על פני, לכתוב אפרש, בפרק "חוציא ר" (גבב.)

והאיכא אמה - עובי תקרה על חלל השער. ואמה מעוקבת - של טיט חורל מנובל יחד,
לדחות המים נוחים, לכך עומק החלל שלש אמות שחשבת. כמשנה עבדי ליה - תקרה
שלוקח. שקבויה חוים בכניי בוך - שיש חוים על דבר נכרה שהיא אבנדי בוך, לפי שאינו
רגיל לשרת כאל שנתה בגדים, ויש חוין על דבר נכר בוך חוין אבנדי בוכי. ופשוטו המעיל.
משנה ונתפגה - מתעסקת באלונית של
בגד יצונו מום שער. ונתפגה - נתקנת.
וקדשו יתו ורגליו - מן הבוהו, כדילפיף לקדש
(לכא.) שצריך לכל חליפתו בגדי חוים קדוש
לפשיטה. קדושת לבישתו. וטבילה ראשונה זו
שהפשיטה של בגדי חויל היא - לא הוצרך
לקדש על הפשיטה. קריצו - ומפרש בגמרא.
ומכיר אחי - ונגמ כהן אחר חשיטה. לפי
שאין קבלת חדם כשרה אלא כהן גדול.
וצריך לטבול ולקבל. על ידו - מטבילה. כמו
"קוצץ אדם על ידי עצמו" (בבא מציעא גאא.)
ואי נמי: על ידו - לשון אחריו. וסמך לו.
והדבה כי כספר עורא: "על ידו החוקק פלניו"
את החומה" (נחמיה ג.) קבורה של שרר היא
החין - בגמרא וכו' - בגמרא מפרש. מחסין לו
החין - מבערב יום הכפרים ומטבילין ביום
הכפרים לחתן חקק בניו בית טבילה. ויתפצי
- להמיר מידו צינוה מנקטה. כמו "ויפס לבר
(בראשית מה) "מפינין טעמן" (ביצה דיא.)
"ורויה לא נביר" (ירמיה מה) חתומינקן. וירוד
לא אפ. **ממרא** רבנן - הלמידי דרב פפא
אמור כן לפניו. הא - מתניתין, דלא תנן בה
שני קדושים בטבילה ראשונה. דלא כ"י מאיר
- דפליגי במתניתין בטבילה שניה. אורבנן שהיו
מקרימין קדושת לפשיטה. וזהו הקדים פשיטה
לקדושת. ודעתן. ר' מאיר אומר: שני קדושים,
ושמעטין מניה דסבירא ליה דשני קדושים
היוצרך הכתוב בין בגד לבגד. כדילפיף לקמן
תרידעו משום לבישת בגדים המתחלפים תחת
הראשונים הוא. וקאמרי. ממתניין אלא מדותיה
נתן, דאי ר' מאיר - בטבילה ראשונה נמי נעבי
חרי קדושה. דהא בגדי קדש הוא בא כלבוש.
חרי קדושה, - חלכך, הבא פשיטה שני
חול היא - לא בעיא קדושה. והבא נמי טבילה
שניה. שנחלק ר' מאיר להקדים פשיטה לקדוש
- לאו משום דסבירא ליה קדוש ראשון שכל
טבילה מחמת לבישה בא, אלא בגיורת הכתוב
פלגי. ופשט ורחץ ורחץ ולבש - "ופשט את
בגדי חבדי ארבע לבש" וכו' וסמך ליה "ורחץ את
כשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו"
והטיל הכתוב דריעה בין פשיטה לבישה. והאי
ורחץ דרשינן ליה לקמן לענין קדוש, ולפטן
מניה דרשינן קדושה. דרשינן "ורחץ" אי פושטי
וא"לובש", כאלו תביב "ורחץ" חרי זינע. ר' מאיר מבר משיב - קדושת פשיטה לקדוש
לבישה, מה לבישה - לובש ואחר כך מקדש קדוש השני, כדאמרין לקמן הכל
מומים בקדושו שני כשהוא לובש מקדש, וליף לה מקרא, אף קדושו של פשיטה פשוט
ואחר כך מקדש. ורבנן כהי: מה לבישה. כשהוא לובש מקדש. ולדברי הכל קדושת כהרא
"ומי פציא אריה" - דלא מציע ר' מאיר אטבילה ראשונה חרי קדושה. והתניא כ"י - וגם
טבילה ראשונה תניא. מולא מצריב ליה רבנן אלא חד קדושה. אלא טעמא דר' מאיר דרשינן משום בגדים שחוד לובש הוא. **אביז** אלו אי תניא - בהדיא. ומצריך
ליה חרי קדושה - תניא. ומתחיא איכא למשמע דטעמא דר' מאיר משום תרידעו אלקישה. אבל אי לא אכתישו מתניתין בהדיא - לא היה שמענין ליה מלפולגא דטבילה שניה.
דמתניתין איכא לפרושי כדאמרין להו.

גמרי

אמר לבישה. אף פשיטה כשהוא לובש בגדים שהוא לא פשטו. מקדש ואחר כך פושט. ומי פציא אריה - דלא מציע ר' מאיר אטבילה ראשונה חרי קדושה. והתניא כ"י - וגם
טבילה ראשונה תניא. מולא מצריב ליה רבנן אלא חד קדושה. אלא טעמא דר' מאיר דרשינן משום בגדים שחוד לובש הוא. **אביז** אלו אי תניא - בהדיא. ומצריך
ליה חרי קדושה - תניא. ומתחיא איכא למשמע דטעמא דר' מאיר משום תרידעו אלקישה. אבל אי לא אכתישו מתניתין בהדיא - לא היה שמענין ליה מלפולגא דטבילה שניה.
דמתניתין איכא לפרושי כדאמרין להו.

עשרה

יומא. פרק שלישי – אמור להם הממונה דף לב עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (טשטינזילן)" קלא רש"י

1 עשרת קידושין – לחדש טבילות. תשעה חזו – ודחסרא ליה טבילה ראשונה חזי קידוש.
 2 אמרי לך רבנן – קידוש עשירי חסר כאן. קידושא בתרא – כשגמר עבודת כל היום
 3 ומשש בני קידוש, ולבש בני דחיל. עבדי ליה התם – כשבא לפשוט בגדי קודש. ודלירין
 4 סביבא לך קידוש חזי אפשיטה חזי אלביטה. ולר מארי לא מקדש מידי, שהרי אינו בא
 5 ללבוש בגדי קודש. ובא ארין לא אהל מוקד –

6 נאמר אחר שגמר הקדשה ומתן זמים פר. ושעירי.
 7 למה אתה בא – לא היכלה הרי גמר עבודתו.
 8 אף במקרה זה לא פרש מה יעשה לשם. איני
 9 בא אלא להוציא כף ומתתה – שנהנין בין
 10 הברים, כדכתיב 'ונתן את הקטרת על האש'
 11 וכו'. שכל הפרשה – נאמרו המקראות על סוד
 12 העבודת המתחלפות כסידור בפרישה כך סוד
 13 עבודתם, חזן המקראות אי שכתב הרצא כפי
 14 ומתנה של עבודת המזבח. ואלה הפסיק
 15 עבודת אילו ואלה העם בגמיהם, והיה לו לכתוב
 16 בתחלה 'יצאנו עשה את עלותנו' וכו' ואחר כך
 17 'ובא ארדך' להוציא כף ומתתה ואחר כך 'ופשט
 18 את בגדי הבר והניחם שם ורחץ את בגדו במים
 19 ולבש את בגדיו שמונה של כל השנה, ועשה
 20 המוספסין ותמיד של בין הערבים. מאי טעמא –
 21 צריך להפסיק באילו אילו העם בין עבודת היום
 22 להוציא כף ומתתה. אמר רב חסדא נמידי –
 23 הלכה למשה מסיני. השם מביעות – בו ביום.
 24 ואי כסידור – של עבודת כתוב מקרא זה. לא
 25 משבתת בהן אלא שש מביעות – אחת לתמיד
 26 של שנה, ואחר ביט וביט עבודת היום כולה עם
 27 הדצא כף ומתתה ורחץ את הוצאת כף ומתתה
 28 אילו ואלה העם ועמדם המוספסין ותמיד של בין
 29 הערבים. לפיכך צריך להפסיק אילו ואלה העם
 30 בין עבודת היום להוצאת כף ומתתה. והוצאתן
 31 תפסיק בין אילו ואלה העם לתמיד של בין
 32 הערבים – הרי תמיד: תמיד של שחר בבגדי
 33 זהב, עבודת היום בבגדי לבן, אילו ואלה העם
 34 בבגדי זהב על המזבח והדצא, הוצאת כף
 35 ומתתה בבגדי לבן, ומוספסין ותמיד של בין
 36 הערבים בבגדי זהב. ולבש את בגדיו – מנחה
 37 בגדים המיוחדים לו כל ימות השנה – שנתה
 38 לקבורה – מעבודת פנים לעבודת חוץ, והוא
 39 הדין מוחץ לפנים. ולקמן מסיים מילתיה. וקמי:
 40 ונתש עבודתו, ודרי תשט טבילות. כמותה בד
 41 קודש ילבש ורחץ במים וכו' – הרי כשהוא
 42 משנה מעבודת המזבח להתחיל בעבודת היום
 43 שהיא פנימה, כדכתיב בתריה 'ולקח את שני
 44 השעירים' וכו' וכוליה עניינא. איתא בין קודש
 45 הם – בתוך מקרא זה עצמו לדרוש של יך שלש
 46 תיבות הללו, שהן יתירות כולן, ולקמייה פורש
 47 מאי דרשה. ותשט עבודת חן – איתא בין לרבי
 48 בין לר' יהודה. תלמוד לומר 'ופשט ורחץ וכו'
 49 דף מילתא רבי קאמר לה, דבגדי טבילות
 50 מורחץ בגמיהם, וכתיב בבגדי לבן, ואיתיה ליה
 51 האי קרא דר' יהודה, ודריש לה לקידושין ופשט
 52 ורחץ ורחץ ולבש – והיל הכותב 'ורחץ' כן
 53 ופשט ולבש, ליתן רוצה לפשטה ורוציה לקביטה.
 54 מקום קידוש – דכתיב (שמות מ) 'בבואם אלא אהל מועד ובקרבתם אל המזבח ירוצו'. מקום שמעון טבילה – ביום הכיפורים, לכל חליפות בגמיהם. מה לבישה מעון קידוש – הנפקא
 55 לן מלק ודומיה טבילה, כדאמרן, ומיפוש רחצין' לך דריש ר' אלעזר רביה שמעון ששטן קידושין, דמיבעי ליה לטבילה לחולץ בבגדי זהב, כר' יודנה.

1 **גמרי** חמש טבילות וכו' – תימה ליה אי הלכתא. קרא למה לי לקדוש לך לומר: אי לאו
 2 קרא הוא אמינא חמש טבילות ישול אפילו באר זה כולם ביחד, להכי אצטרך
 3 קרא דכשהוא משנה מעבודה לעבודה עבדי ליה, ואי לאו הלכתא – הוא אמינא אינו משנה
 4 מעבודה לעבודה אלא שלש פעמים, דדו ליה שלש טבילות ותו לא. **ואי** כבודן לא
 5 מביעות ליה חמש טבילות – ואם האמר: ומגל
 6 דהאי קרא שלא על הסדר נאמר טפי בשאר
 7 קראי? דילמא קטורת דיום הכיפורים שלא על
 8 הסדר נאמרה. ומשבתת ליה חמש עבודות תמיד
 9 של שחר בבגדי זהב, קטורת דיום הכיפורים בבגדי
 10 לבן, אילו ואילו העם בבגדי זהב, עבודת היום
 11 בבגדי לבן, ומוספסין ותמיד של בין הערבים בבגדי
 12 זהב ויש לומר: אם איתא דלא היה הפסק בין
 13 הוצאת כף ומתתה לעבודת היום שפירח – למה
 14 נאמר רב 'ובא ארדך? ואה דהתם קאי אלא שבע
 15 מינה: משום דאפסקי בעבודה חיצונה, להכי כתב
 16 'ובא' – ואם האמר: אם כן מילא משום דכתיב
 17 'ובא ארדך' – שבע מינה שלא על הסדר נאמר,
 18 ומאי אצטרך? רב חסדא למימר: שבעא משום
 19 דגמרי חמש טבילות? לומר: יהיה אמינא
 20 גזירת הכתוב הוא שיצאנו כף ומתתה לאחר גמר
 21 עבודת פנים, ושבו חזרו לקדוש ופושט את בגדי
 22 הבר והניחם שם, ושבו יצאנו ועשה אילו ואלה
 23 העם ומוספסין ותמיד של בין הערבים. ואם האמר:
 24 ואמינא דהאי 'ובא ארדך' לאו להוציא כף ומתתה
 25 אלא להפסיק בעבודת פנים, ונימא ובא ארדך
 26 להקדיש קטורת או לחזור, ר' ושעיר, ואי משום
 27 חמש טבילות – נימא דמוספסין אילו ואלה העם
 28 בין קטורת לחזותא, אבל הוצאת כף ומתתה מגל
 29 עבודתו, והוא הדין, להעריך לה טבילה בפני עצמה: שי
 30 ילמוד: משום דכתיב בתב כבולו עבודת היום
 31 'ובא' 'ובא' אלא הוצאת כף ומתתה לא כתב,
 32 להכי איכא למימר: דברצאת כף ומתתה איירי,
 33 **ומה** במקום שאין טעון טבילה טעון קידוש וכו'
 34 ל' ליבא למימר: טעא ליבעט לעורה זכות
 35 ששטען טבילה אין טעון קידוש דיש לומר: מה
 36 לחתם – שאינו עובר, תאמר ביום הכיפורים
 37 שהוא רוצה לעבור.
 38 **מה** לבישה טעון קידוש אף פשיטה – ואם
 39 האמר: והא לבישה נופח בקל חומר איירי,
 40 ובעיא דהיא פריק 'איודו קומין' (ברכות גב) לטנאן
 41 דאמר בתר מלמד אולין, אי דבר הבא בקל חומר
 42 חזר ולמד דהיקס בקדושין כן לומר: דהני מילי
 43 בקדושין כן קרבנות נופיחו.
 44 **ותא**

1 **ועשרה קידושין. אלא לרבנן, תשעה הווי? אמרי לך**
 2 **רבנן: קידושא בתרא – פי פשיט בגדי קדש ולבש בגדי**
 3 **חול עבדי ליה התם. הנו רבנן: "ובא אהרן אל אהל**
 4 **מועד", למה הוא בא? אינו בא אלא להוציא את הקף**
 5 **ואת המתתה. (שפלי) הפרשה כולה נאמרה על הסדר,**
 6 **חזן מפסקו זה. – מאי טעמא? – אמר רב חסדא:**
 7 **גמרי, המש טבילות ועשרה קידושין טובל פהו גדול**
 8 **ומקדש בו ביום, ואי כסדרן – לא משבתת ליה אלא**
 9 **שש טבילות וששה קידושין, תניא, אמר רבי יהודה:**
 10 **מזון להמש טבילות ועשרה קידושין שטובל פהו גדול**
 11 **ומקדש בו ביום – תלמוד לומר "ובא אהרן אל אהל**
 12 **מועד ופשט את בגדי הקדש... ורחץ בשוהו במים**
 13 **במקום קדוש ולבש את בגדי ויבא ועשה", הא**
 14 **למדת: שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון מביעה.**
 15 **אמר רבי: מנין להמש טבילות ועשרה קידושין**
 16 **שטובל פהו גדול ומקדש בו ביום – שצאמר "בתנת**
 17 **בר קדש ולבש ומכבש, כד יהו על בשוה ובאבנא**
 18 **בר יחזרו ובמזבחת בר יצאנו בגדי קדש הם ורחץ**
 19 **במים את בשוה ולבש", הא למדת: שכל המשנה**
 20 **מעבודה לעבודה – טעון מביעה, ואומר "בגדי קדש**
 21 **הם" – הוקשו על המבדלים פהו זה לזה, ותמש**
 22 **עבודת חן: תמיד של שחר בבגדי זהב, עבודת היום**
 23 **בבגדי לבן, אילו ואלה העם בבגדי זהב, כף ומתתה**
 24 **בבגדי לבן, ומקדש של בין הערבים בבגדי זהב. ומזון**
 25 **שפלי מביעה ומביעה צריכה שני קידושין – תלמוד**
 26 **לומר "ופשט ורחץ" "ורחץ ולבש". רבי אלעזר ברי**
 27 **שמעון אומר: קל וחומר, ומה במקום שאין טעון**
 28 **מביעה – טעון קידוש, מקום ששטעון מביעה – אינו**
 29 **דין ששטעון קידוש? אי מה להלן קידוש אהרן אף כאן**
 30 **קידוש אהרן – תלמוד לומר "ובא אהרן אל אהל מועד**
 31 **ופשט את בגדי הקדש אשר לבש". מה תלמוד לומר**
 32 **"אשר לבש"? כלום אדם פושט אלא מה שלבשו? אלא,**
 33 **להקיש פשיטה ללבישה: מה לבישה טעון קידוש – אף**
 34 **פשיטה טעון קידוש, ומה ששטעון מביעה – אלא**
 35 **אהרן אל אהל מועד ורחץ את בשוה במים במקום קדוש", הא למדת: שכל המשנה מעבודה**
 36 **לעבודה טעון מביעה, אשפתן מביעה לבן בבגדי זהב, מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב**

1 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 2 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 3 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 4 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 5 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 6 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 7 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 8 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 9 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 10 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 11 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 12 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 13 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 14 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 15 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 16 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 17 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 18 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 19 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 20 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 21 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 22 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 23 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 24 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 25 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 26 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 27 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 28 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 29 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 30 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 31 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 32 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 33 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 34 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 35 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 36 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 37 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 38 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 39 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 40 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 41 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 42 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 43 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 44 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 45 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 46 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 47 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 48 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 49 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 50 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 51 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 52 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 53 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 54 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**
 55 **מביעה לבן בבגדי זהב, ומביעה לבן בבגדי זהב.**

קבל

יומא פרק שלישי - אמר להם הממונה דף לב עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"

תוספת

1 הגמא רבי ישמעאל קל וחומר מה בגדי וזה בו - ותימה ותנא דרי רבי ישמעאל עופה,
2 הבא גמר בגדי רבי מנבגי וזה. ולקמן תנא רבי רבי ישמעאל ואיפכא ויש לומר: רחנא
3 דבי רבי ישמעאל גמר טבילה מנבגי לן בגדי וזה כרבי יהודה. ומנבגי וזה לבגדי לבן
4 כרבי. וקאמר להם לו תרי קרא - ניכחובו דהוה אידך מנייה. היינו דקא רדיקו ניכחובו
5 אי כחב בגדי וזה - לא אחא בגדי לן בקל
6 וחומר, ומה בגדי וזה וכו', ואיכא למיפרך. וכן
7 איפכא.

8 **נפקא** ליה מדרבי אלעזר ברבי שמעון - ואם
9 תאמר: אם כן מאי איצטרך לעיל
10 למימר דרבי יהודה נפקא ליה מדרבי טבילה
11 בבגדי לבן? נתינו נמי מדרבי אלעזר ברבי שמעון
12 להיקשא דמקש פשיטה לבישה, ונימא הכי
13 מה טבילה בדגרי וזה שווא לובש - טען
14 מלבישה, בדמקא ליה לרבי יהודה מדרבי. אף
15 בגדים שווא פושט (בדם) שהם של לבן, כשואו
16 לובשו וזה טען טבילה ויש לומר: אי אמרין
17 להיקשא כי דאי גונא - או לא מציע לומנדר
18 מניה קידוש לפשיטה, ונימא וזה מה שווא
19 לובש שהם של לבן, כשואו לובש טען קידוש,
20 אף של לבן שווא פושט כשואו לובשו טען
21 קידוש. ויהי צריכא להאי דרשא. והאי קידוש
22 לבישה בגדי נמי מקל לחומר אחי, כמו קידוש
23 לבגדי וזה, ואם כן לא היה דרשין היקשא אלא
24 לטבילה בגדי וזה. אבל קידוש לפשיטה לא היה
25 נפקא לו, הילכך איצטרך קרא לטבילה, וממלא
26 דרשין קידוש קידוש. כדאמרן לעיל **אם** כן
27 היה לה עבודה אחר - דבי בני הזה מציע
28 למיפרך: אם כן הוי לה שחיטה בשנים, כיון דאם
29 לא מיקרא פסול, ואם שנים שוחטין וזה אחד פסול
30 בזה אידך - פסול, כדמוכח בפרק "השוחט"
31 (חולין כטא). ואם תאמר: ומאי קראי ליה
32 מנבדה באתא דהא בפרק "טורף בקלפי" ולקמן
33 (מבא). איכא מנא דמכשיר אפילו שחיטה פרה וכו'.
34 ואפילו פסול - דהיינו דקא רב רבי
35 לחובת הדין קרא עליה אידך ודוקא. אבל מניח
36 ולא קרא לחובת יום הכפורים - לא קאי עליה
37 אידך ודוקא בשחיטה. כיון דלא עובדה היא וזה
38 לומר: דמכל מקום פסול מדרבנן. ויש מפרשים:
39 משום דמיקרא טורף קבלה. ולא תיירא: דמי עדיף
40 מיטעט סתם באתא מרוב קמאא ועד יש מפרשים:
41 כיון דהא דאמר שחיטה לאו עבודה היא - היינו
42 כמו שפירש רבינו יעקב גמאורלייניש לפי שנהגתו
43 אף בחולין, והאי מירוק אינו מעניבה בחולין אף,
44 כן עובדה היא, ולא אדר אלא בו.

למה

33 מודין בקידוש שני ש'לובש ואחר כך מקדש, מאי מ'קדש - דאמר קרא "או כ'גשתם אל
34 המבחן", מי שאינו מחוסר אלא ג'שה, יצא זה ש'חוסר לבישה וג'שה. אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אחא
35 אית ליה דרב אחא, ולא רב אחא אית ליה דרב חסדא. דאם כן לרבי הווי ליה ח'מסר קידושין. ה'ביאו לו את התמיד ק'רצו"
36 וכו'. מאי ק'רצו? אמר עולא: ל'ישנא דקטלא הוא. אמר רב נחמן בר יצחק: מאי קרא - "ע'להי ופ'התי מ'צרים ק'רצו מ'צפון
37 כ'א כ'רא". ומ'קדש דק'מחרג רב יוסף: מ'לקא יאי הוה מ'צרים, ע'מין מ'ולין מ'צפונא י'תון ע'לה. ק'רצו מ'צפון? אמר
38 עולא: כ'רא ש'נים. וכן אמר רבי יוחנן: כ'רוב ש'נים. ואף ריש לקיש כ'רוב ש'נים. דאמר ריש לקיש: ו'כי מאחר ש'שנינו;
39 רובו של א'חד כ'מורה, ל'מה ש'נינו: רוב א'חד ע'נה ורוב ש'נים כ'פ'התמו, ל'פי ש'שנינו: ה'ביאו לו את התמיד, ק'רצו ו'מזרק
40 א'חד ש'חיטה על ידו, ו'קבל את ה'דם ו'זרקו. יכול לא מ'זרק יהא פ'סול. - יכול לא מ'זרק יהא פ'סול? אם כן ה'ויא
41 ליה ע'בודה פ'אחר, ות'נן: כ'ל ע'בודות יום הכ'פורים אינן פ'שרות אלא פ'ז - ה'כי ק'אמרו: יכול יהא פ'סול מ'דרבנן,
לכך

1 כ'פ'רין מ'וכה - ש'משמש בהן כל ימות השנה. אבל ע'בודת מ'נים דיום הכ'פורים -
2 אינה מ'כפרת אלא על טומאת מקדש וקדושו, כדאמרין בשבועות (זב). נ'פקא ליה
3 מ'רבי - 'כתובת בר ק'יש י'בש ו'רחץ במים ולב'ש". אמר רבי יובי - ל'פרוש
4 מתנאות דלעיל קא מ'הדר. היינו דק'תני - כ'פ'לת דרבי, ואומר ש'נים ע'נה ט'טבילה בשבול
5 ר'יש ליה ר'חא. וזהו ה'כחובו טעם ט'טבילה בשבול
6 שהם בגדי ק'יש, ל'למודך ט'כל ח'ליפות בגדי
7 ק'יש בו כיום ט'ענין ט'בילה ובגדי וזה גם הם
8 ק'יש. וזה כ'פ'לת כ'תב - דהא כ'תב
9 'כשרו', דבי נ'סיקין: אם אינו ע'נין ל'כ'פ'לה
10 ונ'פקא ליה כ'פ'רין ק'יש הם ת'תו לע'נין קידוש.
11 ח'א קא ע'משען לו - מ'דאפיקה בלשון ט'בילה
12 ודלפ'נן ט'בילה מ'נייה. מה קידוש כ'מקום קידוש
13 דאורייתא היא. ו'ו י'ודה - ו'מקפא ליה
14 להאי קרא ל'טבילה בגדי וזה. אבל ד'רש 'בגדי
15 ק'יש הם', קידוש מנא ל'יה? אמר רבי ח'סדא ב'ו
16 וק'סבר ר' ח'סדא דוקא אמר רבי ו'פושט ו'רחץ
17 ו'רחץ ולב'ש. שני קידושין בין פ'שט ולב'שה.
18 אחד לפני ט'בילה ואחד לאחריה ר'בשט.
19 נ'פקא מ'רד' מאיר - מ'וצאת היא כ'כלל דבריו
20 ש'ל ר' מאיר, לא ס'בירא ליה כ'ר מאיר. דאף על
21 ג'ר דאמרין במ'נהגין פ'שט וק'יש ד'יו ו'רגלי,
22 וס'בירא ליה קידוש שלפני ה'טבילה אחד
23 פ'שטה הוא - פ'לגי עליה מ'רא ק'ידוש שני.
24 דקאמר אחד לבישה ואחד כ'דק'תני ב'רייתא שני
25 מאיר לעיל: לבש קידוש ד'יו ו'רגלו. הכל מ'רים
26 - ואפילו ר'בי, ש'הק'ידוש הס'מול לפני ה'טבילה
27 כ'שואו לבוש מ'קדשו. לא רב ח'סדא -
28 דאמר מ'לתייה דרבי ודקא ר'ע שני קידושין בין
29 קידוש לבישה. אית ליה ר'ב אחא - דאמר
30 קידוש טורף ל'טבילה. אית ליה ר'ב ח'סדא -
31 דבעי לרבי שני קידושין כ'שואו ע'רום. דאם כן
32 דאית ליה כ'רדי - הווי ליה לרבי של'שה
33 קידושין כ'כל ט'בילה. ש'נים כ'שואו ע'רום ואחד
34 כ'שואו ולבושו, כ'רוב ש'נים - ה'כשר ש'חיטה
35 כ'מ'מנוע. וכו' פ'איר ש'שנינו - כ'שחיטת ח'ולין
36 ו'רובו של אחד כ'מנבד - מ'מילא ש'מעטן רוב
37 ש'נים כ'שנים. ל'מה ש'נינו - כ'צדה רוב אחד
38 כ'שן וכו'. יכול יהא פ'סול מ'דרבנן - ה'ואיל וכל
39 ע'מנו ליה הוא א'ריך - פ'סול. וכן ת'רובו של
40 אחד כ'מנוה - כ'חולין ת'נן.

תנא דבי רבי ישמעאל: קל וחומר, וזה בגדי וזה
שאינו כהן נזנים כהן לפני ולפנים - מעון מביילה,
בגדי לבן שנקנים כהן לפני ולפנים - אינו דין
שמעון מביילה? - איכא למיפרך: מה לבגדי וזה - אמר
שבין כפרתו מרובה. אלא, נפקא ליה מדרבי. אמר
רבי: מנין לחמש מבילות ועשרה קידושין שפובל
כהן גדול ומקדש בו ביום - תלמוד לומר "בתנת
בד קדש יקדש", הא למדת שכל המשנה מעבודה
לעבודה שמעון מביילה. אישפתו מנבגי וזה לבגדי
לבן, מנבגי לבן לבגדי וזה מנזין? תנא דבי רבי
ישמעאל: קל וחומר, מה בגדי לבן שאין כפרתו
מרובה - מעונין מביילה, בגדי וזה שכפרתו מרובה
- אינו דין שמעונין מביילה? - איכא למיפרך: מה
לבגדי לבן - שבין נזנים כהן לפני ולפנים. היינו
דק'תני: ואומר "בגדי קדש הם ורחץ את בגשיו
במים ויבשם". והמש ע'בודות הן: תמיד של שחר
בבגדי וזה, ע'בודת היום בבגדי לבן, אילו ואלו
היום בבגדי וזה, פ' ויחמה בבגדי לבן, תמיד של
בין הערבים בבגדי וזה. ומנין שכל טבילה ומביילה
צריכה שני קידושין - תלמוד לומר "ופשט ורחץ"
ו'רחץ ויבש", - הא מ'טבילה כ'תיבו - אמר ר' יוחנן
ענין ל'טבילה? ד'נפקא ליה מ'בגדי ק'יש הם" - ת'תו
ע'נין ל'קידוש. - ו'ליכ'תביה ר'חמנא בלשון קידוש!
הא קא משמען לו ד'טבילה כ'קידוש, מה קידוש -
כ'מקום קדוש, אף מ'בילה - כ'מקום קדוש. - ור'בי
ו'תורה, קידוש מנא ליה? - נ'פקא ליה מ'דרבי אל'עזר
כ'רבי שמעון. אמר רב ח'סדא: הא דר'בי מ'פקא מ'דרבי
מאיר ומ'פקא מ'דרבנן. מ'פקא מ'דרבנן - ד'אילו ר'בנן
א'מרי כ'שואו לבוש מ'קדש, ו'איהו אמר מ'שואו פ'שט
מ'קדש. ומ'פקא מ'דרבי מאיר, ד'אילו ר'בי מאיר א'מר:
הך קידוש כ'פ'תרא - כ'שואו לבוש מ'קדש, ו'איהו אמר
כ'שואו פ'שט מ'קדש. אמר רב אחא בר יעקב: ח'כל
מודין בקידוש שני ש'לובש ואחר כך מקדש, מאי מ'קדש - דאמר קרא "או כ'גשתם אל
המבחן", מי שאינו מחוסר אלא ג'שה, יצא זה ש'חוסר לבישה וג'שה. אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אחא
אית ליה דרב אחא, ולא רב אחא אית ליה דרב חסדא. דאם כן לרבי הווי ליה ח'מסר קידושין. ה'ביאו לו את התמיד ק'רצו"
וכו'. מאי ק'רצו? אמר עולא: ל'ישנא דקטלא הוא. אמר רב נחמן בר יצחק: מאי קרא - "ע'להי ופ'התי מ'צרים ק'רצו מ'צפון
כ'א כ'רא". ומ'קדש דק'מחרג רב יוסף: מ'לקא יאי הוה מ'צרים, ע'מין מ'ולין מ'צפונא י'תון ע'לה. ק'רצו מ'צפון? אמר
עולא: כ'רא ש'נים. וכן אמר רבי יוחנן: כ'רוב ש'נים. ואף ריש לקיש כ'רוב ש'נים. דאמר ריש לקיש: ו'כי מאחר ש'שנינו;
רובו של א'חד כ'מורה, ל'מה ש'נינו: רוב א'חד ע'נה ורוב ש'נים כ'פ'התמו, ל'פי ש'שנינו: ה'ביאו לו את התמיד, ק'רצו ו'מזרק
א'חד ש'חיטה על ידו, ו'קבל את ה'דם ו'זרקו. יכול לא מ'זרק יהא פ'סול. - יכול לא מ'זרק יהא פ'סול? אם כן ה'ויא
ליה ע'בודה פ'אחר, ות'נן: כ'ל ע'בודות יום הכ'פורים אינן פ'שרות אלא פ'ז - ה'כי ק'אמרו: יכול יהא פ'סול מ'דרבנן,
לכך

לכך

יומא. פרק שלישי - אמר לה הממונה דף לג עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" קלה רש"י

1 לך שניני ב' - ממשנה תימא, חדא בחולין וחדא בקדשים, מדקאמר ר' שמוען בן
2 לקיש דלפרשה דף רסדו יומא זת לה דרשיתא חולין, שמע מינה 'קריג' דהבא - ברוב
3 שנינן. מנח' חולין - כדי ללחיצא את דם הפס, אביי מספר מערכה משניה גמרא -
4 מנה סדר עבודת ליל ב' יום, משפס' גמרא - בדמיליה שיבה דרמנן רבי מדרשא.

5 **ואליה דאבי שאול** - דאמר בפרק קמא:
6 העבת כל הגרות קדומת (כלל) לקדומת.
7 מערכה גדולה - שעליה יקטרו כל הקטורות.
8 קורבת - לסדר לפני המזבחה שניה שעשו
9 בקרן מערכות הרומיה, משוך מן הקרן ארבע
10 אמות לצד צפון, כדומן במסכת תמיד (בטא),
11 של קמורת - שממנה חותך גזלים להכניס
12 למזבח פנימי שחירתו וערכיה, להקטיר עליה
13 קטורת תמיד, שכן שחירתו ופסו בין הערכים.
14 למדור שני גזרים - שמשוךין דר' מערכה
15 גדולה, וכולהו טעמי מפרש לקמיה, לזם התמיד
16 - לטושתיה ולחריקה, קמורת - של המזבח
17 הפנימי קדומת לאברים, להקטיר אברי המזבח
18 על מזבח החיצון, למנח - דאמנן נסכת שכל
19 תמיד ונכסדן, דכתיב (מנחה ב' כ"ד) "ועשית
20 האפה סולת למנחה וגו'. למכסין - למסך ינו
21 של תמיד, ונכסין למכסין - אם שבת הוא
22 שאמר הקמיר עליה חלבי השלמים - ודרש
23 ליה לשון השלמות, עליה על העולה, תמיד של
24 שחר האמורה בראש המזבא, שאמר "ועך"
25 עליה העולה' הקטיר והוספו השלמים אחריה
26 על כל הקרבנות, ואל על שכן הערכים, למד על
27 תמיד של בין הערכים שהיא אחרון לכל
28 הקרבנות, מוקדה - לשון מדרת עצים, וכן
29 "תוקף", זו מערכה שניה - לילמדך שתחלה על
30 מזבח החיצון, ומקשים בניבוי גזלים על הפנימי.
31 **ואיפך** - דאמר ר' יוחנן כי קטורת ארבע
32 כסודיהו דהא בהקטר כל הלילה קאי, כפייתה
33 מרובה - שעליה מקטרים כל הקטורות, חוץ
34 מן הקטורת לפנים לחיבה, מו לא מעילי ב'
35 נמצאת אף הגדולה ואיזה לפנים, ובעי עליה
36 - אמערכה גדולה קאי, רסמין ליה "וערך"
37 עליה עצים, שני עצים, ולא על התרבה -
38 של קטורת, והבא כתיב - "בבקר בבקר
39 בחיטובי את התרת יקטירנה" (שמות ל) קאי
40 למדורשהו ארשון פנימי ואתבנה הקטורות,
41 כדכתיב "יקטירנה", ואין קטורת אלא לאחר
42 דהיה שן מכשיר עירוף - המכשיר ומתקן את
43 הדבר הזה קדמו, ועצם מכשיר קטורת הם,
44 שדיר עיפין חן המכשירית את הקטורת מכשיר
45 מאי ניחא - מכשיר דהבא מנאי עסקת -
46 בשני גזרי עצים, והא לשעריה גדולה אולי -
47 ואני מכשירי קטורת שום עצים - אף על גב
48 דהני לאו לקטורת אולי, שם עצים מנשיי
49 קטורת חן, גמרא גמרא - שכן סידורן, סברא
50 לא ידענא - לתת טעם לזר מותיע, אין
51 מעבידן - הפוגע במצוה לא יעבור ממנה,
52 ונקאין חן במבליחא מדרשורתא את המצות,
53 קרי כיה את המצות - לא תחולל לה שתחמין
54 ותישן.

ובי
אלא דו - לא גמרינן מיניה, ועביד לחזיר לחודה, ולא נעביד לשאנו תרין ועיין תוספת מגילה ו ב דה דרש

לךך שנינו: רוב אחר בעוף ורוב שנים בבהמה -
וכי מאחר דאפילו פסולא מדרבנן ליפא, למיה ל
למקרה? - מצוה למקרה, אביי מספר מערכה משניה
דינבא, ואליה דאבא שאול: מערכה גדולה קדומת
למערכה שניה של קמורת, מערכה שניה של קמורת
קדומת למדור שני גזרי עצים, וסידור שני גזרי עצים
קודם לרשיון מזבח הפנימי, ורשיון מזבח הפנימי קודם
להקטבת חמש גרות, והקטבת חמש גרות קודם לדם
התמיד, ודם התמיד קודם להקטבת שתי גרות, והקטבת
שתי גרות קודם לקמורת, וקמורת קודם לאברים,
ואברים למנחה, ומנחה לחבתין, וחבתין לנסכים,
למכסין למכסין, ומכסין לכיבוי, וכיבוי לתמיד של
בין הערכים, ושאמר "הקמיר עליה חלבי השלמים"
עליה השלם כל הקרבנות כולן, אמר כו: "מערכה
גדולה קדומת למערכה שניה של קמורת", מנא
לן? - תתנא: "היא העלה על מוקדה על המזבח
כל הלילה" - זו מערכה גדולה, "ואש המזבח
תוקד בו" - זו מערכה שניה של קמורת.
ואפוך אנא! מסתבא, מערכה גדולה עירפא - שכן
כפייתה מרובה, אדרבה, מערכה שניה עירפא, שכן
מכניסין מרובה לפניו, אפילו הכי, כפייתה מרובה
עירפא, ואיבעית אימא: אי לא משבח עצים למערכה
שניה מי לא מעילי ממערכה גדולה? "מערכה שניה
של קמורת קדומת למדור שני גזרי עצים", מנא לן?
דכתיב "ובער עליה הבהן עצים בבקר בבקר", "עליה
ולא על הקרחה, מכלל דאיאת לחברתה, ותיא
"עליה" מביעי ליה לגופיה! - תרי "עליה" כתיבי.
סידור שני גזרי עצים קודם לרשיון מזבח הפנימי,
אף על גב דהבא כתיב "בבקר בבקר", והבא כתיב
"בבקר בבקר" - אפילו הכי מכשיר עירוף, מכשיר מאי
ניחו - שני גזרי עצים, והא אמרת שני גזרי עצים
למערכה גדולה אולי - אמר רבי יוחנן: שום עצים.
רבנאי אמר: האויל והתחיל במערכה - גומר, רב אשי
אמר: אי לא משבח עצים למערכה שניה - מי לא
מעילי ממערכה גדולה? "רשיון מזבח הפנימי קודם
להקטבת חמש גרות", מאי טעמא? - אמר אביי:
מנא דגמרינא, סברא לא ידענא, וקבא אמר: בריש
לקיש, דאמר ריש לקיש: אין מעבידן על המצות.

ובי
אלא דו - לא גמרינן מיניה, ועביד לחזיר לחודה, ולא נעביד לשאנו תרין ועיין תוספת מגילה ו ב דה דרש

למה לי למרק - תימה והלא אפילו בחולין מוכח בפרק 'אזושתו' (חולין כ"א) שיש
לשוחט לכתחילה להסימן ולא סגי ברובא, דילמא לא אחי למעבר רובא וש
לומר: וזי מילי - כדן גבא, אבל ברובי גרי, דכבר שחט כדן דין למסלק, אי אחי
אדרינא ונמרק - נראה כשהיה, ונראה כאלו נשחט חובב בשנים, הוה לן למיכר למרקו
ומשני: מצוה למרק, כדי ללכל כל הדם.

אביי מספר מערכה בר - תימה ליה אמאי אל
אחשיב נמי תרומת הרשן, דהויא נמי
תחילת עבודה דרמנא: וערי לומר: משום דרמנא
מקדישין אותה מאשנותה דראשונה ומצותה,
הלכך לא קא חשיב לה, שדוה חפסק גדול בינה
ובין דקא חשיב, אבל דקא חשיב - הוה
רגילין לעשות בה אחד זה אי נמי יש לומר:
תירמת הרשן עיקר מצותה רחם בלילה, אבל זה
אי בעי למעבידו בעומא - הדרשת ביה,
מכלל דאיכא חבירתה - תימה ליה: אם כן
למה לי קרא דלעיל 'זאש המזבח תוקד בר'
למערכה שניה: תפוק ליה מאי קרא וש לומר:
דאי מוכחא הוה אמנא: יתש מערכה שניה על
מזבח הפנימי כדרך שעשין מערכה גדולה על
מזבח החיצון, כיון דראתי לטורח קטורת דמזבח
הפנימי, לכהי איצטריך 'זאש המזבח תוקד בר' -
על מזבח החיצון במקום מערכה גדולה,
אפילו הכי מכשיר עירוף - תימה ליה: לימא
טעמא משום דהרשן ושיבוי תרין תרי

קודם, וסידור גזירין הוא תרין שני, שהוא פעמים
כלל יום, ורשיון מזבח הפנימי אינו אלא פעם
אחת ויש לומר: דלא גמרינן מכלל שבת
בבוקר אשר לעולת התמיד' דתרי קודם אלא
היבא דתרידוהו שוה, וזו חו מנחה דתמיא דתמיין
ומוספין, כל כי היא גונא דחי דוד עבודת
מתנה ודו עבודת סילוק - לא.

אין מעבידן על המצות - בפרק 'איחזו מקומן'
(בבוצים נ"א), גבי שיר הדיו שופך על
סוד מערכה, קאמר בגמרא נאי טעמא - דכתיב
(ויקרא ד) 'איל סוד מזבח העולה אשר פתח אהל
מועד' - והוא עירוף ביה ברישא, ומשמע משום
דאין מעבידן על המצות, אבל רש"י לא גריד
הווא דפגע ביה ברישא, אלא מ'פתח אהל מועד'
קא גמר, ליה דיסור מערב על מזבח דחזי כגון
הפתח, וכן משמע בהם בגמרא גבי שיר הדיו שה
שופך על יסוד רומי, ומפרש משום דילמד
ידידתו מן המזבח ליציאתו מן ההיכל, מה יציאתו
מן ההיכל - במסוך לו, דהיינו סוד מערב, אף
דאין מן הבשח בסוכו לו - דהיינו סוד רומי,
ואי מנא מעבידן על המצות קא ליפך לפנימיה
דנשפכין על סוד מערב, מכאבי פשיטא ליה וספין
בפנימיה שדן ביסוד מנחבין ביסוד
דרומי: הא אידו ואידו שיקו בהו טעמא דאין
מעבידן על המצות, וכן משמע ויש פרק קריש
קריש' (שם ט"ג) דפרקי: וכן הוה ברידי כתיב
בהו 'אשר פתח אהל מועד', ואם האמר: ולמה לי
קרא, אמאי לא נפקא מדרש לקיש דאין מעבידן
על המצות? ויש לומר: לא שיכא כדריש לקיש
אלא היכא דבעינן למעבר תרידוהו, שיש לחקיק
הווא דפגע ביה ברישא, אבל היכא לא עבדינן

עבור

עבורי דרעא אנטוטא - פירש רש"י: לזנח הפילין בראש קודם שינח הפילין של די אסור, דקא מעביד על מצות הפילין של די, דפגע ברישא ברוזע קודם שיגיע לראש. וקשה לפירוש דמאי: אידיא מדריש לקיש: חיפוק ליה מדאמר בפרק "הקומץ רבה" (מנחות 10א) כשהוא מניח - מניח של די ואחר כך של ראש, דכתבי 'קשרהם לאות על

דיך' הדר 'חזוי לטוטפת בין עיניך' ומפרש
כרנו בעי בשם בר ראי נאון וצ"ל: אידידי בשעה
שתולץ הפילין ומתנוח בתיק, שלא יעבר אוחן של
די ויחנך בתוק תחילה ואחר כך של ראש פלגתה.
דאם בן כשיבא לזנח יפגע בשל ראש תחילה,
ויצטרך להעביר על המצות. משום דשל די יש
לזנח תחילה בדפריש. לפיכך צריך לזנח בתוק
של ראש תחילה ואחר כך של די לזעלה. ורבי
אלהו וצ"ל פירש: ולענין משמוש איירי, חדיב
אדם למשמש הפילין כל שעה. קל וחומר מצ"ל.
והשתא קאמר דבשל די מדריש תחילה משום
דפגע בן ברישא, ואחר כך ממשמש בשל ראש.
אימא חד שרייה לזישון מובח הפנימי
ונקמיה לזם התמיד - ואם תאמר: נישד
תרויהו "בבקר" אדם התמיד נתיקחם לזישון
מובח הפנימי, דהבא תלתא דהבא ורש לז לומר:
דהא לאן בסרא ויה ונישד תרויהו אודבא ודלא
כח אלא חד, ואירשין פנימ דכתבי כיה תרי לא
נישד מדי, יציב בארעא ויורא בשמי שמיא
אי נמי יש לומר: דאם בן לא לכתוב גבי נזירין
אלא חד "בבקר" ונשרייה אדם התמיד נתיקם
לזישון מובח הפנימי, ואף על גב דהבא תרי דהבא
תרי - מכפר ערוף. ויתוכתיב תרי "בבקר" - שנת
מינה דאיצטרך למימר דנישד חד אירשין שנת
הפנימי. **הבא** תלתא דהבא תרי - אן
לקשהו: דהא טובא "בבקר בבקר" כתיבי במידי
בפרשת "זאת תעשה אמר ויבשרת יפגעת" ויש
לומר: ויה כולה כחד חשיב ליהו, כיון דלא כתיבי
בהי דרי כמו בגזירין ונרות. דכתיב "בבקר
בבקר", ויהי כנו פרישה שנתאמה ונשת.
ויקדם דבר שנאמר בו בבקר בבקר דובר שלא
נאמר בו אלא בבקר - דאף על גב
דאמר לעיל דהתמיד כתיב ביה תרי "בבקר" -
היינו דם התמיד דוקא. וקשה ליה נימא תרי
"בבקר" וגזירי דעצם, חד שרייה אדם התמיד
ונקמיה לזישון הפנימי. דאף על גב דהבא תרי
דהבא תרי - דהרינא אמר ליפסקיה. ויז לא
תמיד נתיקמו להטנת שתי נרות, דאף על גב
דהבא תרי דהבא תרי - נקטו בו היכי לזיהו
הספק בנרות, דהרינא אמר ליפסקיה. ויז לא
דמסקי ליהו באברים - נבנאי פסקי ליהו ויש
לומר: דנינו סריא לשווי תרויהו בבקר בתמיד,
כדפרישתי לעיל. ואף על גב דחד בבקר תרי
באברים - מכל מקום כיון דחדו זבוחא הוא -
לא מסתבר לומר. כן
העולה

ויי' עובי לזיכל במובח פרישא - קודם שיגיע למנורה. שהמובח משוך כלפי מרחק
קומעא. משוך מן הכולל - מרוחק מן הכולל עצמי שהי אמות ומנחה, שיעור דרך שני
בתוים זה אצל זה, המסדירן שתי מערכות של לזם הפנים שבת. ומעוזה לטרדן ולסלקן
יהו. וארבעה בנכסין, שנים מצד זה של שחלן סלקת את המערכת הישנה של שבת
הפנים, ושנים מצד זה לסדר החדשה. משבחה
מן הכולל שתי אמות ומנחה - כבודת השולחן.
דהא כתיב (שמות כו) "נבח השלחן" וזו בער זה.
כלפי חוץ - כלפי מרחק לצד פתח ההיכל.
לוקמא בהדיותי - מכוון ביניהו ולמה נמשך
לחזקן מדריש לקיש - דאמר: אין מעבירין על
המצות. עמרי דרעא אנטוטא - לאור
תפילין שבורעו בשביל הפילין של ראש אסור,
דהא ברוזע פגע תחילה. היכי עביד מירעא
למשפחה - כן הורונו כיצד על ראש, שיש
שבורעו תחילה ואחר כך יניח של ראש. בבקר
בבקר דשני נזירין - ולא צריך. דהא אפון
מכשר ערוף. שרינונו לבא - שזו בדה בתורה:
והבא תלתא דהבא תרי - הבא תלתא - עולה
רבה כתיב "בבקר בבקר", והא דרשינן עליה חד
נרות וחד תלתא. ובתמיד כתיב (שמות כט) "את
הכבש האחד תעשה בבקר" והאי דרשינן עליה,
כדימר דחד שרי לזם דתמיד. אף על גב דהבא
תרי והבא תרי - וזי מכפר, שהעולה מנכרת
על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה, לקמן
בפירקין (לזא, א) - אן - נתיקמית ליה לזם
התמיד אפסקיה בנאי פסקת להטנת הנרות
לאבא שאול, כיון דאית ליה מיטיב ואחר כך
יקשי, זם התמיד תיקים והקטרת תאמר,
ובאזוי עבדה תפסיקו ואם תאמר: מאי איכפת
לך, ותמונ' ר' משעתי בן לקש דאמר אין
הפסקתן אלא לזרבות דרגש - מולך פסיעות
וקל תחילה עבודת עבודה. שפי' - יש לך
לומר יפסק ביניהם להתנות בין אלו יקדמו
לזאת וליכנס, ולא תהא עבודה ביניהם. אלא
ל' יתנו - דריש "בבקר בבקר" הדיבור
ולקחו לשתי נרות לשני בקרים אלו יקדמו
לעבודה אחת, אלנא: יש עבודה ביניהם. והא
ליבא למימר אפסקיה בישון מובח הפנימי -
דאם בן נתיקמיה הוטנת נרות לזישון ויש
ליה מעביד על המצות. ועבדהו וזו ליבא
לתיקמיה מקמה לתנה ביניהם, שכולם סודרות
כאן על פי המקראות. לזכר שלא נאמר בו אלא
בקר אחד - התמיד נאמר בו "תעשה בבקר".
ואם תאמר: הא שרינן עליה חד מתוך דשני
נזירין אדם התמיד הוא דרשינן עליה ולא על
האברים. ואם תאמר: מכפר ערוף - אן כפרה
אלא בדם. מניין שלא הא דבר - נתן על
מערכת גזולה קודם לאברי תמיד.
תלמוד

וכי עייל להחבל - במזבחה פגע ברישא. דתניא: שלחן
בצפון, משדך מן הכולל שתי אמות ומנחה, ומנחה
בדרום משוקה מן הכולל שתי אמות ומנחה, מובח
מנחה ועומד באמצע ומשדך כלפי חוץ קומעא. -
ונקמיה לתרויהו! - פיון דכתיב "זאת המנחה נבח
השלחן, בענין דחזו אהרני. אמר רבא, ישמע מינה
מדריש לקיש: עבורי דרעא אנטוטא - אסור. היכי
עביד - מירעא לטוטפתא. והמבט המש נרות קודמת
לזם התמיד, וזם התמיד קודם להטנת שתי נרות.
מאי קומעא? אמר אביי: ההוא "בבקר בבקר" דשני
נזירי עצים דלא צריכי - שרינונו להבא, חד שרייה
להטנת המש נרות דליקמיה לזם התמיד, וחד שרייה
לזם התמיד דנקמיה להטנת שתי נרות, חד שרייה
להטנת המש נרות דליקמיה לזם התמיד, דהבא
תלתא והבא תרי. וחד שרייה לזם התמיד דנקמיה
להטנת המש נרות. אף על גב דהבא תרי והבא תרי
מכפר ערוף. אמר ליה רב פפא לאביי, ואימא: חד
שרייה לזישון מובח הפנימי דנקמיה לזם התמיד,
הבא תלתא והבא תרי, וחד שרייה לזם התמיד
דנקדום להטנת המש נרות, דאף על גב דהבא תרי
והבא תרי, מכפר ערוף! - אם בן אפסקין במאי
מפסקת ליה? הניחא לרש לקיש דאמר: למה מטיבין
וחזירין ומטיבין - כדו לתרגיש כל העושה כולה,
שפור. אלא לרבי יוחנן, דאמר: "בבקר בבקר" חלקו
לשני בקרים, מאי איכא למימר? אמר ליה רבנא לרב
אשי: האי בבקר בבקר דעצים מי מיתיר? הא מיבעי
ליה לגופיה, דקאמר רחמנא: נקדמו למערכת שניה
של קטורת! אמר ליה: ולא זו אוקמנא "עליה" -
ולא על הכרחה, מקבל דאיתהו לתברחה. מאי שניא
עביד הטנת חמש נרות ברישא? נעביד הטנת שתי
נרות ברישא! - פיון דאתחיל בהו - עביד ורבא.
ונעביד שתי! - אמר קרא "בהיטיבו את הנרות
הקטורת", ואין נרות פחותות משתים. והטנת שתי
נרות קודמת לקטורת", דאמר קרא "בהיטיבו את
הנרות" והרי "קטורתה" ו"קטורתה לאברים", דתניא:
ויקדם דבר שנאמר בו "בבקר בבקר" לזכר
אחד בלבד. "ואברים למנחה", דתניא: מניין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר
תלמוד

שלא נאמר בו אלא "בקר" אחד בלבד. "ואברים למנחה", דתניא: מניין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר
תלמוד

יומא. פרק שלישי - אמר להם הממונה דף לר עמוד ב - מותוך מהדרות "אבן ישראל" (שטיינזון)

רבי אמר של ערביה משל שריתא - ראה לי: דאיבא ביהודי ציבור שלא הזי להו דנסכים אלא לאחד מהון. למאן דאמר דגמר של ערביה משל שריתא - אם כן שריתא עיקר וקריבום שריתא. למאן דאמר גמר שריתא מערביה - מקריבום ערביה.

הני מלי באיסורא דאורייתא אבל האי צירוף דרבנן - הכי גרס רשי.

ולא גרסין אין שבות במקדש. ומפשי: כיון דאפילו אין הוה מתכוין - ליבא איסורא

דאורייתא, כי לא מיכוין - ולא גורו בהו רבנן בעי

אפילו במדינה. וקשה לרבינו יצחק: דאם כן משמע דבעירוף דרבנן לא אסר רבי יהודה. ובפסק

"כרידה" (שבת מא.ב) משמע דאסר, דקאמר אבי גופיה הוה: המדים שפינה מניו מים - לא יתי

להוכיז מים כל עיקר מפני שמדוך. ורבי יהודה

היא דאמר של שאני מתכוין. אסור. מיהו, ודאי לא

לא קשיא, דמיני לעשות. וצריך עשותו חזקא

דרבנן, שאינם כלים. תעמולין לעשות מהם כלים

לבסוף, וצירוף הדשא לא ידעו גמר מלאכתו.

אבל מיהו, שהוא כלי, וצירוף שלו הוא גמר

מלאכתו - הוי דאורייתא. מיהו קשה: ודבוקן

פירק "כרידה" (שם מא.ב) אמרנן: כל היבא דבי אבי

מיכוין איבא איסורא דאורייתא - כי לא מיכוין

- גור דבר ששנו, וכל היבא דבי אבי אסור

ליבא איסורא דאורייתא, כי לא מיכוין לא גור.

פירוש: כיון גורו מיהו וספסל וכסא דהויא חזקא

כלאודי. אם כן רבי יהודה דפליגי עליה - אסר

אפילו בבי האי גונא. דכי מיכוין ליבא איסורא

דאורייתא. ועוד: מאי פירין מנדרת לא דיבא

למשפך כלא מביירא ומנעילא דאבי אמינו

עלה, לפרך ממתניתין דפרק שני דמסכת ביצה

(כמ.ב.) רבי יהודה אומר כל הכלים אין גרדין.

חזין מן העלה מפני שהיא כובשת. אלמא: דבר

אין מתכוין - אסור. נוד דמצי למשך גרדי

לה למשפך דאבי אמינו, שהי פיה ליה לאמינו

משלאת דרבי יהודה דמתניתין בהריא: ועוד:

שהוא נמוך לא הספיק גרס בהו דמי בכל

התורה כולה אבל האי צירוף דרבנן ואין שבות

במקדש. - כי כן נראה לרבינו יצחק: אביי אמר

אפילו תנא שריתא עירוף - דבר שאין מתכוין

מוחר, פירוש: מן התורה. ואף על גב דמדברנן

אסור - אין שבות במקדש. ופירין: מי אמר אביי דבר

דמי גמלי כלא תורה כולה אסור שאין מתכוין במתכוין. אבל הכא - פירוש: שבות. דכתיב ביה 'מלאכת משבת -

כלא מתכוין דרבנן. ואין שבות במקדש. ויש ספיקי דגרסין בהו דאביי: אבל האיבא מלאכת משבת אסורה תורה. וזהו כפירוש רבינו יצחק. והשתא אוכחן דלרבי יהודה דבר שאין מתכוין

מוחר מאורייתא בני שבת. ותמהה דברפך 'ספק אביל' (בבב.ב) אמר רב אשי: כגון שנתכוין לכבות העליות והזבועי התחתונות מאיליקו, ורבי אליעזר כן דרש סבר לה כרבי

יהודה דאמר: דבר שאין מתכוין אסור. אלמא: לרבי יהודה דבר שאין מתכוין חייב מן התורה וזהו למר דהוה פסק רישיה הוא, אלא אפשר בשום ענין שכחותה שלא יבערו התחתונות

וכיון דהוי פסק רישיה - מתכוין ודאי על גב זלא צריך להבערו והיא לה מלאכה שאינה צריכה לנפוש - סבר לה בניו בהו רבוי יהודה, אבל מלאכה שאינה צריכה לנפוש

חייב עליה. אבל דפטר ליה רבי שמעון - לא מיהו על חשב חייב ליה מלאכת משבת, דהא כי היכי דלרבי יהודה היא מלאכת משבת - הכי בניו לרבי שמעון כיון דהוי פסק רישיה

ועוד: דרבי שמעון מתייב מקללן בהבערה. אף על גב דבשאר מלאכות פטור משום מלאכת משבת, כדאיתא בסוף פרק קמא דתנינה (י.א.) ומתעסק בניו, דפטור בשאר מלאכות מטעם

מלאכת משבת - מתייב כגון שנתכוין להזבועי התחתונות מאיליקו. ודלא נתכוין למלאכת הבערה כלל אלא לביבא, אף על גב דהוא פסק רישיה - אלא עתיק טעמא דרבי

שמעון דפטר - משום דבענין מלאכה הצריכה לנפוש ידלענין משנשך, ואפילו בהורה והבערה סביא ליה דבענין צריכה לנפוש, כדמוכח בירש פרק 'אלו הן התנאים' (מנדרין פה.א.)

האי דנקט בביתוהי לבינא דמתכוין דאין מתכוין, אלא נקט: האי צירוף דאמר מלאכה שאין צריכה לנפוש חייב עליה ואי רבי שמעון - משום רבותא ורבי יהודה נקט לה, דהא

על פ' שנתכוין לבינא דהתחתונות, מאחר שהוא פסק רישיה - חייב. וסלקא דעתך אמינא דרבי יהודה לא מחייב מלאכה שאינה צריכה לנפוש אלא ברבי שמעון שהוא מתכוין בדיים

רבי אמי של ערביה משל שריתא - דלכבש האחר דאורייתא קאי, שאנמר בו 'את

הבשש אחד תעשה בבקר'. וצריכי: יש צד נוטה שהנרבה צריך לייפותה כדי שתררעה

לדרון והקבלת פנים, ויש צד נוטה לומר שהרבה המטלת עירך לפרוע חובו משלם.

עשייתה - תחיתוכו עבות. כמו 'עשת' שר (שיר ה'). אלא שיון חכמינו: מנודה באה מן

העשת (מנחה כח.א.) ומנחה כח.ב.) ותלא

מפריה - הנתון ברול מן האש למים מצרופי -

מחוקו ומקשה. שאל תעא לציווק - כבר היה

מצונן במקשה. אף על פי שהיו נתונן בלילה

בוטון תחילה לחשותו אינו מלובן כל כך שיאה

לו חזוק על ידי מים. פי אמר אביי - הכי - דרבר

שאינו מתכוין מוחר. קרא למה לי - 'בשר'

לרבות המנוגע. דמצי למכתב 'ימול ערלתו

וכבש' בשר' - לרבות בשר האמור בנגעים

(ויקרא יג) 'אדם כי יהיה בעורו בשר'. למה לי

קרא. הא דבר שאינו מתכוין הוא? ואמר אביי

וב' - אלמנא כבידא ליה לאביי וקרא סמייע

ליה לר' יהודה, מואצטריך קרא למשרית.

בכל תורה - באיסורא דאורייתא, כיון קרא

בדורה, דכתיב (דברים כד) 'השומר בנגע

הארץ: ואמר גורו כדקוצן בהרואו הכתוב מדבר.

הצעתן שבות במקדש לא גרסינן, אדא הנהי טעמא

באין מתכוין. משנה הכיאוהו לביה הפיהו

- לטבול בחילה שניה. שהיא עושה מקום

קודש, ופירשיתא לעילי' ר' מאיר אומר -

פטש תחלה ואחר כך קודש, הוא פירשית

לנבילה על פלגותיה. בשחר - בגדים שלובש

בעליה לו ויהו מפתשול לו מדינת פולסינן.

שהוא חשוב ומעולה. ואין הקריבים - בגדים

שלושכ להצמא כין ומתא. תניינן - שהיו

מפתשול על ארץ הנידון, והוא ארץ כוש,

כדמורגם ינתון כן חטאלא ורימתי יג

'הידפוך כושי עור' - היתודא.

גמרא

רבי מאיר. והקמינן אומרין: בשחר היה לובש של שמונה עשר מנה, ובין הערפים של

שנים עשר מנה - הכל שלשים מנה. אלו משל ציבור, ואם רצה להוסיף - מוסיף משלו.

גמרא

רבי אומר: ערביה משל שריתא. בשלמא לרבנן - האי

בתמודי של בין הערפים קרוב, אלא רבי מאיר מקמיא?

- אמר רבה בר עוביא: אמר קרא 'לכבש האחר',

איהו פכש שאנמר בו אחר - הוי אומר זה תמוד

של שר. ורבנן מואי 'אחר' - מיתוד שבבערו.

ורבי: מ'ומכחה נדרוד' נפקא. ורבנן: חו' כחובה וחד

בנדרה, וצריכי. 'אם היה פתו גדול וכן או איסמינן'

וכו'. תניא, אמר רבי יהודה: עשייתה של פרול היו

מתכוין מערב וכו' תכפודים, ומנעילין לתוך צונן, כיו

שחיטת צינורן. - והלא מצורף! - אמר רב כרבי: שלא

הגור לצירוף. אביי אמר: אפילו תימא שהגיע לצירוף,

דבר שאין מתכוין מוחר. - ומי אמר אביי: הכי?

והתניא: 'בשר ערלתו' - אפילו במקום שיש שם

בשרת וקין, דכרי רבי אשיה. והנין כן? קרא למה

לי? ואמר אביי: לרבי יהודה, דאמר דבר שאין מתכוין

אסור! - הני מילי בכל התורה פולה, אבל הכא -

צירוף דרבנן הוא. משנה הכיאוהו לביה הפיהו,

ובקדוש היתה, פרוסו סדון של בינו בינו לבין

העם, קדש ידיו ורגליו ופושטו. רבי מאיר אומר:

כשמו, קדש ידיו ורגליו. ור' ובכל עלה ונסתפף,

כביאו לו ציבור, לבן, לכש קדש ידיו ורגליו.

בשחר היה לובש פלוסין של שנים עשר מנה,

בין הערפים הנידון של שמונה מאות וזו, דרבי

רבי מאיר. והקמינן אומרין: בשחר היה לובש של

שנים עשר מנה - הכל שלשים מנה. אלו משל ציבור,

ואם רצה להוסיף - מוסיף משלו.

גמרא

את אמר לא פירות ולא פירי פירות הוי לא שגנייה על דעתיה דרבי יודה בשכתב דין ודברים אין לי על שדה זו ובפירותיהן בשכתב דין ודברים אין לי בנכסיה ובפירותיהן בין שכתב דין ודברים אין לי בשדה זו ובפירותיהן יש לו אכילת פירות רבי ירמיה בשם רב הלכה כרבי שמעון בן גמליאל

[דף נ"ב ע"ב]

אכל לא לעניין דברים הלכה כרבי שמעון בן גמליאל דאמר אם מתה יורשה אכל דברים שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על הכתוב בתורה תנאו בטל בתנאי גוף אכל בתנאי ממוז תנאו קיים וזה תנאי ממוז הוא ולמה אמרו תנאו בטל שבסוף הוא זכה בהן ר' אימי בשם רבי יוחנן בדין היה שאם מכרה ונתנה שיהא מכרה קיים שבסוף הוא זכה בהן ולמה אמרו בטל שלא תהא אשה מוכרת נכסים משל בעלה ואומרת שלי הן רבי יוסמינה הוה ליה עובדא ושאל לרבניו אמרין ליה: פוק מנכסיה. שאל לרבי שמעון בן לקיש. אמר ליה: עיל בנכסיה. ר' ירמיה בעא קומי רבי זעירא הי לזן רבניו הא רב הא רבי יוחנן הא רבי שמעון בן לקיש אמר ליה רבניו דר' יוסמינה בעון קומי ר' יוחנן דברי חכמים מתה מי יורשה אלן אחיה יורשין אותה רבי ירמיה בעא קומי רבי זעירא האהין שחלקו אלמנה נזנת משלהן שלא תאמר יעשו כמו שמכרו ולא תהא נזנת משלהן פשיטא מכרו שלהן מכרו רבי ירמיה בעא קומי רבי אבהו כתיב (במדבר לו) אם יהיה היובל לבני ישראל בשעה שהיובל נהג הנחלות חוזרות ובשעה שאין היובל נהג אין הנחלות חוזרות אדרבה אתא מימר לה אפילו בשעה שהיובל נהג והנחלות חוזרות ירושת תורה אינה חוזרת ר' הלל בר פזי בעא קומי ר' יחי

[דף נ"ג ע"א]

מכר הוא ומתה היא אמר לו מכרה בטל. לאב שמכר בחיי בנו ומת בנו, מכרה היא ומת הוא. אמר ליה מכרה קיים לאב שמכר בחיי בנו ומת בנו רבי הויה בר מריה בעא קומי רבי יונה מכרה לבעלה מהו אמר ליה מדאמר חזקיה הלכה כרבי יודה הדיא אמרה מכרה מכר תני האומר ונתנו נכסי לפלוני מת פלוני ללפלוני מת הראשון ונתנו לשני מת השני ונתנו לשלישי מת השני בחיי הראשון מפיון שלא זכה בהן השני לא זכה בהן השלישי אמר ליה כה פירש ר' הושעיה אבי המשנה אחריו לפלוני ואחריו לפלוני אילו אמר מת השלישי בחיי שני מפיון שלא זכה בהן השני לא זכו היורשין יאות אשכחתי אמר אחריו לפלוני אחריו לפלוני תני הראשון מוכר קרקע ולוקח פירות דברי רבי רבי שמעון בן גמליאל אמר אין לו אלא אכילת פירות בלבד חזקיה אמר הלכה כרבי אמר רבי מנא מן מה דאמר חזקיה הלכה כרבי הדיא אמרה שאין נותנין לו במתנת שכיב מרע הכא אמר רבי מנא

קומי רבי יוסי והדא אשה מפנין שמוזנותיה על בעלה לא כמתנת שכיב מרע היא אמר ליה מוזנותיה על בעלה פראוי לה מאכל משה ומלח והיא בעיא מזבנה ומיכל תרנגולין

[דף נ"ג ע"ב]

הדא אמרה שאם בקש הראשון מזבנה ומיכל תרנגולין וזבן אמר רבי יעקב בר אחא: תני תמן, קבורה במוזנותיה כמה דאת אמר תמן מזבן קרקע ולוקח מוזנות אף הכא מזבן קרקע ולוקח קבורה אמר ר' יוסי ואילין דכתבין אין מיתת דלא בגין יהא מדלה חור לבית אביה תנאי כמזון הוא ותנאי קיים:

הלכה ב מתני' מי שמות והניה אשתו ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים רבי טרפון אומר ונתנו לכושל שבהן רבי עקיבה אומר אין מרחמיין בדין אלא ונתנו ליורשין שכלן צריכין שבועה ואין היורשין צריכין שבועה:

גמ' רבי יוסי בר חנינה אמר לכושל שפראותיו בגון מלוה בעדים ומלוה בשטר ונתנו למלוה בעדים רבי יוחנן אמר לכושל בגופו הגע עצמך הוה עתיר בגון אילין דבר אנדראי אמר רבי אחא לכושל בגופו ועני פהדא קריכתיה דרבי שמואל בר אבא יהבו לה משם כושל אייתי רבי שמעון בן לקיש עבדוי דרבי יודן נשייא ואפיק מינה רבי יוחנן הוה מיסתמיך על רבי שמעון בר אבא אמר ליה מה געשה באותה העניה אמר ליה אייתי ר' שמעון בן לקיש עבדוי דרבי יודן נשייא ואפק מינה ויפה געשה אמר רבי ירמיה קומי רבי זעירא אי נאמר רבי יוחנן כדעתיה ורבי שמעון כדעתיה דאתפלגון הכל מודין שאם טעו בשקול הדעת שאין מחזירין מדברי תורה מחזירין מה פליגין בטעות משנה שרבי יוחנן אמר בטעות משנה שקול הדעת רבי שמעון בן לקיש אמר טעות משנה דבר תורה היא טעות משנה היא טעות זקנים הגע עצמך שפטורין מן השבועה זו תורה וזו אינה תורה:

[דף נ"ד ע"א]

הלכה ג מתני' הניה פירות התלושין מן הפרקע כל הקודם בהן זכה וזכה האשה יותר על פתובתה ובעל חוב יותר על חובו הפותר רבי טרפון אומר נתנו לכושל שבהן רבי עקיבה אומר אין מרחמיין בדין אלא ונתנו ליורשין שכלן צריכין שבועה ואין היורשין צריכין שבועה:

גמ' רב ורבי שמעון בן לקיש תריהון אמרין בצבורין בסורקי אבל אם צברן בביתו זכה לו ביתו רבי יוחנן אמר ואפילו צבורין בתוך ביתו ולא זכה לו ביתו והוה סבר דאינון דידיה ולית אינון דידיה

ואימתי בעל הבית זכה בפרותיו בשביעית רבי ירמיה סבר מימר משיתנם לתוך פליו אמר רבי יוסי אפילו נתנן לתוך פליו לא זכה בהן דהוה סבר מימר דאינון דידיה ולית אינון דידיה האי ארמלתא תפסת אמהתא אתא עובדא קומי רבי יצחק אמר תפסת תפסת רבי אימי מפיק מינה דהיא סברה דידה ולית אינון דידה כהדא אילין בני שמי דדמדו אבוהון שבק להון אבוהון עזי אתא מרי חוכה ונסתתה אתא עובדא קומי רבי אבהו ואמר דידיה נסב לא כן תני יורש ובעל חוב שפקדן אחד מהון ותפס מוציאין מידו דהוון סברין דאינון דידהון ולית אינון דידהון אמר ר' יעקב בר זבדי מודה רבי אבהו שאם מכרוהו או משכנוהו או טילטלוהו ממקום למקום ואחר כך בא בעל חוב ותפס מוציאין מידו הגע עצמך שפטורין מן השבועה זו תורה וזו אינה תורה:

הלכה ד מתני' המושיב את אשתו הנגנית או שמינה אפטרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה רבי אליעזר אומר אפילו על פלכה ועל עפטה:

גמ' יאות אמר רבי ליעזר מה טעמון דרבנן אם אומר את בן אין שלום בתוך ביתו לעולם

[דף נ"ד ע"ב]

שברה את הפלים מה את עבד לה בשומרת הנם או בשומרת שכר מסתברא מיעבדינה בשומרת שכר אמרין אפילו בשומרת הנם אינה אם אומר את בן אין שלום בתוך ביתו לעולם:

הלכה ה מתני' פתב לה נדר ושבועה אין לי עליה אינו יכול להשביעה אבל משביע הוא את הירשין ואת הבאין ברשותה שבועה אין לי עליה ועל יורשייה ועל הבאין ברשותיה הוא אינו יכול להשביעה לא אותה ולא את יורשיה ולא את הבאין ברשותה אבל יורשין משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאין ברשותה:

גמ' רבי יונה ורבי יוסה תריהון אמרין לא סוף דבר בנכסים שגששתלטה בהן בחיי בעלה אלא אפילו בנכסין שגששתלטה בהן לאחר מיתת הבעל אין הירשין משביעין אותה תמן תנינן השוכר פרה מחברו והשאילה לאחר ומתה בדרבה ישבע השוכר שמתה בדרבה והשואל ישלם לשוכר רבי הילא בשם רבי ינאי והוא שנתן לו רשות להשאיל לאחרים ותני רבי חייה בן אין השואל רשאי להשאיל ולא השוכר רשאי להשכיר ולא השואל רשאי להשכיר ולא השוכר רשאי להשאיל ולא מי שהפקד אצלו רשאי להפקיד אצל אחר אלא אם בן נטלו רשות מהבעלים וכלם ששינו את שמירותיהן שלא מדעת הבעלים תביין והשואל אפילו לא שינה תבי אלא בגין דתנינן מתנה שומר הנם להיות פטור מן השבועה והשואל להיות פטור מלשלם ואתא מימר לה שאף על פי שהתנה עמו שהוא פטור

שהוא חייב בקש להשביע את השואל נישמענה מן הדא פתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אינו יכול להשביעה אבל משביע הוא את יורשיה ואת הבאים ברשותה הדא אמרה שאם בקש להשביע את השואל הוא משביעו הדא ילפה מן ההיא ותהיא ילפה מן הדא ילפה מן ההיא שאם בקש להשביע את השואל משביעו ותהיא ילפה מן הדא שאם בקש להשביע את האשה שלא משביעה אמר רבי תנינה לא צורכת מילף תהיא מן הדא ומה צורכה תילף תהיא מן הדא כ"י דמר רבי הילא בשם רבי ינאי והוא שצנתו לו רשות להשאיל והקא והוא שצנתו לה רשות שיהו בניה אפיטרופים אמר רבי יוסי צריק להעלות

[דף ג"ה ע"א]

לו שכר כל זמן שהיא שכורה אצל רבי ועירא שאל לרבי אבונא שאלוהי הפעלים ומתה אמר ליה כן אנן אמרין ואפילו אכלוהי אמר רבי יוסי פר אבון אכלו שלהן אכלו ר' ועירא בעא קומי רבי יסא תיך עבדין עובדא אמר ליה תרי כל קבל ארבעה ולא עבדין עובדא פסונגיא אמר ליה תריי כל קבל תריי אינון רבי לעזר תלמידיה דרבי תיה ריבה רבי יוחנן תלמידיה דרבי ינאי:

הלכה ו' משנה נדר ושבועה אין לי לא לי ולא ליורשיי ולא לבאים ברשותי עליך ועל יורשיך ועל הבאין ברשותיך הרי זה אין יכול להשביעה לא הוא ולא יורשין ולא הבאין ברשותו לא אותה ולא את יורשיה ולא את הבאים ברשותה הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחורה לבית אמה אם לא עשתה אפיטרופא אין היורשין משביעין אותה ואם עשתה אפיטרופא היורשין משביעין אותה לעתיד לבוא ואין משביעין אותה לשעבר:

גמ' א"ר יונה והוא שעת אפיטרופא בחיי בעלה אכל אם עשת אפיטרופא לאחר מיתת הבעל היורשין משביעין אותה דו מתניתא לא עשת אפיטרופא אין היורשין משביעין אותה אם עשת אפיטרופא היורשין משביעין אותה לעתיד לבוא ואין משביעין אותה לשעבר איזהו לשעבר משעת מיתה עד שעת קבורה ואמר רבי יוסי אפלו עשאה אפיטרופא לאחר מיתת בעלה אין היורשין משביעין אותה והא תנינן לא עשתה אפיטרופא אין היורשין משביעין אותה אם עשת אפיטרופא היורשין משביעין אותה לעתיד לבוא ואין משביעין אותה לשעבר פתר לה על ראשה ואין על ראשה כהדא רבי יונה ורבי יוסי תריהון אמרין לא סוף דבר בנכסים שנשתלטה בהן בחיי בעלה אלא אפלו נכסים שנשתלטה בהן לאחר מיתת הבעל אין היורשין משביעין אותה פתר לה משעת מיתה עד שעת קבורה דמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן

[דף נ"ה ע"ב]

משעת מיתה עד שעת קבורה אין היורשין משביעין אותה תני בר קפרא שלא תהא מניחתו והולכת לבית אביה:

הלכה ז מתני' הפונקת פתובתה לא תפרע אלא בשבועה עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מנכסים משעבדים מנכסי יתומין לא תפרע אלא בשבועה הנפרע שלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה:

גמ' אמר רבי זעירא געין שבועת תורה ירדו להן וכתבה לא החזקה בידו לגבות אלא כמי שגֹבֵת מיפן והילף והוא בתובעה עם השטר של מאתים פרוע והיא אומרת מנה לא תפרע אלא בשבועה תני הפונקת לא הפוחקת בתובתה ביצד היתה פתובתה מאתים והיא אומרת מנה נפרעת שלא בשבועה מה בין פונקת מה בין פוחקת אמר רבי חנינא פונקת בא משא ומתן בנתים פוחקת לא בא משא ומתן בנתים רבי ירמיה בעא כמה דאת אמר תמן עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה ודכותה ועד אחד מעידה שהיא פחותה לא תפרח אלא בשבועה אמר רבי יוסי בשעה שעד אחד מעידה שהיא פחותה בעד א' מביש את שנים ואין עד אחד מכחיש את שנים תני יורש שפגם אביו שטר חובו הפן גובה שלא בשבועה בזה ופה כח הפן מוכח האב שהפן גובה שלא בשבועה ואב אינו גובה אלא בשבועה אמר רבי אלעזר ונשבע שבועת יורש שלא פיקדנו אבא שלא אמר לנו אבא שלא מצינו שטר בין שטרותיו של אבא ששטר זה פרוע ר' הושעיה בעא מתניתא דבית שמאי דבית אמרים נטלת בתובתה ולא שותה אמר ר' יוסי תמן טעמא דבית שמאי הביאו בעלי ואני שותה פרם חקא בדין הוה אפילו אביו לא ישבע תקנה תקנו בו שישבע בו תקנו בכנו לא תקינו פיון שמת העמדתה את בנו על דין תורה

[דף נ"ו ע"א]

נתחייב אביו שבועה בבית דין ומת אין בנו גובה דל כן מה אנן אמרין ויש אדם מוריש שבועתו לבנו א"ר אבין את אמרת פגם אביו שטרו בבית דין אין בנו גובה רב חסדא בעא בגין דהלך אילין תרתי פסיעתא הוא מפסיד אילו פגמו חוץ לב"ד את אמר גובה מפני שפגמו בב"ד את אמר אינו גובה. מנכסי יתומין לא תפרע אלא בשבועה. אמר ר' יוחנן בשם רבי ינאי אין פורעין מניכסי יתומים אלא בשטר שהריבית אוכלת בו ויש אומרים אף לכתובת אשה א"ר ינאי מפני מזונות א"ר מתניה מאן חש למזונות ר' שמעון דר"ש אומר במגבה הדבר תלוי מאי כדון מפני חונה מפני שיהיו הכל קופצין

עליה לישאנה ויש אומרים אף לגזילה ולנזיקין אמר רבי יוסי אף אנן נמי תנינן תרתיהון לגזילה מן הדא אם היה דבר שיש לו אחריות חייב לשלם לנזיקין מן הדא אין נפרעין מנכסי יתומין אלא מן הזיבורית כיני מתניתא אין נפרעין מניכסי יתומין לנזיקין אלא מן הזיבורית והא תני עמד הכן תחת האב הנזיקין שמין בעדית ובעלי החוב בבינונית וכתובת אשה בזיבורית א"ר יוסי כי רבי בון כאן ביתום גדול כאן ביתום קטון:

[דף נ"ז ע"ב]

הלכה ח מתני' הפוגמת פתובתה פיצד היתה פתובתה אלא זון ואמר לה התקבלת פתבתיך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תפרע אלא בשבועה ועוד אחד מעידה שהיא פרועה פיצד היתה פתובתה אלא זון ואמר לה התקבלת פתבתיך והיא אומרת לא התקבלתי ועד א' מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מנכסים המשעבדים פיצד מכר את נכסיו לאהרם והיא נפרעת מן הלוקחות לא תפרע אלא בשבועה מנכסי יתומים פיצד מת והניח נכסים ליתומים והיא נפרעת מן היתומין לא תפרע אלא בשבועה שלא בפניו פיצד הלך למדינת הים והיא נפרעת שלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה רבי שמעון אומר כל זמן שתובעת פתובתה הירושין משביעין אותה אינה תובעת פתובתה אין הירושין משביעין אותה:

גמ' כיני מתניתא והנפרעת שלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה ונפרעין מאדם שלא בפניו אמר רבי ירמיה תיפתר בשטר שהרבית אוכלת בו ובית דין גובין רבית תיפתר שערב לו מן הגוי פהדא אלכסא אמר לרבי מנא אנן עבדין טבות סגיא מנכון אנן פתבין דין מוגמרין אין אתא טבאות ואין לא אנן מחלטין ניכסייא אמר ליה אף אנן עבדין בן אנן משלחין בתריה תלת איגריין אין אתא הא טבאות ואין לא אנן מחלטין ניכסייא אמר ליה הנע עצמך דהנה באתר רחיק אנן משלחין בתריה תלת איגריין חדא גוא תלתין וחדא גוא תלתין וחדא גוא תלתין אין אתא הא טבאות ואין לא אנן מחלטין ניכסייא אמר רבי מתניה והוא שעמד בדין וברח אכל אם לא עמד בדין וברח לית פאן מחלטין אלא מכרזין אשפתת אמר חנן ורבי שמעון אמרו דבר אחד כמה דמר ר' חנן לא תשבע אלא בסוף בן רבי שמעון אמר לא תשבע אלא בסוף כמה דאת אמר הלכה כחנן והכא הלכה כרבי שמעון:

הלכה ט מתני' הוציאה גט ואין עמו פתובתה גובה פתובתה הוציאה פתובה ואין עמה גט היא אומרת אבד גיטי והוא אומר אבד שוכרי וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ואין עמו פרוזבול הרי אילו לא יפרעו רבן שמעון בן גמליאל אומר

[דף נ"ז ע"א]

מן הספקנה ואילך אשה גובה בלא גט ובעל חוב גובה שלא בפרוזבול:

גמ' רבי הויה בשם רבי יוחנן הקורא ערר על מעשה בית דין לא הכל הימינו אמר ליה רבי הויה בר אבא ולא מתניתא היא הוציאה גט ואין עמו כתובה גובה כתובתה אמר ליה רבי יוחנן בבלייא מן דגלית לך חספא מן מרגליתא את אמר לי ולא מתניתא היא רב אמר במקום שאין פותבין שטר כתובה אבל במקום שפותבין שטר כתובה מה דהיא מפכה היא גובה חזר ואמר אפילו במקום שפותבין כתובה גובה היא מן רב חיילה מתכה יתיב התיב רבי יוסי והא תני גובה גטסה ומטמנת כתובתה וחזרת וגובה אין שם בית דין באינון דמתון ואין שם עדים הבו בשתלכו להם למדינת הים אין שם אומולוגיאי ולית רב אומולוגיאי אית רב אומולוגיאי כהן דמר אבד פרטיסן עבד חורן אית ליה כההיא דאמר אי אבד פורנא עבד חורין התיב רבי בא דהא תני גובה בגיטסה ומטמנת כתובתה ומטמנת עד שימות וחזרת וגובה אמר ליה רבי יוסה בי רבי בון ולא עליה להביא ראיה שהיתה משמשתו עד שמת רבי ועירא רבי אבונה בשם רב במקום שפותבין שטר כתובה הוא אמר כתבתי והיא אומרת לא כתבת עליו להביא ראיה שכתב ר' הויה בר אבא אשפח פרוזבולא דרבי יונתן והוה פרי מיתן ליה אמר ליה לית אנא צריך ליה ותני בן נאמן הפלוה לומר שטר זה פרעתי וקרעתי ר' ירמיה בשם רבי הויה מתניתא אמרה בן מן הספקנה ואילך האשה גובה שלא בגט ובעל חוב גובה שלא בפרוזבול ואיפשר בן לא פרעתי וקרעתי והכא פרעתי וקרעתי:

[דף נ"ז ע"ב]

הלכה י מתני' שני גיטין ושני כתובות גובה ב' כתובות ב' כתובות וגט או כתובה ושני גיטין או כתובה וגט ומיתה אינה גובה אלא כתובה אחת שהמגרש את אשתו ומחזירה על מנת כתובתה הראשונה החזירה קמן שהשיאו אביו כתובתה קימת שעל מנת בן קימה גר שנתגייר ואשתו עמו כתובתה קימת שעל מנת בן קימה:

גמ' והוא שיהא הגט יוצא מכתובה לכתובה עד כדון בשוות היה בזה מנה וכוזו מאתים רב הונא ורב ירמיה ורב חסדא חד אמר גובה בראשונה וחרנה אמר גובה בשניה והתוספת גובה מן זמנה של שניה אמר רבי הנגיה קומי רבי מנא לית הדא אמרה הוה דיוזף מן חכריה והזר וזיף מיניה צריך מימר לבד מן פרטוסה קדמיא דאית לי גבה אורחא דאיתתא מימר אבד פורנא עבד חורן אלא כי אורחא דבר נשא מימר אבד פרטיסו עבד חורן אלא כי אפשר יודי ליה ר' יודן בר שקלי אעיל עובדא

קומי רבי יוסי לא בן אמר ר' אבהו בשם ר' יוחנן שטר שלוחה בו ופרעו אל ילוח בו באותו היום אמר לו באן בשפרעו באן בשלא פרעו תני רבי הנין קומי רבי הילא תרין אמורין חד אמר לכתובה אבל לא לתנאין וחרנה אמר בין בכתובה בין לתנאין ניהא גר קמן וקמן מגרש אמר רבי חגי קיימתייה פיי דמר ר' לעזר בשנה פרוטה רבי חנינה והוא שבא עליה משנתפקח ומשנשתפה וכא הוא שבא עליה משהגדיל:

פרק י'

הלכה א מתני' מי שהיה נשוי לשתי נשים ומת הראשונה קודמת לשניה יורשי הראשונה קודמין ליורשי השניה נשא את הראשונה ומתה נשא שניה ומתה הוא

[דף נ"ח ע"א]

שניה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה:

גמ' מתניתא לענין כתובה אבל לענין מזונות שתיהן שוות כתובה וקבורה מי קודם כתובה ומלוה בעדים מי קדם כתובה ופרנסת בנות מי קודם מאן דאמר גובין פרנסה מן משעבדין פרנסת בנות קודמת ומאן דמר אין גובין פרנסה מן משעבדין אין פרנסת בנות קודמת לא אמר אלא מתה הא נתגרשה כבעל חוב היא כהדא דתני נשא אשה וכתב לה כתובה גרשה ולא נתן לה כתובה נשא אהרת וכתב לה כתובה החזיר את הראשונה וכתב לה כתובה על כתובתה הראשונה של ראשונה קודמת לשניה ויורשיה והשנייה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה אמר בן נגם יורשי הראשונה אומרים ליורשי השניה אם כבעל חוב אתם מלו את שלכם וצאו ואם לאו אנו ואתם נחלק בשנה אמר לו רבי עקיבא בני שניה קפצה עליהן ירושת תורה ונטלן כתובת אמן וחזרין וחלקין רבי מנא אמר בשניש שם דינר יתר נחלקו אבל אם אין שם דינר יתר אף רבי עקיבא וידה לכן נגם שאלו ואילו חלקין בשנה אמר ליה רבי יוסי בי ר' בון הך דלא תניתא פליגא את עבד ליה פליגא אלא בשאיין שם יתר דינר נחלקו אבל אם יש שם יתר דינר אף בן נגם יודי לרבי עקיבא בני השניה קפצה עליהן ירושת תורה ונטלן כתובת אמן וחזרין וחלקין והחוב ממעט ודכותה והחוב מרבה הוה עבידא הוה שם שדה והיא עתידה לחור ביובל את רואה אותן כאלו [מחזרת] הוה עבידא

[דף נ"ח ע"ב]

קידש רחל וכןם לאה וְחזר וְכנס רחל על דעתו דרַבנן רחל קודמת ועל דעתיה דר' אלעזר בן עזריה לאה קודמת ואמר אף רבי לעזר מוּדֵי מאַחַר שְׁחזר וְכנס רחל רחל קודמת למה זה דומה לאחד שלוחה מחברו ואמר לו אם לא הִתְחַרְתִּי לָךְ מִיפְנֵי עַד י"ב חֲדָשׁ יִהְיֶה כַּל נְכָסֵי מִשְׁעַבְדֵּיךָ לָךְ הַגִּיעַ י"ב חֲדָשׁ וְלֹא הִתְחַזֵּיר נִשְׁתַּעַבְדוּ הַנְּכָסִים מִיפְנֵי וְלֹבֵא אֲבָל אִם אָמַר לוֹ לֹא יִהְיֶה נְכָסֵי מִשְׁעַבְדֵּיךָ לָךְ אֲלֵא לְאַחַר י"ב חֲדָשׁ יָמִים שְׁבַנְתִּים תַּפְלוּגְתָּא דְרַבִּי מֵאִיר וְרַבִּינֵן עַל דְּעַתִּיהּ דְרַבִּי מֵאִיר בְּשִׁטְרָא נִתְחַיְבוּ הַנְּכָסִים עַל דְּעַתִּיהּ דְרַבִּינֵן בְּכַסְפָּא נִתְחַיְבוּ:

הלכה ב מתני' מי שהיה נשוי לשתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא והיתומין מבקשין פתובות אמותיהן ואין שם אלא כְּדֵי שְׁתֵּי פְתוּבוֹת הוֹלְקִין בְּשׁוּהָ הֵיחָ שֶׁם מוֹתֵר דִּינָר אֵילּוּ נוֹטְלִין פְתוּבוֹת אֲפֹן וְאֵילּוּ נוֹטְלִין פְתוּבוֹת אֲפֹן וְאִם אָמְרוּ הִיתוּמִין הָרִי אֲנִי מְעַלִּין עַל נְכָסֵי אֲבִינוּ יָפָה דִּינָר כְּדֵי שְׁיִמְלוּ פְתוּבוֹת אֲפֹן אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶן אֲלֵא שְׁמִין אֶת הַנְּכָסִים בְּבֵית דִּין:

גמ' הָדָא הִיא דְמֵר רַבִּי אִימִי כְּדֵי שְׁיִהֵא אָדָם מְצוּי לְתַנן לְכַתּוּ בְּעֵין יָפָה מַעְתָּה אֲפִילוּ אֵין שְׁם יִתֵּר דִּינָר אָמַר רַבִּי אֲבוּן בְּשַׁעֲהָ שְׁאֵתִי וְכוּל לְקַיִם דְּבְרִיהֶן וְלְקַיִם דְּבְרִי תוֹרָה אֶתְּ מְקַיִם דְּבְרִיהֶן וְדְבְרִי תוֹרָה בְּשַׁעֲהָ שְׁאֵתִי אֵין וְכוּל לְקַיִם דְּבְרִיהֶן וְלְקַיִם דְּבְרִי תוֹרָה אֶתְּ מְכַסֵּל דְּבְרִיהֶן וּמְקַיִם דְּבְרִי תוֹרָה רַבִּי יוּדָה בַר פְּזִי בְּשֶׁם רַבִּי יוֹסִי בֶן חֲנִינָה מֵת אַחַד מִן הָאֲחֵין כּוּלְהֶן הוֹלְקִין בְּשׁוּהָ אָמַר ר' מְנָא לְכֹן צְרִיכָא בְּשַׁלְא חֲלָקוּ שְׁלֵא תֵאמֵר יַעֲשֶׂה כְּמִי שְׁאֵינֵן בֶּן וְתִירְשֵׁנוּ בְתוּ:

[דף נ"ט ע"א]

הֵיחָ שֶׁם בְּכוֹר אֶתְּ אָמַר הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם מֵהוּ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּכַתּוּ אוּ פִי שְׁנַיִם כְּכֹל הָאֲחֵים תַּנִּי רַבִּי הוֹשַׁעְיָה הָיוּ שְׁם שְׁתֵּי פְתֵי בְּנֹת כּוּלְהֶן הוֹלְקוֹת בְּשׁוּהָ הֵיחָ שֶׁם בְּכוֹר אֶתְּ אָמַר הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם מֵהוּ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּכַתּוּ אוּ פִי שְׁנַיִם כְּכֹל פְתוּבוֹתָהּ מֵאִמְתִּי שְׁמִין לָהֶן תַּלְמִידוּי דְרַבִּי מְנָא אֲמַרִּין בְּשׁוֹף אָמַר לוֹן רַבִּי יוֹסִי בִי רַבִּי בּוֹן לֹא אֲתוּן דְאֲמַרִּין בְּשֶׁם רַבִּינֵן לְכֹן צְרִיכָא בְּשַׁלְא חֲלָקוּ אֲבָל מִשְׁעֵה רֵאשׁוּנָה שְׁמִין לָהֶן:

הלכה ג מתני' הָיוּ שְׁם נְכָסִין בְּרֵאוּי אֵינֵן כְּבַמְחֻזַק רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר אֶף עַל פִּי שֵׁישׁ שְׁם נְכָסִים שְׁאֵין לָהֶן אַחֲרֵיוֹת אֵינֵן כְּלוּם עַד שְׁיִהְיֶה שְׁם נְכָסִים שֵׁישׁ לָהֶן אַחֲרֵיוֹת יוֹתֵר עַל שְׁתֵּי פְתוּבוֹת דִּינָר:

גמ' רבי מנא אומר בעקר שתי כתובות פליגינן רבי שמעון אומר קרקע ורבנין אמרין מטלטלין באותו הדינר כל עמא מודיי שהוא מטלטלין רבי יוסי בי רבי בון אומר כל עמא מודיי בעקר שתי כתובות שהן קרקע מה פליגינן באותו הדינר רבי שמעון אומר קרקע ורבנין אמרין מטלטלין רבי בא בר זבדא בשם רב ברם נהגו בסוריא להיות גובין מן הנחששת ומן הצועות רבי אבהו בשם רבי יוחנן ובלבד מן הצועות שבאותו הלילה רב שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן נהגו העם בערבאי להיות גובה מן הבשם ומן הנמלים ודכותה בלבד מן הבשם שבאותו הלילה ארמלתא דר' חונה גבי לה מן המטלטלין כמנהג מקומה:

הלכה ד מתני' מי שהיה נשוי לשלש נשים ומת כתובתה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות ואין שם אלא מנה

[דף נ"ט ע"ב]

הולקות בשוה היו שם מאתים של מנה נומלת המשים ושל מאתים ושל שלש מאות שלשה שלשה של וזהב היו שם שלש מאות של מנה נומלת המשים ושל מאתים מנה ושל שלש מאות שישה של וזהב וכן שלשה שהטילו לכיס פחתו או הותירו כף הן חולקין:

גמ' שמואל אומר שוחדא דדייני לשני שטרות שיצאו על שדה אחת אי זה מהן שירצו בית דין להחליט מחליטין מתניתא פליגא על שמואל אין שם אלא מנה חולקות בשוה לא שוחדא דדייני את אמרת והא תני הירשין שירשו שטר חוב הבכור נוטל פי שנים עוד יצא עליהן שטר חוב הבכור נותן פי שנים עוד היא שוחדא דדייני אתאמרת רבי אבין בשם שמואל לא שנייא בין שטרות שיצאו על שדה אחת בין שטר אחד שיצא על שני שדות אי זה מהן שירצו בית דין מחליטין שמואל אומר במרשות זו את זו בשקרשת השלישית את השנייה לדון עם הראשונה אמרה לה לא מנה אית לך סב חמשיין ואיזל לך וכן שלשה שהטילו לכיס והותירו או פחתו כף היו חולקין אומר רבי אלעזר הדיא דאת אומר בשתייה הפלע חכרה או יתרה אבל לשכר ולהפסד פולחן חולקין בשוה וקשיא ההו יחייב מאה דינרין וההו יחייב עשרה ואת אומר אכן חבריא אמרין יכול הוא מימר ליה על ידי מניי סלקת פרגמטיא עד דדון דתוות פרגמטיא ועירה הוות פרגמטיא רובה אומר רבי אבין בר חייה יכול הוא מימר ליה עד דאת מזבין חד זמן אנא מזבין עשרה ומנים עד דדון במקום קרוב במקום רחוק אומר רבי הילא

[דף ס' ע"א]

יכול הוא מימר ליה עד דאת אָזיל ואתי חד זמן אָנא אָזיל ואתי גְשֶׁרָה זְמַנִּים תַּמָּן תַּנְיִן חוֹר וְנָגַח שׁוֹר אֶחָד שׁוּנָה מֵאֵתִים הָאֲחֵרוֹן נֹטֵל מִנָּה וְשִׁלְפָנָיו חֹמְשִׁים זֶו וְשָׁנִים הֵרָאשׁוּנִים דִּינָר וְהָב ר' שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם ר' זְעִירָא וְכֵן לְשֹׁכֵר אָמַר רַבִּי יוֹסִי דר' זְעִירָא פְּלִיגָא עַל דר' אֶלְעָזָר ר' מְנָא אָמַר קוֹמִי רַבִּי יוֹדֵן לֹא מוֹדִי רַבִּי לְעָזָר שְׂאֵם הִתְנֵו בִּינְיָהוֹן שׁוּנָה נֹטֵל לְפִי כִּיסוּ וְזֶה נֹטֵל לְפִי כִּיסוּ שְׁנָרִים כְּמוֹתָנִים הֵן חוֹר וְאָמְרָה קוֹמִי רַבִּי יוֹסִי אָמַר לִיָּה בְּפִרוּשׁ פְּלִיגִין רַבִּי לְעָזָר אָמַר סְתָמָן חוֹלְקִין בְּשׁוּנָה רַבִּי זִירָא אָמַר סְתָמָן זֶה נֹטֵל לְפִי כִּיסוּ וְזֶה נֹטֵל לְפִי כִּיסוּ:

הלכה ה' מתני' מי שהיה נשוי ארבע נשים ומת הראשונה קודמת לשניה ושניה לשלישית ושלישית לרביעית הראשונה נשבעת לשניה ושניה לשלישית ולרביעית והרביעית נפרעת שלא בשבועה אָמַר בֵּן נָגַם וְכִי מִפְּנֵי שֶׁהִיא אֲחֵרוֹנָה נִשְׁכַּרְתָּ אִף הִיא לֹא תִפְרַע אֵלָּא בְּשִׁבְעָה הָיוּ בָלֵם יוֹצְאוֹת בְּיָוֵם אֶחָד כָּל הַקּוֹדְמֹת לְחִבְרָתָהּ אֶפְּלוּ שְׁעָה אַחַת וְכַתְּחָה וְכָף הָיוּ כּוֹתְבִין בִּירוּשָׁלַם שְׁעוֹת הָיוּ כּוֹלֵן יוֹצְאוֹת בְּשְׁעָה אַחַת וְאִין שָׁם אֵלָּא מִנָּה חוֹלְקוֹת בְּשׁוּנָה:

אָמְרָא רַבִּי אֲבוּנָא בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּדַבְרֵי בֵּן נָגַם לְשֹׁמֵר אֶחָד שִׁיבָא עַל הָאִשָּׁה לְקוֹחוֹת כּוֹלְקִין חוֹלְקִין בְּשׁוּנָה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא קוֹמִי רַבִּי מְנָא לִית הֵדָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי שְׁמוּאֵל דְּשְׁמוּאֵל אָמַר שׁוֹחֲדָא דְדִינֵי לְשָׁנֵי שְׁטָרוֹת שִׁיבָא עַל שְׂדֵה אַחַת לְאִי זֶה מִהֵן שִׁירְצָה לְהַחְלִיט מִחֵלְטִין וְכָא הוּא אָמַר אֲכִין אָמַר לִיָּה לֹא בְּשָׁנֵי שְׁטָרוֹת דִּילְמָא בְּשֹׁמֵר אֶחָד וְכָא בְּשֹׁמֵר אֶחָד אָנֹן קַיִימִין

[דף ס' ע"ב]

ולא שְׁמִיעַ דְּמַר רַבִּי אֲבוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל לֹא שְׁנִייה בֵּין שְׁמֵר אֶחָד שִׁיבָא עַל שְׁנֵי שְׂדוֹת וּבֵין שְׁנֵי שְׁטָרוֹת שִׁיבָא עַל שְׂדֵה אַחַת אִי זֶה מִהֵן שִׁירְצוּ בֵּית דִּין לְהַחְלִיט מִחֵלְטִין הִנְהִיג רַבִּי בְּאֲרָנוּא וּבְגִלְגֵּלַת וּבְאֲנַפְרוֹת כְּהָדָא דְבֵן נָגַם כְּהָדָא קַרְבִּין דְּרַבִּי יוֹסִי וְכֵן חֲקִלוּן מִן אִילִין דְּבַר תַּפְקִין אֲלוּן אִילִין דְּבַר תַּפְקִין וְנִסְבִּין לְהוֹן נְשִׁין אֲעִלוּן לְהוֹן שְׁקִיעִין אֲתוּן בְּעִי מִתַּגְרִיָּא בְּקַרְיָבִיה דְּרַבִּי יוֹסִי אָמַר לוֹן רַבִּי מְנָא אָנָּא יָדַע כִּד וְכַתְּוִן אִילִין חֲקִלוּתָא לֹא הָיוּ אִילִין שְׁקִיעִין קְדַמִּיכוּן:

הלכה ו' מתני' מי שהיה נשוי שתי נשים ומכר את שדהו וכתבה הראשונה לזקנה דין ודברים אין לי עמך השניה מוציאה מיד הזקנה והראשונה מן השניה והזקנה מיד הראשונה והזרות חלילה עד שיגששו פשרה ביניהן וכן בעל חוב וכן אשה בעלת חוב:

מִסְכַּת טְהוֹרוֹת פְּרָק עֶשְׂרִי

א. רבן גמליאל אומר: משתגמר מלאכתן. הגומר את זיתיו בני יומן - חזרנו לדברי בית שמאי ולדברי בית הלל. רבי יעקב אומר: מוחל - משקה הוא. ומפני מה טהרו מוחל היוצא מן הזיתים עד שלא תגמר מלאכתו? מפני שאינו רוצה בקיומו. ורבי שמעון אומר: מוחל - מי פרות הוא. ומפני מה טהרו מוחל היוצא משקת בית הבד? מפני שאי אפשר לו בלא צחצוחי שמן. המוחל היוצא מן השמן - טמא. מן המעטן - טהור. כנסו ועשאו שקת - טמא:

ב. העוטן זיתיו בשני הבדין, כיון שנגמר אחד מהן - הכשר לקבל טמאה. המוסק זיתיו בגליל העליון ועתיד להורידן לגליל התחתון, אם עד שלא מסקן חשב עליהן - טהורין. ואם משמסקן חשב עליהן - רבי מאיר מטמא, ורבן שמעון בן גמליאל מטהר. הגומר את זיתיו ועתיד למוכרן - טהורין. לחפותן בעלין - טמאים:

ג. הלוקח מעטן של זיתים מן העובד כוכבים, אם יש מסיק על פי האדמה - יעשו בטרהרה, ואם לאו - יעשו טמאה. ומשל ישראל - נאמן לומר: 'לא גמרתיו'. היתה לו אום של זיתים ומבקש לעשותם בטרהרה, אף על פי שהוא עתיד להוסיף עליהן קב אחד או שני קבין - הרי אלו טהורין. ובלבד שלא יערים. ואם הערים - הרי אלו טמאין:

ד. העוטן זיתיו בפני עם הארץ ונעל וחתם - אינו חושש שמא יש שם מפתח אחר וחתם אחר. ואף על פי שבא ומצא מפתח פתוח וחתם מקלקל - טהור. חותם שאמרו, אפלו טיט ואפלו קיסם. היו שם חורין וסדקין - אינו חושש שמא מושיט את הקנה ומסיטן. היו שם חלונות של ארבעה טפחים - נדונין כפתחים:

ה. העוטן זיתיו בתוך ביתו - עושה להן מחיצה מן הארץ ועד הקורות. ובלבד שלא יהו ניסוטין מחמת המחיצה. רבן שמעון בן

גמליאל אומר: אם היתה גבוה מן הארץ עשרה טפחים, אף על פי שאינה מגעת לקורות - טהורה. והעוטן בית הבד - כעוטן בתוך ביתו:

ו. מי שגמר את זיתיו - ישיר קפה אחת ויתננה לעיני הכהן או יוליך לו המפתח; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: מיד. רבי יוסי אומר: כל אותו היום. ורבי שמעון אומר: מעת לעת. יתר על כן אמר רבי שמעון: אפלו גמר את זיתיו בשש שעות בערב שבת - יוליך לו את המפתח מיד, ולמוצאי שבת בשש שעות. רבי שמעון בן יהודה אומר משם רבי שמעון: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המניח זיתים בכותש שימתנונו שימלחום - שאינן מכשרין. על מה נחלקו? על שיהו נוחים לכתש, שבית שמאי אומר: מכשרין. ובית הלל אומר: אינן מכשרין:

ז. הזית שפצעו בידים טמאות - הכשר. סופתו במלח - לא הכשר. לידע אם יש בו שמן - לא הכשר. רבי יהודה אומר: הכשר. היתה לו אום של זיתים ועתיד להופכו, כיון שתקע בה את היתד אף על פי שיש בה גושין הרבה - הרי אלו אינן חבור. משתפכם נעשו אום - רבי יהודה אומר: אינן חבור. רבי יוסי אומר: חבור:

ח. גרגרין שנשרו במים, נעשו אום - רבי אליעזר אומר: אינן חבור. ורבי יוסי ברבי יהודה אומר: חבור. אם עד שלא נגמרה מלאכתן חשב עליהן ורצה לטול מהן בד אחד או שני בדין - בית שמאי אומרים: קוצה בטמאה ומחפה בטרהרה ומוליך בטרהרה לבית הבד. ובית הלל אומר: אף מחפה בטמאה. ובלבד שלא יעקר את כל האום, אלא מקום שנהגו להניח כדי בד - מניח כדי בד. כדי בדידה - מניח כדי בדידה. קתכו - מניח קתכו. ובלבד שלא יערים. ואם הערים - הרי אלו טמאים. ובלבד שלא יעקר את כל האום. ואם עקר כל האום - הרי אלו טמאין. רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משום אביו: אף על פי שעקר את כל האום

- הרי אלו טהורים. והעוטין בבית הבד - כאלו עוטין בתוך ביתו:

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פֶּרֶק אֶחָד עָשׂוֹר

א. הִיָּה קוֹצֵה מִן הַמַּעֲטָן וּמַעֲלָה לְרֹאשׁ הַגֵּג, וּנְמָצָא שָׂרִץ בִּגֵּג - הַמַּעֲטָן טְהוֹר. נִמְצָא בַּמַּעֲטָן - הַגֵּג טָמֵא; דְּבָרֵי רַבִּי. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: נִמְצָא בִּגֵּג - אִינוּ טָמֵא אֶלָּא גֵּג. בַּמַּעֲטָן - אִינוּ טָמֵא אֶלָּא מַעֲטָן. נִמְצָא בְּגוֹשׁ וּבִגְג, בַּתוֹךְ שְׁלֹשֶׁה יָמִים - הַמַּעֲטָן טָמֵא, לְאַחַר שְׁלֹשֶׁה יָמִים - הַמַּעֲטָן טְהוֹר. הַקּוֹרֵץ מִקְרָצַת מִן הָעֶסֶה וּנְמָצָא שָׂרִץ בַּמִּקְרָצַת הָעֶסֶה - טְהוֹרָה, בְּעֶסֶה הַמִּקְרָצַת - טָמֵא; דְּבָרֵי רַבִּי. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: נִמְצָא בְּעֶסֶה - אִינוּ טָמֵא אֶלָּא עֶסֶה. בַּמִּקְרָצַת - אִין טָמֵא אֶלָּא מִקְרָצַת. נִמְצָא בַּתּוֹכָהּ שֶׁל מִקְרָצַת - הַכֹּל טָמֵא:

ב. הַמַּעֲרָה מִכְּלֵי לְכָלֵי וּנְמָצָא שָׂרִץ בַּתְּחִתּוֹן - הָעֵלְיוֹן טְהוֹר. בְּעֵלְיוֹן - הַתְּחִתּוֹן טָמֵא; דְּבָרֵי רַבִּי. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: נִמְצָא שָׂרִץ בְּעֵלְיוֹן - אִינוּ טָמֵא אֶלָּא עֵלְיוֹן. בַּתְּחִתּוֹן - אִינוּ טָמֵא אֶלָּא תְּחִתּוֹן. נִמְצָא פְּרוּרִין עַל גְּבִי פְּרוּרִין, אִף עַל פִּי שְׁנַנְעַת בְּכַבִּיצָה - אִינוּ טָמֵא. פְּרוּרִין שֶׁעַל גְּבִי פְּרוּרִין, אִף עַל פִּי שְׁנַנְעַת בְּכַבִּיצָה - אִינוּ טָמֵא אֶלָּא מְקוֹם מַגְעוֹ. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה? רַבִּי אֶלְעִזָּר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי חֲנִינָא: עוֹדָהּ הַשָּׂרִץ שָׁם - תּוֹחֵב בָּהֶן קְסָמִים:

יג. עֲנָבִים עַד אֵימְתֵי מִטְמְאִין טְמֵאת אוֹכְלִין? עַד שִׁיְהִלְכוּ. וּמִשֶּׁהֲלָכוּ בָּהֶן שְׁתֵּי וְעָרַב וּנְשַׁתְּרוּ בָּהֶן גִּרְגָרִין שְׁלָמִים - מִטְמְאִין טְמֵאת אוֹכְלִין. זֵיתִים עַד אֵימְתֵי מִטְמְאִין טְמֵאת אוֹכְלִין? עַד שִׁיטְעֲנוּ. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: עַד שִׁיטְחֲנוּ. שְׁחָנַן וּנְשַׁתְּרוּ מִהֶן גִּרְגָרִין שְׁלָמִין - מִטְמְאִין טְמֵאת אוֹכְלִין. וְאֵלוּ הֵן פְּרִיצֵי זֵיתִים וְעֲנָבִים? הַיּוֹצֵא מִתְּחַת הַקּוֹרָה. הַגִּיפֶן מִן הַזֵּיתִים, כִּנְסָן לְאוֹכְלִין - מִטְמְאִין טְמֵאת אוֹכְלִין. וְהַחֲרָצִין וְהַזִּגִין אִף עַל פִּי שְׁכַנְסָן לְאוֹכְלִין - בְּטֵלָה דַעֲתוֹ:

ד. הַשּׁוֹקֵל עֲנָבִים בְּכַף מֵאֲזָנִים אִף עַל פִּי שְׁהִיִּן צָף עַל גְּבִי יָדָיו וְאִף עַל פִּי שְׁחֻשָּׁב

עָלָיו - טְהוֹר. כִּנְסָן לְתוֹךְ הַכְּלֵי - טָמֵא. הַדּוֹרֵס עֲנָבִים בְּחֻבִּיּוֹת אִף עַל פִּי שְׁהִיִּן צָף עַל גְּבִי יָדָיו - טְהוֹר. וְכֵן בְּעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אִינוּ חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם יָיִן נֶסֶךְ:

ה. הַבּוֹצֵר כְּרָמוֹ לְשׁוֹק, אִם לֹא מִצָּא לָהֶן שׁוֹק - מִחְזִירִן לְגַת. וְאִף עַל פִּי שְׁמוֹלִיכִין בְּסָלִים טְמָאִים וּבִקְפוֹת טְמָאוֹת - טְהוֹרִין. זֵיתִים לְשׁוֹק, לֹא מִצָּא לָהֶן שׁוֹק מִחְזִירִן לְבַד אִף עַל פִּי שְׁמוֹלִיכִין בְּסָלִין טְמָאִין וּבִקְפוֹת טְמָאוֹת - טְהוֹרִין. זֵיתִים וְעֲנָבִים טְהוֹרִין שְׁכַנְסוּ לְרִשּׁוֹת הַגַּת - הַכְּשָׁרוֹ לְקַבֵּל טְמָאָה:

ו. הַלּוֹקַח מִשְׁטִיחַ שֶׁל אֲדָמָה מִיִּשְׂרָאֵל - יַעֲשֶׂה בְּטְהָרָה. מִן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים - יַעֲשֶׂה בְּטְמָאָה, מִשְׁטִיחַ שֶׁל עֲלִין, בֵּין מִיִּשְׂרָאֵל בֵּין מִן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים - יַעֲשֶׂה בְּטְמָאָה. וְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי הַיְוֵדָה אוֹמֵר: מִשְׁטִיחַ שֶׁל עֲלִין כְּמִשְׁטִיחַ שֶׁל אֲדָמָה, מִיִּשְׂרָאֵל - יַעֲשֶׂה בְּטְהָרָה, וּמֵעוֹבֵד כּוֹכְבִים - יַעֲשֶׂה בְּטְמָאָה:

ז. הַלּוֹקַח מִשְׁטִיחַ שֶׁל אֲדָמָה מִיִּשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹתוֹ צְמוֹקִין - הִרִי זֶה עוֹשֶׂה בְּטְהָרָה. הַאֹכֵל מִן הַסָּלִים וּמִן הַמִּשְׁטִיחַ שֶׁל אֲדָמָה, אֶכֶל וְהוֹתִיר כְּסָאָה כְּסָאתִים וּזְרָקִין לְגַת, אִף עַל פִּי שְׁנוֹפֶצֶן לְגַת וְהִיִּין מְנַחֵז עַל גְּבִי עֲנָבִים - טְהוֹר. וְכֵן בְּעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אִין חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם יָיִן נֶסֶךְ. נָפַל מִמֶּנּוּ גִרְגָר יְחִידִי, אִם יֵשׁ לוֹ חוֹתֵם - טְהוֹר, וְאִם לֹא - טָמֵא. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן שְׁנַנְעַת בְּמְקוֹם חוֹתֵם, לֹא נִגַע בְּמְקוֹם חוֹתֵם - טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי בֶּן כֶּפֶר אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי אֶלְעִזָּר: בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן שְׁנַנְעַת בְּמְקוֹם הַמִּשְׁקָה, לֹא נִגַע בְּמְקוֹם הַמִּשְׁקָה - טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אֶפְלוּ נִפְלָה הַיִּמְנוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה בִּיצִים וְדָרְסָן בְּלֶן בְּכַת אַחַת, מִשְׁקָה הַיּוֹצֵא מִהֶן - טְהוֹר, שְׁפִיזִין שְׁדָרְסוּ עֲלֵיהֶן - בְּטֵלָה, שְׁאִין לְמִשְׁקִין בְּמָה יִטְמָא. מִי שֶׁהִיָּה עוֹמֵד וּמְדַבֵּר עַל פִּי הַבּוֹר וְנִתְּזָה צְנוּרָה מִפִּיו, סֶפֶק הַגִּיעַ לְבוֹר סֶפֶק לֹא הַגִּיעַ, שֶׁל שְׁמֵן - סֶפֶקוֹ טָמֵא, שֶׁל יָיִן - סֶפֶקוֹ טְהוֹר מִפְּנֵי שֶׁהֵבֵל הַבּוֹר קוֹלְטָת:

שנפול על גבי פרות - ידיחום והן מתרים. וכן שמן של תרומה שנפול על גבי פרות - ידיחום והן מתרין. נפל על גבי זין והקפה אותה - היין מתר. נפל על גבי הציר - יקפיאנו כדי שיכבטל טעם שמן שבו:

ג. עוקת טיט וגממיות שבפתחי חניות שברשות הרבים, בשעת הגשמים - הכל טהור. פסקו הגשמים - הרי הן כמי שפכות ושברשוקים - הולכין אחר הרב. מי שפכות ומי גשמים שנתערבו בין בכלי בין בקרקע - טמאים. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: בכלים - טמאין, ובקרקע - טהורין. פסקו הגשמים, הקרובין לעיר ולדרך - טמאין, והרחוקין - טהורין עד שיהלכו רוב בני אדם. במה דברים אמורים? בגבא שאפשר לו לשתות ולא יהא מקום פרסות רגליו נכרות. אבל גבא שאי אפשר לו לשתות עד שיהיו מקום פרסת רגליו נכרות, ומצא שם מקום פרסת רגליו אדם, מקום פרסת רגליו בהמה גסה - טמא. מקום פרסת רגליו בהמה דקה - טהור:

ד. גבא שאין בו ארבעים סאה, ונפל לתוכו פחות משלשה לוגין מים שאובין - כשרים לחלין ולחלה ולתרומה, ולטול מהן לידים, וכשרין להקוות עליהן. גבא שאין בו ארבעים סאה, ונפל לתוכו פחות משלשה לוגין מים שאובין טמאים - פסולין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים, וכשרים להקוות עליהן. ירדו גשמים, רבו ושטפו כדברי בית שמאי. וכדברי בית הלל: רבו אף על פי שלא שטפו. וכדברי רבי שמעון: שטפו אף על פי שלא רבו, כשרין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים וכשרים להקוות עליהן. כיצד רבו אף על פי שלא שטפו כדברי בית הלל? מקוה שהוא מחזיק ארבעים סאה, ובתוכו תשע עשרה סאה, ונפלו לתוכו פחות משלשת לוגין מים שאובין - טמאין, כיון שנפלו לתוכו עשרים סאה של מימי גשמים - טהורין מפני שרבו. כיצד שטפו אף על פי שלא רבו כדברי רבי שמעון? מקוה שהוא מחזיק עשרים ובתוכו

ח. הזולף את הבור בכל אחת ואחת, נמצא השרץ בראשונה - כלן טמאות. באחרונה - היא טמאה וכלן טהורות. באמצעית, הימנה ולמטה - טמא, הימנה ולמעלה - טהור. במה דברים אמורים? בזמן שבדק ולא כסה, או כסה ולא בדק. הריהו בודקן ומכסן, ונמצא שרץ באחד מהן - הכל טמא:

ט. השרץ שנמצא צף על גבי שפת הבור של גת - ספקו טמא. לפועלים - ספקו טהור, מפני שזה ספק טמאה צפה. גת העליונה - רשות הרבים, והתחתונה - רשות היחיד. אימתי? בזמן שהרבים נכנסין בזה ויוצאין בזה. אבל אין שם אלא פתח אחד או פרצה אחת - זו וזו רשות היחיד:

י. מי שהיו גתיו ובדיו טמאין ומבקש לטהרן; הדפין והלולבין והעדרשים - מדיחן והן טהורין. של נצרין ושל בצבון - צריך לנגבן. של שיפה ושל גמי - צריך לישן. כמה הוא מישון? שנים עשר חדש. רבן שמעון בן גמליאל אומר: מגת לגת ומבד לבד. רבי יוסי אומר: אם רצה לטהרן מיד - חולטן ברותחים או מולגן במי זיתים. רבן שמעון בן גמליאל אומר משום רבי יוסי: נותנן בצנינור שמימיו מקלחין וכמים שמימיו רודפים. כשם שהוא מנגב לזין נסך, כך הוא מנגב לטהרות:

מסכת מקואות פירק ראשון

א. אמר רבי נחמיה: מפני מה אמרו 'אם לא הדיח - טהור'? שאין המים שבגבא עלולין לקבל טמאה עד שיתלשו. הגביהן - רבו הטהורין על הטמאין. מפני מה אמרו 'אם הדיח - טמא'? הכשרו המים שבדיו ונטמאו, וטמאו את הכפר. רבי שמעון אומר: בין שהדיח בין שלא הדיח - טמא, שאני אומר, שטפת המים טמאין נוגעות בכפר:

ב. גבא שנפל לתוכו זין רבש וחלב - הולכין אחר הרב. נפל לתוכו שמן אף על פי שהקפהו - הרי זה טמא, לפי שאי אפשר לו לצאת ידי צחצוחי שמן. זין של תרומה

עשרים סאה, ונפלו לתוכו פחות משלשה לוגין מים שאובין - טמאין. כיון שנפלו לתוכו סאה אחת של מימי גשמים - טהורין מפני ששטפו. וכמה שטפו? כל שהן:

ה. נפלו לתוכו שלשה לוגין מים שאובין טמאין - פסולין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים, ופסולין להקות עליהן עד שיצא מלואו. ירדו גשמים, רבו ושטפו כדברי בית שמאי. וכדברי בית הלל: רבו אף על פי שלא שטפו. וכדברי רבי שמעון: שטפו אף על פי שלא רבו - כשרין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים, ופסולין להקות עליהן עד שיצא הימנו מלואו ועוד. ואיזו הוא 'מלואו ועוד'? מקוה שהוא מחזיק עשרים סאה, ובתוכו תשע עשרה סאה, ונפלו לתוכו שלשה לוגין מים שאובין טמאין, ירדו גשמים ונתמלאו - לעולם הוא בפסולו עד שיצא ממנו מלואו ועוד, ועוד דבר מועט ממועט שלשה לוגין. מקוה שיש בו ארבעים סאה חסר קרטוב, ונפלו לתוכו שלשה לוגין מים שאובין טמאין - פסולין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים, ופסולין להקות עליהן. פחות משלשה לוגין, אפלו כלן טמאין, כיון שנתן לתוכו קרטוב אחד של מימי גשמים - טהורין. כשם שטהורין לטבילה - כך טהורין לכל דבר:

ו. למעלה מהן, מי תמצית שלא פסקו - שטבילין בהן את המים, ואין מטבילין בהן אדם וידים וכלים. זה הכלל: כל מקום שאדם טובל - ידות וכלים טובלין בו. מקום שאין אדם טובל - אין ידים וכלים טובלין בו. ואלו הן מי תמצית: כל זמן שהגשמים יורדין וההרים בוצצין. פסקו הגשמים וההרים בוצצין - הרי הן כמי תמצית. פסקו מלהיות בוצצין - הרי אלו כמי גבאין:

ז. החופר בצד הים, בצד הנהר, במקום הביצין - הרי הן כמי תמצית. החופר בצד המעיין, כל זמן שהן באין מחמת המעין, אף על פי שפוסקין וחוזרים ומושכין - הרי הן כמעין. פסקו מלהיות מושכין - הרי הן כמי תמצית. מעין שמיימי מועטים ורבה עליו

והרחיבו - מטהר באשברן ואינו מטהר בוחלזין, אלא עד מקום שיכול להלך מתחתלו. מקוה שנמדד ונמצא חסר, כל הטהרות שנעשו על גביו, בין שמקוה זה ברשות היחיד, בין שמקוה זה ברשות הרבים - טמאות למפרע. רבי שמעון אומר: ברשות היחיד - תולין, וברשות הרבים - טהור:

ח. אמר רבי שמעון: מעשה במגורה אחת של דיסקוס ביבנה שנמדדה ונמצאת חסרה, והיה רבי טרפון מטהר, ורבי עקיבא מטמא. אמר רבי טרפון: הואיל ומקוה זה בחזקת טהרה הוא מעולם - לעולם הוא בטהרתו, עד שינדע שנטמא. אמר רבי עקיבא: הואיל וטמא זה בחזקת טמאה, לעולם הוא בטמאתו עד שינדע שהוא טהור. אמר רבי טרפון: למה זה דומה? למי שהיה עומד ומקריב על גבי מזבח, ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה - שעבודתו כשרה. אמר רבי עקיבא: למה זה דומה? למי שהיה עומד ומקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בעל מום - שעבודתו פסולה. אמר לו רבי טרפון: אתה מקישו לבעל מום ואני מקישו לבן גרושה ולבן חלוצה, נראה למי דומה, אם דומה לבעל מום - נלמדהו מבעל מום! אם דומה לבן גרושה וחלוצה - נלמדהו מבן גרושה ומבן חלוצה! רבי עקיבא אומר: מקוה פסולו בעצמו, ובעל מום פסולו בעצמו, ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו מאחרים. מקוה פסולו ביחיד, ובעל מום פסולו ביחיד, ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו בבית דין. נמנו עליו וטמאהו. אמר לו רבי טרפון: עקיבה! כל הפורש ממך - כפורש מן החיים:

מסכת מקואות פרק שני

א. מקוה שהניחו ריקן, ובא ומצאו מלא - כשר, מפני שזה ספק מים שאובים למקוה, וחזקת המקואות - כשרות. צנור המקלח למקוה, והמכתשת נתונה בצדו, ספק מן הצנור למקוה, וספק מן המכתשת למקוה - פסול, מפני שהפסול מוכיח. ואם יש בו רב

מקנה - כשר, מפני שזה ספק מים שאובין למקנה:

ב. שני מקואות שאין בהם ארבעים סאה, ונפלו שלשת לוגין מים שאובין לתוך אחד מהן, וידוע לאיזה מהן נפלו, ואחר כך נפלו שנים ואינו יודע לאיזה מהן נפלו - הריני יכול לתלות ולומר: 'למקום שנפלו ראשונים - שם נפלו שניים'. נפלו שלשת לוגין לתוך אחד מהן, ואינו יודע לאיזה מהן נפלו, ואחר כך נפלו לשניים, וידוע לאיזה מהם נפלו - אינו יכול לתלות ולומר: 'למקום שנפלו שניים - שם נפלו ראשונים'. אחד שיש בו ארבעים סאה ואחד שאין בו ארבעים סאה - הריני אומר לתוך ארבעים נפלו. אחד שאוב ואחד כשר - הריני אומר לתוך של שאוב נפלו:

ג. שני מקואות שאין בהן ארבעים סאה, ונפלו שלשת לוגין לתוך אחד מהן, ואין ידוע לאיזה מהן נפלו, ואחר כך ירדו גשמים ונתמלאו, רבי יוסי אומר: אומרין לו שלא יטבל באחד מהן, ואם טבל באחד מהן ועשה טהרות - טהורות, מפני שזה ספק מים שאובין למקנה. למה זה דומה? למי שנטמאת אחת מידיו, ואין ידוע אי זו היא, אומרים לו: שלא ועשה טהרות באחת מהן. ואם עשה טהרות - טהורות, מפני שזה ספק ידים:

ד. שני מקואות, באחד יש בו ארבעים סאה, ובאחד אין בו, טבל באחד מהן מטמאה חמורה, ועשה טהרות - תלויות. בשני ועשה - טהורות. בראשון ולא עשה, בשני ועשה - טהורות. בראשון ועשה, בשני ועשה - אלו ואלו מנחות. ראשונות - תלויות, והשניות - טהורות. במה דברים אמורים? בטמאה חמורה, אבל בטמאה קלה - אלו ואלו טהורות. טבל באחד מהן מטמאה קלה ועשה טהרות - טהורות. נטמא באמצע טמאה קלה וטבל בשני ועשה טהרות - אלו ואלו מנחות, הרי אלו מוכיחות. נאכלו ראשונות או נטמאו או שאבדו, עד שלא נעשו שניות - שניות

טהורות. משנעשו שניות - שניות תלויות. טבל באחד מהן מטמאה חמורה, ועשה טהרות - תלויות. נטמא באמצע טמאה קלה, וטבל בשני ועשה טהרות - טהורות. נגעו אלו באלו, ראשונות - תלויות, ושניות - ישרפו. טבל באחד מהן מטמאה קלה, ועשה טהרות - טהורות. נטמא באמצע טמאה חמורה, וטבל בשני ועשה טהרות - תלויות. ואם נגעו אלו באלו, שניות - תלויות, ראשונות - ישרפו:

ה. שני מקואות של ארבעים ארבעים סאה, אחד שאוב ואחד כשר, וטבל באחד מהן מטמאה חמורה ועשה טהרות - תלויות. בשני ועשה טהרות - טהורות. בראשון ולא עשה, בשני ועשה - טהורות. בראשון ועשה, בשני ועשה - אלו ואלו מנחות, ראשונות - תלויות, ושניות - טהורות. במה דברים אמורים? בטמאה חמורה, אבל בטמאה קלה - אלו ואלו תלויות:

ו. ירדו שנים וטבלו בשניהם, אחד טמא טמאה חמורה, ואחד טמא טמאה קלה, הטבול מטמאה חמורה - טמא, והטבול מטמאה קלה - טהור. אחד טמא טמאה חמורה, ואחד מקר; הטבול מטמאה חמורה - המקר טהור. אחד טמא טמאה קלה ואחד מקר - שניהן תלויות. למה זה דומה? לשני שברלין, אחד טמא ואחד טהור, והלכו שנים בשניהן, ועשה טהרות, באחד יש בו דעת לשאול, ובאחד אין בו דעת לשאול; ברשות היחיד, את שיש בו דעת לשאול - ספקו טמא. ושאין בו דעת לשאול - ספקו טהור. ובכרשות הרבים - שניהם תלויות:

ז. שני מקואות של עשרים עשרים סאה, אחד שאוב ואחד כשר, הקר באחד מהן ועשה טהרות - טהורות. בשני ועשה - ישרפו. בראשון ולא עשה, בשני ועשה - ישרפו. בראשון ועשה - אלו ואלו מנחות, הראשון טהורות, והשניות ישרפו. שתי נשים שנתעסקו בצפור הראויה להוציא דם כסלע, ולאחר זמן נמצא על גבי זו כסלע ועל גבי זו כסלע - שתיהן מקלקלות:

מסכת מקואות פרק שלישי

א. גסטרָא שהיא משקעת בקרקע, בור וגת, וירדו גשמים ונתמלאו - הרי אלו פסולים, מפני שהן גרוורין על גבי כלי. רבי אליעזר מכשיר, שאין המים שאובין פוסלין המקוה עד שיפלו לתוכו:

ב. היה בראשו שלשת לוגין מים וירד וטבל במקוה והשלימה לארבעים סאה - כשר. סחטן לתוכו - פסול. הטביל בו את הסגוס וזבו הימנו שלשה לוגין מים במקוה - כשר. עקרו מתוכו - פסול. ורבי שמעון מכשיר, עד שיתפון לתלש. רבי יהושע אומר: בין כך ובין כך ישבר. רבי יוסי אומר משום רבי יהושע: אף ישה, ובלבד שלא יערה. וכן היה רבי יוסי אומר: זלף בידיו וברגליו שלשת לוגין למקוה - פסול. הוליקן עם הקרקע - כשר:

ג. לגיון העובר ממקום למקום, וכן בהמה העוברת ממקום למקום, זלפו בידיהם וברגליהם שלשה לוגין למקוה - כשר. ולא עוד, אלא אפלו עשו מקוה בתחלה - כשר. ואיזה טיט הנמדד עם המים? רבי יוחנן בן ברוקה אומר: הנמדד בלוג. רבי יוסי אומר: היוצא במשפך. ואלו הן קנה המדה - זה הסולל. הטיט שבצדדין - עולה למדת ארבעים סאה, ואין מטבילין בהן. שלש גממיות שבנחל, העליונה והתחתונה של עשרים עשרים סאה, והאמצעית של ארבעים סאה, וסילון של מים בתוכן ויוצא מהן, של מימי רגלים נכנסת לתוכן ויוצא מהן. רבי יהודה אומר: רבי מאיר היה אומר: מטבילין בעליונה. ואני אומר: בתחתונה. וחכמים אומרים: בין זו ובין זו אין מטבילין אלא באמצעית, שיש בה ארבעים סאה:

ד. שתי ברכות של עשרים עשרים סאה, זו על גב זו, וברכה של שלשת לוגין בצד העליונה, ונפתקו שניהן ובאו לתחתונה - כשרין, שאני אומר: 'שלמו ארבעים סאה עד שלא ירדו שלשת לוגין'. שני מקואות

של עשרים עשרים סאה, זה בצד זה, ונפלו שלשת לוגין בתוך אחד מהן ונפסקו ובאו לחבור - כשר. ורבי יוסי אומר: אם נטלה מחיצה - פסול, אבל רואה אני את דברי רבי יהושע, במקוה שאין בו ארבעים סאה ונפלו שלשה לוגין וחלקו לשנים, שזה כשר להקוות עליו, וזה כשר להקוות עליו:

ה. שני מקואות של עשרים עשרים סאה, אחד שאוב ואחד כשר, ירדו שנים והשיקום וטבלו בהן, אפלו אדמים והלבינום או לבנים והאדימום - הטובלין כמו שהיו, והמקואות כמו שהיו. שלשה לוגין שנפלו במקוה, ובעל קרי החולה שנפלו עליו תשעת קבין מים, וטהור שנפלו על ראשו ועל רבו שלשה לוגין מים שאובין, אבא יוסי בן חוני אומר: מפלי אחד משנים ומשלשה - מצטרפין, ומארבעה אין מצטרפין. בא לו במים שאובין חוץ מראשי אצבעותיו - רבי אליעזר מטהר, וחכמים אומרים: אפלו לא בא אלא ראשו ורבו - טמא. בא ראשו אבל לא רבו, רבו אבל לא ראשו, או שבא ראשו ורבו מלמעלה או מן הצד - טהורין, עד שיבא ראשו ורבו כדרכו. מקצתן שאובין ומקצתן אינן שאובין, או שנפל לתוכו יין ודבש וחלב - טהור עד שיהו כלן שאובין, ואפלו הוא טהור והן טהורין - נטמאו וטמאוהו. הרי זה אומר: 'טמאני וטמאתיו':

ו. טהור שנפלו על ראשו ועל רבו שלשה לוגין מים שאובין - טמא. נפלו על ראשו אבל לא על רבו, על רבו אבל לא על ראשו, או שנפלו על ראשו ועל רבו מלמטה או מן הצד - טהור, עד שיפלו על ראשו ועל רבו כדרכו. מקצתן שאובין ומקצתן אינן שאובין, או שנפל לתוכן יין, דבש, וחלב, טהור עד שיהו כלן שאובין, ואפלו הוא טהור והן טהורין - נטמאו וטמאוהו. הרי זה אומר: 'טמאני וטמאתיו'. רבי ישמעאל אומר: בטהורין - טהור, מקל וחמר, ומה אם במקום שעשה שאר משקים כמים לפסל את הגויה בשותה רביעית - לא עשה את

השלישי, הכשירוהו להם. אמר רבי אליעזר ברבי יוסי: הלכה זו הוריתי ברומי לטהרה, וכשבאתי אצל חברי, אמרו לי: יפה הורית. פקק בטיט ובבנין - אינו פוסל את המקוה. בסיד ובגפסס - פוסל את המקוה. על גבי הארץ ועל גבי סיד וגפסס, או שמרח בטיט מן הצדדין - אינו פוסל את המקוה:

ה. מעין היוצא לתלמי, ומן התלמי לברכה, ראשונים ראשונים - הרי אלו פסולין, מפני שהן נשאבין. כיצד עושה? נוקבין למעין שתוליד על שפתו כל שהוא, ונמצא מים מועטים מטהרין את המרבין, מזחילין על גבי מת; דברי רבי יהודה. מים צפוי על גבי כל שהוא - מטבילין בהן על רום כקלפת השום, ועל רחב כשופרת הנוד:

ו. מעין שמשוך כנדל, ורבה עליו מים שאיבין והרחיבן - מטהר באשברן ואין מטהר בזחילין, אלא עד מקום שיהא יכול להלך מתחלתו. ואיזהו חרדלית? מי גשמים הבאין במדרון, רואין אותן, אם יש מתחלתן ועד סופן צרוף ארבעים סאה - מטבילין בהן, ואם לאו - אין מטבילים בהן; דברי בית שמאי. בית הלל אומרים: אין מטבילין בהן עד שיהיה לפניו עגל ארבעים סאה. ומעשה בכוכסים שהיו בירושלים, שהיו גודרים אותם בכלים וטובלין בהן. והכל מודים, שכלים שגדר בהן לא הטבלו:

מסכת מקואות פרק חמישי

א. גממיות על פי המקוה, וכן מקום פרוטת רגלי בהמה על פי המקוה, אם היו מערבין כשפופרת הנוד - מטבילין בהם. ואם לאו - אין מטבילין בהם. ורבי יהודה אומר: הרי הן כעוקת המערה. החורין שבמקוה - מטבילין בהן, ובלבד שיהיו מערבין כשפופרת הנוד. ערבה שהיא מלאה כלים והשיקה למקוה - צריכה כשפופרת הנוד ומעין כל שהוא. רבי יהודה אומר משום בית הלל: בכלי גדול - ארבעה טפחים, ובקטן - ברבן. קומקום שהוא מלא כלים והטבילין במקוה, אף על פי שפיו צר כל

הטהורין כטמאים. מקום שלא עשה שאר משקין כמים לפסל את הגויה בשלשת לוגין - אינו דין שלא עשה את הטהורין כטמאין? השיב אבא יוסף החרני: מקוה יוכית, שלא עשה בו שאר משקין כמים, ועשה בו את הטהורין כטמאין. השיב רבי על דברי אבא יוסף החרני: לא! אם אמרת במקוה - שעשה בו את הצרופין, תאמר בגוף - שלא עשה בו את הצרופין?

מסכת מקואות פרק רביעי

א. טבלא שנתנה תחת הצנור להדיח, וכן כלים שנתנן תחת הצנור להדיח - ראשונים ראשונים הכשרו לקבל טמאה. שלמו ארבעים סאה - הרי אלו טהורין. צנור שחקקו ואחר כך קבעו - פוסל את המקוה. קבעו ולבסוף חקקו - אין פוסל את המקוה:

ב. מים הנזלין מאליהן, ומן הים ומן הנהר, והעולין באנטיליא - פוסלין את המקוה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: העולין מאליהן - אינן פוסלין את המקוה לפי שאינן נחלשין. רבי אליעזר בן יעקב אומר: גג שיש בראשו אחד ועשרים סאה של מימי גשמים - ממלא בכתף ונותן לתוכה תשע עשרה סאה ופותרן, ומערבין בחצר:

ג. היו ארבעים סאה ונפתחה, וכאו לתוף הבית - פשרין ואין מטבילין בהם, שאין מטבילין באויר. היה ראשו אחד מגיע לארץ - מטבילין בו, שאין מטבילין באויר. גל הנתלש מן הים ומן הנהר - אין מטבילין בו, שאין מטבילין באויר. ואם היו שני ראשון נוגעים בארץ - מטבילין בהן, ואין מטבילין בכפיפין:

ד. קסטלין המקלח מים לכרפין, אם היה נקוב כשפופרת הנוד - אין פוסל את המקוה. ואם היה מקבל כל שהוא מן הנקב ולמטה - פוסל את המקוה. במה דברים אמורים? מן הצד, אבל מלמטה, אפלו נקוב כמחט - אינו פוסל את המקוה. הלכה זו עלו עליה בני אסיא שלש רגלים ביבנה, ולרגל

תוספתא

שהוא - כלים שבתוכו טהורין. הטהו על צדו - עד שיהא בפיו כשפופרת הנוד:

ב. מעין היוצא מן התנור, והטביל בו צנון ודלעת, אם היו המים צפין על גבן במלואן - הרי אלו טהורין. שתי אצבעות שאמר - בכינוניות של כל אדם, ולא מארבע בטפח:

ג. כזית מן הנבלה וכעדשה מן השרץ, ספק יש בהן כשעור, ספק אין בהן כשעור - ספקן טמא, שכל דבר שעקרו מן התורה ושעורו מדברי סופרים - ספקו טמא:

ד. מטהרין את המקואות, התחתון מן העליון, והרחוק מן הקרוב. כיצד? מביא סילון של עץ או של עצם או של כלי זכוכית, ומניח ידיו בתחתון עד שתתמלא מים, ומושכן ומשיקן אפלו בשערה - ודיו. ואם נקפף הסילון כל שהוא - פסול. במה דברים אמורים? בזמן שהיו זה על גבי זה, אבל אם היו זה כנגד זה - מביא סילון של רכובה מכאן, וסילון של רכובה מכאן, וסילון אחד באמצע, ומשיק ויורד וטובל. כהל שבין שני מקואות שנסדק לערב - מצטרפין. ולשתי - אין מצטרפין. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: חלוף הדברים. נפרצו זה לתוך זה, רבן שמעון בן גמליאל אומר: טפח ברחב הפרצה:

ה. המת במרחץ, הקמין - טמא. המת בקמין, המרחץ - טמא. הנוגע באבק - טמא, וטהור בעליתו. רבי שמעון אומר: הנוגע באבק - טהור, שלא נעשה אלא לשמש עם הקרקע:

ו. המטהרת שבמרחץ התחתונה מלאה שאובין, ועליונה מלאה - כשרין. אם יש כנגד הנקב שלשת לוגין - פסול. וכמה יהא בנקב ויהא בו שלשת לוגין? אחד משלש מאות ועשרים של ברכה; דברי רבי יוסי. רבי אליעזר אומר: אפלו תחתונה מלאה כשרין ועליונה מלאה שאובין, ויש בצד הנקב שלשת לוגין - כשרין, ובכלבד שלא יפיל לתוך הברכה, אלא כנגד הנקב, ועולין למדת ארבעים סאה. עגולי שלג המשקעין

השלם

במקנה - הרי אלו מעלין. ורבי יהודה אומר: אינן מעלין. ומודה רבי יהודה שהוא מביא טיט הנרוק בערבה, ומשיק, ויורד וטובל:

ז. מי כבשים ומי שלקות ומי זיתים שנפלו לתוך ארבעים סאה - מטבילין בהן, ובכלבד שאין בהן שמן. התמד משהחמיץ - אין מטבילין בו:

ח. מקנה שאין בו ארבעים סאה, ונפל לתוכו יין ונשתנו מראיו - אינו נפסל בשלשת לוגין. ולא עוד, אלא אפלו חזרו מראיו לכמות שהיו - כשר. היו בו ארבעים סאה ונפל לתוכו יין ונשתנו מראה חציו, הטובל בין במקום המים בין במקום היין - כאלו לא טבל. נפלו לו שלשה לוגין מים, בין במקום היין, בין במקום המים - כאלו לא נפל. היה שאוב והשיקו, השיק במקום היין, זה וזה - לא טהור. השיק במקום המים, מקום המים - טהור, מקום היין - לא טהור:

ט. חבית שנשברה בים הגדול, ומראה אותו מקום כמראה אותו היין, הטובל באותו מקום - כאלו לא טבל. ולא עוד, אלא אפלו נפל לשם ככר תרומה - טמא. מקנה שיש בו ארבעים סאה מכונות, וירדו שנים וטבלו, זה אחר זה, הראשון - טהור, והשני - טמא. כיצד הוא עושה? עושהו הראשון במים, אחד ממלא בכתף ונותן לתוכו, וטהור. רבי יהודה אומר: עושהו רגלו של ראשון במים, אחר יורד וטובל - וטהור:

י. הטביל בו יורה גדולה - הרי זו טמאה, מפני שהמים מקלחין. כיצד הוא עושה? מורידה דרך פיה ומטבילה, ומעלה אותה דרך שוליה. הקופץ לתוך המקנה - הרי זה מגנה. הטובל פעמים במקנה - הרי זה מגנה. האומר לחברו: כבוש ידך עלי במקנה - הרי זה מגנה. רבי יהודה אומר: כבוש ידך עליו עד שתצא נפשו:

<p>9</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>כז 27</p>	<p>מב לעומר עלות השחר _____ 4:32 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:42 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:18 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:06 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:30 שקיעה _____ 8:00 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:13 בבלי: יומא כח • ירושלמי: כתובות נג • תוספתא: טהרות י ב"ך: יחזקאל ו-ז • רמב"ם: הלכות שחיטה ו</p>
<p>10</p>	<p>שני Monday</p>	<p>כח 28</p>	<p>מג לעומר עלות השחר _____ 4:31 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:42 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:18 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:29 שקיעה _____ 8:01 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:14 בבלי: יומא נט • ירושלמי: כתובות נד • תוספתא: טהרות יא ב"ך: יחזקאל ח-ט • רמב"ם: הלכות שחיטה ז</p>
<p>11</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>כט 29</p>	<p>יום כפור קטן, מד לעומר עלות השחר _____ 4:30 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:41 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:17 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:29 שקיעה _____ 8:02 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:15 בבלי: יומא ל • ירושלמי: כתובות נה • תוספתא: מקואות א ב"ך: יחזקאל י-יא • רמב"ם: הלכות שחיטה ח</p>
<p>12</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>א 1</p>	<p>ראש חודש סיון, מה לעומר Rosh Chodesh Sivan עלות השחר _____ 4:29 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:41 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:17 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:29 שקיעה _____ 8:03 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:16 בבלי: יומא לא • ירושלמי: כתובות נו • תוספתא: מקואות ב ב"ך: יחזקאל יב-יג • רמב"ם: הלכות שחיטה ט</p>
<p>13</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>ב 2</p>	<p>מז לעומר עלות השחר _____ 4:28 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:40 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:16 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:28 שקיעה _____ 8:04 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:17 בבלי: יומא לב • ירושלמי: כתובות נז • תוספתא: מקואות ג ב"ך: יחזקאל יד-טו • רמב"ם: הלכות שחיטה י</p>
<p>14</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>ג 3</p>	<p>מז לעומר עלות השחר _____ 4:27 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:40 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:16 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:28 שקיעה _____ 8:05 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:18 בבלי: יומא לג • ירושלמי: כתובות נח • תוספתא: מקואות ד ב"ך: יחזקאל טז-יז • רמב"ם: הלכות שחיטה יא</p>
<p>15</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>ד 4</p>	<p>במדבר, מח לעומר, פקדו עלות השחר _____ 4:26 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:39 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:15 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:28 שקיעה _____ 8:06 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:19 בבלי: יומא לד • ירושלמי: כתובות נט • תוספתא: מקואות ה ב"ך: יחזקאל יח-יט • רמב"ם: הלכות שחיטה יב</p>

Candle Lighting 7:48 הדלקת הנרות

Shabbos Ends 9:19 זמן מוצש"ק

גְּלִיּוֹה וּזְעָן אַ מְעַנְמָשׁ טְרָאכְט נָאָר תְּשׁוּבָה צו טוֹן, אָפִילוּ עַר הָאָט נֶאֱכַנְיִשׁ
תְּשׁוּבָה גַעטוֹן, נַעמְט דַּער אײַבערִשְׁטער אָן זײַנע תּפִּלוֹת.
(סְפָר הַמִּדְרוֹת אוֹת תְּשׁוּבָה סִימָן ס"ה)